

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika” dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieŝciowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed połuŝniem i od 4—7 po połuŝniu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocłzwiu, ul. Toruńska 2 w Gdyni, Skwer Koŝciuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie, 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisy niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315 — Oddział w Bydgoszczy 1299.

Założyciel Jan Teska.

Telefony Przedstaw.: Toruń 1546. Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 87

BYDGOSZCZ, piątek dnia 16 kwietnia 1937 r.

Rok XXXI.

Sprawy śródziemnomorskie

W Montreux Turcja odzyskała swe prawa suwerenne nad cieŝninami. W tejŝe samej miejscowości Egipt od poniedziałku konferuje z szeregiem państw na temat uwolnienia się od słynnych kapitulacji.

Kapitulacje są ograniczeniami suwerenności Egiptu nad cudzoziemcami, którzy podlegają sądownictwu swych konsulatów. Są one zabytkiem czasów średniowiecznych. Stanowiły niegdyś konieczną ochronę mienia i życia kupca „giaura” — niewiernego. Ale, gdy od pierwszego ćwierćwiecza ubiegłego stulecia Egipt stał się terenem licznej emigracji chrześcijan, kapitulacje wnosily niemożliwy zamęt do administracji i stały się parawanem dla olbrzymich nadużyć. Policja egipska łapiąc cudzoziemca nawet na gorącym uczynku nie mogła go aresztować tylko musiała się zwracać do odnośnego konsulatu po pełnomocnictwo i asystę tzw. „kawasów” — policjantów konsularnych. W międzyczasie przestępca zniknął lub zaciąrał ślady swego czynu i w ten sposób „kapitulacja” stawała się prawdziwą kapitulacją rządu egipskiego przed występkiem lub niejednokrotnie zbrodnią.

Wprawdzie konferencja w Montreux została zwołana w wykonaniu art. 13-go niedawno podpisanego układu anglo-egipskiego, przywracającego temu krajowi pełną niepodległość, niemniej jednak prawdziwym w tym wypadku dobroczyńcą Egiptu jest Mussolini. Gdyby nie maszerował na Abisynię, gdyby nie koncentrował wojsk swych w Libii na pograniczu Egiptu, gdyby wreszcie nie robił swej propagandy między Arabami, która mu przyniosła w darze „szablę Islamu” — Egipt ani by marzył nie mógł o niepodległości lub uwolnieniu się od kapitulacji.

Nowa polityka Włoch ciąży nie tylko nad najbliższymi okolicami kanału Suezkiego, wiodącego — o czym teraz zawsze trzeba będzie pamiętać — nie tylko do angielskich Indji, lecz również do włoskiej Abisynii. Wpływ jej daje się niemniej silnie odczuwać we wschodniej części morza Śródziemnego. Świadczy o tym wymownie ostatnia wizyta tureckiego premiera Ismed İnönü, który 12 bm. w towarzystwie swego ministra spraw zagranicznych Rüstü Arasa przybył do Białogrodu.

Tureccy mężowie stanu będą również w Sofii. Celem ich wizyty ma być nie tylko zapoznanie się z układami jugosłowiańsko-włoskim i jugosłowiańsko-bułgarskim, lecz również przewentylowanie projektu szerokiego układu między Włochami z jednej strony i Turcją, Jugosławią oraz ewentualnie Grecją z drugiej. Układ ten ma być wzorowany na włosko-angielskim układzie dżentelmeńskim i ustalić równowagę sił we wschodniej części morza Śródziemnego.

Wygląda to wszystko bardzo pokojowo i ładnie, ale ma charakter przeciwny i idzie wyraźnie po nowej linii polityki włoskiej, zbliżenia się do świata muzułmańskiego. Jeśli Turcja w tym wypadku chce iść na rękę Włochom, przypisać to pewnie należy jej zatargom z Francją o sandżak (okręg) Aleksandretty z jednej strony, może pewnym wpływem niemieckim, ujawniającym się w Ankarze z drugiej

(Ciąg dalszy na stronie 2-jej).

Rząd chce zdusić wskaźnik ogólnych kosztów utrzymania.

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł.) Prace komisji cennikowej są w pełnym toku. W Warszawie już ustalono nowe ceny na mąkę, kaszę i chleb. Będą one obowiązywały od dn. 17 bm. I w innych miastach odbyły się już posiedzenia komisji cennikowych, które ustalają wysokość nowych cen.

Władzom rządowym chodzi o utrzymanie stale zwyżkującego (przede wszystkim w stolicy) wskaźnika ogólnych kosztów utrzymania. By przeprowadzić jego obniżenie, ma być przeprowadzona obniżka cen wszystkich artykułów i wszystkich elementów, składających się na kształtowanie wskaźnika.

Chodzi więc o obniżkę ceny opału, zapalek, odzieży, obuwi i mieszkań. Wśród artykułów, których ceny będą poddane rewizji musi się też znaleźć i mydło.

Równocześnie prowadzona będzie akcja sprawdzania cen licznych artykułów przemysłowych, które zwyżkowały w ostatnich miesiącach. Obniżki mają być przeprowadzane w drodze bezpośrednich rozmów z zainteresowanymi organizacjami gospodarczymi.

Akcji tej należy życzyć pełnego powodzenia. (r)

Z prac komisji kontroli cen.

Warszawa, 15. 4. (PAT.) Komisja kontroli cen pod przewodnictwem wiceministra Jastrzębskiego obradowała nad wnioskami, zmierzającymi do obniżki cen nawozów sztucznych na okres najbliższy oraz nad wnioskami, zmierzającymi do rozszerzenia sprzedaży na ulgowych warunkach kredytowych nawozów dla okręgów, dotkniętych wymarzeniem oziminy. Wnioŝki te dotyczą okresu przejściowego, to jest okresu do nowego sezonu nawozowego, rozpoczynającego się w maju i czerwcu.

Nadto komisja kontroli cen obradowała nad wnioskami, zmierzającymi do obniżki ceny mydła.

Kaliszanie u premiera Składkowskiego

Warszawa, 15. 4. (PAT.) Pan prezes rady ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski przyjął delegację rady i zarządu miejskiego miasta Kalisza, która przedstawiła panu premierowi potrzeby miasta związane z zatrudnieniem bezrobotnych, rozbudową miasta, budową szkół, kąpieliska i utrzymania w Kaliszu sądu okręgowego. Pan premier przyrzekł w granicach możliwości przyjść z pomocą Kaliszowi.

Rozruchy strajkowe w Stanach Zjednoczonych.

Przemysłem Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki wstrząsają ciągłe strajki o przebiegu bardzo ostrym i burzliwym. Na zdjęciu widzimy np. starcie strajkujących z robotnikami pracującymi przed jedną z fabryk w Ohio.

Niemcy odpowiedziały na encyklikę papieską.

Berlin, 15. 4. (PAT.) Wczoraj dla użytku prasy niemieckiej podano lakoniczny komunikat o nocy rządu Rzeszy, złożonej przez ambasadora niemieckiego przy Watykanie, w sprawie opublikowanej przed czterema tygo-

dniami encykliki papieskiej, dotyczącej sytuacji kościoła katolickiego w Niemczech.

Zwraca uwagę fakt, że nota niemiecka, którą nazywają tu „odpowiedzią”, wręczona została po tak długim odstę-

pie czasu, co dowodzi, iż opracowaniu tekstu poświęcono dużo uwagi. Jak słyŝać, poważna dyskusja toczyła się nad pytaniem, czy i w jakiej formie rząd Rzeszy odpowiedzieć ma na encyklikę papieską. Encyklika ta nie była bowiem bynajmniej notą dyplomatyczną, nie kierowała się bezpośrednio pod adresem rządu Rzeszy, lecz zwracała się do biskupów niemieckich.

Rozważając treść noty, stwierdzić można, iż:

1. Rząd niemiecki uczuł się dotknięty odwołaniem się encykliki do opinii świata i podkreśla, że podobny apel nie znajdował się nawet w encyklice, skierowanej przeciw bolszewizmowi.

2. Nota niemiecka dowodzi, iż Rzesza zdecydowana jest konsekwentnie i bezkompromisowo przeprowadzać swój program totalizmu w każdej dziedzinie życia.

Ustęp noty, mówiący o „spokojnym rozwoju kościoła katolickiego w Niemczech, zależnym od przyszłego stanowiska Watykanu”, stanowi pewnego rodzaju przestrożę, zlagodzoną zresztą zapewnieniem, iż rządowi Rzeszy zależy również na dobrych stosunkach z Watykanem.

Katastrofy w Japonii

Tokio, 15. 4. (PAT.) W miejscowości Hohishina (Prefektura Nagane) nastąpiła eksplozja w fabryce ogni sztucznych, 15 robotników zostało zabitych a 5 odniosło ciężkie poparzenia.

Tokio, 15. 4. (PAT.) W mieście Matsue, liczącym 52,000 mieszkańców wybuchł pożar, który z powodu niezwykle silnego wiatru przybrał zastraszające rozmiary. Pożar, który wybuchł o godz. 15 m. 45, o godz. 18 trwał jeszcze pomimo wysiłków wszystkich oddziałów straży ogniowej.

Tokio, 15. 4. (PAT.) W Fisau w Korei panuje wielkie zaniepokojenie co do

losu 70 rybaków, których burza zaskoczyła na pełnym morzu.

Na poszukiwanie 11 zaginionych kurtów wyruszyły policyjne nadbrzeżne łodzie motorowe.

Olbrzymi pożar na Kresach.

W Bielicy koło Lidy wybuchł wczoraj przy ul. Kościelnej wielki pożar, który następnie przeniósł się na ul. Wileńską. Spłonęło 40 gospodarstw. Straty wynoszą ponad pół miliona złotych. Akcję ratowniczą prowadzily miejscowa straż i lidzka straż ogniowa.

Sprawy śródziemnomorskie

(Ciąg dalszy.)

i naturalnemu dążeniu do zabezpieczenia swych granic od ekspansji włoskiej z trzeciej. Nie należy bowiem zapominać, że Włosi posiadają wyspy Dodekanezu, zagrażają wybrzeżu Małej Azji, po które wyciągali tak wyraźnie rękę w czasie zawierania pokoju w 1918 roku.

Polityka włoska niepokoi bardzo Anglików. Już przed paru tygodniami (28 ub. m.) „Manchester Guardian” wyciągnął na światło dzienne arcyciekawą rewelację na temat **zamierzeń włoskich odnośnie wysp Balearskich**, Archipelag ten, leżący u wschodnich granic Hiszpanii, znajduje się na kursie francuskiej floty, krążącej między Marścią i Afryką Północną. Ale to by Anglików nie interesowało. Ich obchodzi fakt, że Baleary z północy niczym stado sępów zagrażają ich drodze imperialnej (Gibraltar — Suez — Indie — Singapur — Honkong) i praktycznie ograniczają znaczenie Gibraltar.

Otóż do niedawna mniemano, że Włosi zainteresowali się wyspami Balearskimi dopiero w wyniku udzielonego poparcia Francowi. Tymczasem wymieniony organ liberałów angielskich na podstawie aktów znalezionych przez rząd kataloński w pośpiesznie opuszczonym przez Włochów konsulacie w Barcelonie uzasadnia, że zainteresowanie to datuje się z roku 1928. Już wówczas Grandi, ówczesny minister spraw zagranicznych Włoch, polecał konsulatu w Barcelonie obserwację wszystkich okrętów zawijających i opuszczających wyspy Balearskie ze specjalnym uwzględnieniem floty angielskiej i jej oficerów.

Późniejsza bardzo obszerna korespondencja udowadnia to twierdzenie w całej rozciągłości. Jeśli Włosi chcą zamienić morze Śródziemne na swe „mare nostrum” (morze nasze) na wzór czasów rzymskich, muszą szukać wszędzie dla siebie punktów oporu. Czyniąc to jednak są zmuszeni do poniesienia poprzednio wyznaczonych kierunków ekspansji. Dlatego też warto podkreślić, że łącznie z pogłoskami o spotkaniu Mussolini—Hitler niezmiernie w plotkowaniu pani Tabouis puszcza pogłoskę o nowych pertraktacjach niemiecko-włoskich. Tyczyć się one mają Austrii i pomocy niemieckiej dla gen. Franco. Mussolini gotów jest podobno wiele ustąpić nad Dunajem, byleby tylko Franco zwyciężył, wykorzystując niemieckie siły. Przyswiewać ma tylko jeden cel: opanowanie Balearów i podważenie panowania Anglii na morzu Śródziemnym.

St. Strąbski.

Strategiczne szosy niemieckie ku granicy polskiej.

Berlin, 15. 4. (Tel. wł.). Rząd niemiecki na żądanie czynników wojskowych polecił lokalnym władzom niemieckim na Śląsku Opolskim budowę trzech nowych autostrad o charakterze wyraźnie strategicznym. Dwie autostrady prowadzić będą bezpośrednio do granicy polskiego Górnego Śląska. Obydwie te drogi połączone zostaną odnogami z wielką arterią strategiczną niemiecką, jaką tworzy droga Bytom—Wrocław—Berlin. (r)

Hiszpańska wojna w Japonii.

Tokio, 15. 4. (PAT) Dziennik „Asahi” w artykule pt. „Hiszpańska wojna domowa ogarnęła już Japonię”, o konflikcie między nowym chargé d'affaires Hiszpanii w Tokio, Jose Luis Alvarezem a b. radcą poselstwa Gomez Demolina, stronnikiem powstańców, który uniemożliwia swemu następcy objęcie gmachu poselstwa. Chargé d'affaires Alvarez załatwia urzędowe sprawy w swym mieszkaniu, w hotelu.

Bułgarski Landru.

Sofia, 15. 4. (PAT). Wczoraj rano stracono w tutejszym więzieniu Kirchvenga, zwanego „bułgarski Landru”. Kirchveng skazany przed 17 laty na dożywotnie więzienie za poczwórne morderstwo, został ostatnio ulaskawiony. Natychmiast po odzyskaniu wolności, zamordował on 2 starców i został skazany na śmierć.

OSTRE ODPOWIEDZI EDENA

Włochy posłały do Hiszpanii 10.000 ochotników.

Londyn, 15. 4. (PAT). Izba Gmin przed rozpoczęciem debaty na temat blokady Bilbao, była wczoraj świadkiem ostrego wystąpienia min. spr. zagr. Edena, który spotkało się z żywymi oklaskami całej izby.

Posel Labour Party Henderson skierował pod adresem min. spr. zagr. interpelację „na temat włoskich insynuacji, że zamach bombowy na marszałka Grazianiego w Abisynii planowany był w Wielkiej Brytanii”.

Min. Eden odpowiedział co następuje: Wiadomo mi, że insynuacje tego

rodzaju ukazały się w jednym z włoskich dzienników. Oczywiście jest, że ta insynuacja jest groteskowym wymysłem, któremu żadne koła odpowiedzialne nie będą dawały wiary.

Pos. Henderson: „Biorąc pod uwagę fakt, że prasa włoska znajduje się pod kontrolą rządu włoskiego, czy p. minister nie uczyni odpowiedniego demarche wobec włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych?”

Min. Eden odpowiedział co następuje: „Nie, panie, tego rodzaju wiadomości traktuję z pogardą”.

Pod adresem min. Edena skierowano wczoraj poza tym w izbie gmin zapytanie, czy otrzymał on informacje od rządu hiszpańskiego w sprawie wyładowania w Kadyksie około 24 marca większej ilości ochotników włoskich.

Min. Eden odpowiedział co następuje: „Otrzymaliśmy notę od ambasadora hiszpańskiego, który zawiadania, że ambasada uzyskała potwierdzenie o wyładowaniu w Kadyksie 23, 24 i 25 marca 10 tysięcy Włochów. Ze swej strony podejmuję obecnie starania, aby zasięgnąć informacji co do twierdzenia, zawartego w nocie hiszpańskiej”.

Rozprawa sądowa na tle zaiść w Mińsku Mazowieckim

5 oskarżonych uwolniono, pięciu skazano.

Warszawa, 15. 4. Wczoraj przed warszawskim sądem okręgowym odbył się proces o znane zajścia w Mińsku Mazowieckim z roku ub. Działo się to po pogrzebie zabitego przez żyda Chaskielewicza sierżanta wojsk polskich Bujaka. Akt oskarżenia zarzuca 10 Polakom, że wybili szyby w domach żydowskich i że bili żydów. Na czele tłumu mieli stać niej. Olszewski i Polkowski, którzy dawali hasło: „artyleria ognia” i w tejże chwili sypały się kamienie z tłumu. Oskarżona Wasiakówna miała przytrzymać żydówkę Goldsteinową, która następnie została ciężko pobita. Pierwotnie śledztwo usiłowało ustalić, kto sta-

rał się podłożyć ogień pod domy żydów, jednak nie udało się stwierdzić winnych lub podejrzanych, mimo bardzo skrupulatnego śledztwa. Dlatego też akt oskarżenia obejmuje tylko zarzut wybicia szyb i bicia żydów przez 10 oskarżonych.

Rozprawie wczorajszej przewodniczył sędzia Wiśniewski. Obie strony miały adwokatów. Proces trwał cały dzień. Oskarżeni do winy się nie przyznali. Twierdzili między innymi, że w śledztwie bito ich, dlatego też przyznali się do rzeczy, których nie popełnili. Wszyscy świadkowie żydzi złożyli obciążające zeznania. Prokurator powołał się również na trzech świadków Polaków, którzy swoje zeznania podtrzymali. Pro-

kurator domagał się surowego ukarania winnych. Po przemówieniu obrońców, sąd udał się na naradę. Wyrokiem sądu pięciu oskarżonych zostało uwolnionych od winy i kary. Pięciu pozostałych skazano. Polkowski, jako nieletni został skazany na dom poprawy z zawieszeniem kary. Osk. Józef Ruta, Budek, Olszewski i Wasiakówna zostali skazani po 6 miesięcy z zaliczeniem aresztu śledczego tak, iż karę faktycznie już odcierpieli.

Sąd, orzekając o wymiarze kary, wziął pod uwagę przeważnie młody wiek oskarżonych i ich dotychczasową niekaralność. (r)

Polska ratuje 66 Hiszpanów przed zemstą komunistów.

Walencja, 15. 4. (PAT). Rokowania prowadzone przez posła R. P. min. Szumlańskiego z rządem hiszpańskim w sprawie ewakuacji Hiszpanów, korzystających z prawa azylu w poselstwie R. P. zostały pomyślnie zakończone. Rząd hiszpański zgodził się, aby 66 Hiszpanów-azylantów zostało przewiezionych autobusami pod flagą

polską z Madrytu do Walencji. Azylanci zostaną załadowani na okręt polski „Wilia”, który zawinie do Walencji 16 bm. i wywiezieni poza granice Hiszpanii. Jest to ostatnia partia Hiszpanów, korzystających z prawa azylu w poselstwie R. P. Poprzednia partia, złożona z kobiet, starców i dzieci została ewakuowana do Francji.

Północne wybrzeże Hiszpanii.

Okręty gen. Franco ogłosiły blokadę wybrzeża baskijskiego, aby wzmocnić działanie armii lądowej. Anglia do pewnego stopnia uznała tę blokadę, wydając ostrzeżenie dla swych statków handlowych, aby nie zbliżały się do wybrzeży baskijskich. Zakaz ten jest przedmiotem namietnych dyskusyj w Izbie Gmin. Liberałowie i Labour Party widzą w nim ukrytą pomoc dla Francji i uznanie go za stronę wojującą. Rząd natomiast twierdzi, że działa w myśl idei nieinterwencji.

W sprawie blokady portu w Bilbao

Londyn, 15. 4. (PAT). Na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu izby gmin zabrał głos leader Labour Party Attlee, który omawiając sytuację na wodach hiszpańskich w pobliżu Bilbao zgłosił wniosek, wymierzony przeciwko rządowi, wyrażając ubolewanie z powodu braku opieki rządowej nad okrętami brytyjskimi, uprawiającymi legalny handel.

Attlee m. in. oświadczył: postępowanie rządu uprzedzającego brytyjskie okręty, by nie wchodziły do portu w Bilbao, równa się rezygnacji z praw, których W. Brytania zawsze broniła w stosunku do brytyjskiej żeglugi handlowej. Jest to zgoda na poważne pogwałcenie prawa międzynarodowego. Uważam, iż postępowanie rządu zasługuje w najwyższym stopniu na potępienie przez izbę — zakończył Attlee, rozpatrując sytuację z punktu widzenia Labour Party.

Sir John Simon, który przemawiał następnie, oświadczył, że Attlee pominął szereg różnych względów. Zdaniem mówcy postępowanie rządu jest całkowicie usprawie-

dliwione, a wniosek zgłoszony przeciwko rządowi powinien być, zdaniem jego, odrzucony.

Liberałowie angielscy domagają się pomocy dla Basków.

Londyn, 15. 4. (PAT). Przewódca liberałów Archibald Sinclair oświadcza, iż nutą dominującą w przemówieniu sir Johna Simona, było: „Nie ruszajcie gen. Franco i jego patriotów hiszpańskich”. Zdaniem mówcy, polityka nieinterwencji nie powstrzymała jeszcze interwencji włoskiej i niemieckiej, natomiast wstrzymała całkowicie wszelkie mieszanie się Francji i W. Brytanii.

Obecnie zamierza się odebrać rządowi Basków prawo nabywania środków żywności, ażeby ratować ludność cywilną od śmierci głodowej. Akcja rządu, doradzająca całkowicie statkom handlowym nie wchodzenia do

portu w Bilbao, stanowi mieszanie się do spraw wewnętrznych Hiszpanii. Dzieje się to samo, co było w sprawie Abisynii. Co-famy się krok za krokiem przed dyktatorem. Układ o nieinterwencji powinien być skrupulatnie przestrzegany przez wszystkie strony i nie powinien godzić w prawa do handlu rządu baskijskiego.

Polscy pianiści w Brukseli.

Bruksela, 15. 4. (PAT). Brukselska publiczność miała sposobność oklaskiwania dwóch polskich pianiści. Przypomniał się Brukseli światowej sławy artysta Fridman, po raz pierwszy grał poprzedzono doskonałą opinią prasy Stanisław Niedzielski. Programy obu koncertów poświęcone były Chopinowi.

Sowiety wywożą złoto.

Londyn, 15. 4. (PAT). Na pokładzie statku sowieckiego, przybył transport złota sowieckiego w 40 skrzyniach. Każda z tych skrzyń waży przeszło 50 kg. Według informacji Reutera transport złota sowieckiego ma być przesłany do Nowego Jorku.

Przeciw Niemcom.

Berlin, 15. 4. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi o wyświetlaniu w jednym z nowojorskich kościołów metodystów propagandowego, antyniemieckiego filmu. Film ten, noszący znamieny tytuł „Współcześni męczennicy chrześcijańscy w Niemczech” ma być zapoczątkowaniem na wielką skalę pomyślanej akcji propagandowej przeciw Niemcom, która będzie uprawiana głównie przez wyświetlanie filmów w kościołach. Wykonawcami filmów są przeważnie Niemiec emigranci z Eriką Mann, córką pisarza Tomasza Manna na czele.

Eksporterzy zarabiają.

Warszawa, 15. 4. (PAT). W dwóch pierwszych miesiącach rb. daje się zauważyć dalszy wzrost eksportu towarów polskich do krajów zamorskich, który już dość wyraźnie zaznaczył się w r. 1936. Wartość eksportu polskiego do tych krajów wzrosła w porównaniu z podobnym okresem z roku ubiegłego o okragie 85% i wyniosła 37.000.000 zł.

Z kraju.

Groźba zamknięcia Zakładów Ceramicznych ks. Czartoryskiego. Dyrekcja Zakładów Ceramicznych ks. Czartoryskiego w Szówsku w powiecie jarosławskim, wypowiedziała umowę służbową wszystkim pracownikom Zakładu w ilości stu kilkudziesięciu osób z dniem 12 bm. Wywołało to zrozumiałe rozgoryczenie i zaniepokojenie wśród rzeczą pracowniczych. Zakłady Ceramiczne bowiem prosperują bardzo dobrze, a w czasie sezonu budowlanego popyt na cegły wytwarzaną przez te Zakłady jest tak wielki, że Zakłady nie są w stanie wykonać wszystkich zamówień. W jakim to stoi związku z przejawiającą się zwyżką cen cegieł, które regulować mają wojewodowie?

Żydzi oszukali chałupników-szewców. Zatarł między chałupnikami szewskimi a żydowskimi nakładcami w Warszawie wybuch na nowo. Nakładcy żydowscy oszukali chałupników, podpisując umowę. Przerwawszy okupację magazynów podstępem, kupcy żydowscy obecnie usiłują zmusić chałupników do rezygnacji z uzyskanych podwyżek. W chwili obecnej kilka tysięcy szewców w okolicach podwarszawskich i w samej Warszawie nie ma pracy. Nakładcy pod różnymi pozorami nie dają roboty chałupnikom, zmuszając ich do tego, aby pod naciskiem głodu przyjęli stawki z przed straku.

Trzykrotne samobójstwo małżonków. Stanisław i Helena, małżonkowie Dąbrowscy, przyjechali do Warszawy celem otrzymania od władz odszkodowania za spalony swój dobytek przez zaborców na początku wojny europejskiej. Ponieważ sprawa ulega przedawnieniu, przeto odmówiono próbie. Małżonkowie udali się do hotelu „Grand”, gdzie w przystępie rozpacz, zamierzali wspólnie odebrać sobie życie, wieszając się na drzwiach. Służba hotelowa w samą porę zauważyła rozpaczliwy krok i desperatów uratowała. Wtedy Dąbrowski wyjął butelkę z esencją octową i usiłował się otruć, lecz i tym razem portier udaremnił samobójstwo. Po wyjściu z hotelu na ulicę, zrozpaczeni małżonkowie zamierzali rzucić się pod przejeżdżający autobus. Znowu ten sam portier, przy pomocy przechodniów, udaremnił samobójstwo. Dwaj policjanci odprowadzili upartych desperatów do komisariatu, a następnie do biura Opieki Społecznej.

70-lecie Sokola-Macierzy we Lwowie. W roku bieżącym przypada 70-ta rocznica założenia pierwszego na ziemiach polskich gniazda sokolego we Lwowie, a tym samym 70-ta rocznica istnienia sokolstwa polskiego. Ze względu na tegoroczny zlot w Katowicach, uroczystości jubileuszowe we Lwowie odbędą się skromnie i to już w dniu 2 maja.

30.000 młodzieży wiejskiej w Warszawie. W dniu 29 czerwca br. odbędzie się w Warszawie kongres Centralnego Związku Młodej Wsi, na który ma przybyć 30.000 młodzieży wiejskiej z terenu całej Polski. — Kongres będzie miał charakter manifestacji młodej wsi na rzecz armii i jej wodza. Marszałek Smigły Rydz został zaproszony jako ojciec chrzestny, mającego poświęcić się sztandarowi związku.

M. MATKOWSKI.

Strzał na schodach

POWIEŚĆ

22)

(Ciąg dalszy).

— Więc przypuszcza pan?
— Szantaż — rzekł krótko Pietraszek. Milczeli obaj przez chwilę.
— Kobieta, z którą, jak sądzi Martelowa, zetknął się właśnie Cholyński — podjął po przerwie komisarz — kobieta, z którą go coś łączyło w przeszłości, stać się mogła ofiarą tego szantażu... Mógł mieć jakieś listy... kto wie... Potwierdzałaby to jeszcze owa rewizja dokonana na drugi dzień po zbrodni, szukania czegoś, zapewne owych kompromitujących dowodów, których Cholyński nie miał przy sobie.
— Lecz włamania dokonał mężczyzna.
— Tego nie możemy być pewni, zresztą mógł to być pomocnik, wspólnik, ktoś zainteresowany. Nie wiemy przecież, co było przedmiotem szantażu.
— Ani kto był jego ofiarą... dodał sędzia.
— Jeśli przypuścić, że była to kobieta, która obawiała się skompromitować wyjaśnieniem tego, co łączyła ją mogła dawniej z Cholyńskim?... Komisarz udawał, że szuka czegoś w notesie i na chwilę głos zawiesił.
— Musiała być zamożna — dodał w zamyśleniu Adulski — skoro wpłaciła już Cholyńskiemu znaczną sumę. Przecież musi jej bardzo zależeć na ukryciu

Wojewódzka rada kulturalna czuwać będzie nad rozwojem kulturalnym Wielkopolski

Niedawno powstała Rada Gospodarcza. Dziś mamy do zanotowania powstanie Rady Kulturalnej, która czuwać będzie nad rozwojem kultury duchowej w Wielkopolsce. Zebranie organizacyjne Rady zwołał jej inicjator p. wojewoda pozn. Maruszewski, który też przewodniczył obradom, przedstawiając konieczność powołania do życia takiej placówki, po czym starosta krajowy Begale przedstawił wydatki samorządu krajowego na cele kulturalne, a dr Dalbor, kierownik wydziału kultury i sztuki w Urzędzie Wojewódzkim — odczytał regulamin Rady.

Następnie wywodziła się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos: pp. St. Wasylewski, szambelan Nowowiejski, dr Ko-

sidowski, prof. dr Znaniński, prof. dr Rudnicki, radca Zaleski, nac. Trzciniński, prezydent m. Bydgoszczy Barciszewski, prof. dr Lisowski, dr Miętus i ks. prof. Dettloff.

W wyniku dyskusji Rada Kulturalna ukonstytuowała się, a do jej wydziału wykonawczego, który zajmie się pracą organizacyjną powołano obok p. wojewody Maruszewskiego (przewodniczący) i dr. Dalbora (sekretarz) pp.: ks. infułata Rucińskiego, prof. dr Lisowskiego, pos. dr Surzyńskiego, Marcinkowskiego, dr Kosidowskiego i radcę Zaleskiego.

Do komisji finansowej powołano pp.: starostę Begalego, dyr. Broniewskiego, prezydenta Żychlińskiego, nac. Trzcinińskiego.

Jubileusz harcerstwa wielkopolskiego.

W Poznaniu ukonstytuował się komitet zlotowy, celem organizacji obchodu 25-lecia istnienia harcerstwa poznańskiego, które przypada w roku bieżącym.

Jubileusz zapoczątkuje wmurowanie tablicy pamiątkowej w ścianę kościoła św. Jerzego w Gnieźnie. Dalszy program przewiduje odsłonięcie projektowanego od szeregu lat pomnika ku czci poległych harcerzy w Parku Narodowym na Malcie poznańskiej.

Najważniejszą formą uczczenia 25-lecia będzie tegoroczna akcja letnia drużyn wiel-

kopolskiej chorągwi harcerzy. Wszystkie obozy odbędą się, w przeciwieństwie do innych lat, na terenie Wielkopolski, przede wszystkim zaś w pasie nadgranicznym. Program obozów przewiduje obozy ze specjalnym uwzględnieniem prac technicznych, krajoznawstwa, prac polowych, pracy społecznej i wzorowych ognisk. Poza tym przewiduje się wędrowki starszych zastępów harcerskich po całej Wielkopolsce, które zakończą się w dniu 11 lipca pod Międzybodem. Dzień ten będzie centralnym punktem całego obchodu jubileuszowego.

Ministerstwo odmówiło zatwierdzenia dziwacznej sekty.

Ministerstwo WR i OP. zatwierdziło odmowną decyzję rejestracji nowej dziwacznej sekty religijnej, założonej przez Romana Minajło i Stefana Basylka w Wilejce. Nowa sekta nosi nazwę „Kościół Chrystusowy Wyznania Ewangelickiego”, program jej polega na wyznawaniu mieszanych pojęć katolicko-ewangelickich.

Urząd wojewódzki w Wilnie odmówił rejestracji tej sekty, jednakże na skutek wniesionego odwołania sprawa ta stała się przedmiotem rozważań ministerstwa. Podobno do powstania tego nowej „dziwoląga, świadczącego o ciemnocie naszych kresów wschodnich przyczynił się w niemałej mierze kapitał zagraniczny.

Pożar pod Grudziądem.

Grudziądz. Onegdaj w godzinach popołudniowych zaalarmowano straż pożarną do Białego Boru (pow. grudziądzkiego). Jak się okazało, wybuchł pożar w zabudowaniu rolnika Maksymiliana Prochowskiego. Pastwą płomieni padło całe zabudowanie, składające się z domu mieszkalnego, obory, stodoły i szopy drewnianej. Ponadto spaliła się siewczarka, 2 firy słomy, około 8 ctr. siana oraz 1 łóżko i część garderoby. Wartość spalonego mienia wynosi około 1.000 zł. Poszkodowany był ubezpieczony. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w kominie.

Złodziej węglowy w potrzasku.

Działdowo. (Tel. wł.) Aresztowany został przez policję złodziej węglowy Bronisław Wydra, za groźbę użycia przemocy w stosunku do funkcjonariusza straży kolejowej. Wymieniony przychwycony został podczas kradzieży węgla z terenu PKP. przez funkcjonariusza kolejowego Głuchowskiego, który uciekającego zatrzymał z 50 kg węgla. W czasie eskorty, aresztowany zaczął się szamotać i groźąc eskortującemu, sięgnął po nóż do kieszeni. (jr)

Ze świata.

— Jak mają witać londyńczycy gości przybyłych na uroczystości koronacyjne. Wydano apel do mieszkańców Londynu, aby w dniach uroczystości koronacyjnych, zmienili swój tradycyjny chłód oraz bezbarwny wyraz twarzy, zwłaszcza w stosunku do cudzoziemców, którzy przybędą na uroczystości koronacyjne, celem stworzenia miłej i serdecznej atmosfery, witających gości Wielkiej Brytanii.

— Czasopismo niemieckie „Die Dame“ zamieszcza na okładce zeszytu kolorową mapkę Niemiec. Mapka budzi zainteresowanie tym, że były zabór pruski oznaczono innym odcieniem farby, jak pozostały obszar państwa polskiego, czym sugeruje się czytelnikowi ścisły związek tych ziem z Niemcami. Na całym terytorium zaznaczono tylko trzy miejscowości: Posen, Bromberg i przecięty na pół jakąś nieznaną bliżej w Polsce granicą... Kalisch. Pod mapką widzimy napis: „Von der See bis in die Alpen“.

— O jednego Mojżesza mniej. Prezydium centralnego komitetu wykonawczego ZSRR zwolniło ze stanowiska komisarza ludowego sochowozów Mojżesza Kalmanowicza i mianowała na jego miejsce Mikołaja Demczenko.

— Litwa ma 2½ miliona mieszkańców. Według ostatnich danych statystycznych, liczba mieszkańców Litwy wraz z krajem kłajpedzkim wynosi 2.526.535 osób.

— Niemcy wstrzymują budowę koszar, wskutek braku żelaza. Rozpoczęta budowa dużych bloków koszarowych została wstrzymana, ponieważ firmy budowlane nie mogły uzyskać odpowiedniej ilości żelaza, potrzebnych do budowy.

— Choroby wśród uchodźców hiszpańskich. Z Barcelony donoszą, że wśród uchodźców, którzy w ostatnich tygodniach przybyli z Madrytu do Katalonii szerzy się gruźlica. Dotychczas zanotowano 3.000 wypadków otwartej gruźlicy płuc. Z innych chorób zakaźnych zanotowano 500 wypadków trachomy (egipskie zapalenie oczu), oraz liczne duru brzuszego.

— Japonia wyświetli film uroczystości koronacyjnych w Londynie w ciągu czterech dni. Lotnicy „Bożego wiatru”, którzy pozostają jako goście na uroczystościach koronacyjnych w Londynie, wracając do Tokio zabiorą ze sobą film tych uroczystości, wobec czego w 4 dni po uroczystościach film ten będzie już wyświetlany w Japonii.

— Robotnicy rolni w Anglii otrzymają płatne urlopy na uroczystości koronacyjne. Rada rolnicza hrabstwa Norfolk, powzięła uchwałę udzielenia 50.000 robotnikom rolnym płatnych urlopów, celem umożliwienia im wzięcia udziału w uroczystościach koronacyjnych.

Rozłam wśród faszystów angielskich.

Londyn. (PAT) W łonie faszystów angielskich nastąpił rozłam. John Becket i William Joyce byli kierownicy propagandy w partii Sir Oswalda Mosley'a, utworzyli własną organizację pod nazwą „Liga Narodowo-socjalistyczna“.

palcem swój starannie wygolony podbródek.

— Cóż tam nowego?

— Prawdę mówiąc niewiele nowego, panie komisarzy... ale zawsze. Co do tych złotych rękawiczek, to ich pan Wyszebor nie ma, ani miał; kobieta, co mu usługuje i sprząta nigdy takich nie widziała... ani dependent, bom i jemu o tym wspominał, tylko że...

— A wtedy wieczorem, następnego dnia po zbrodni? — przerwał pytaniem komisarz.

— Był na górze, u panny Westen ale...

— Długo tam był?

— Dozorca zamykając bramę o jedenaście, widział jeszcze światło na drugim piętrze, w salonie...

— Hm... Komisarz Pietraszek znów potarł palcem podbródek.

— Za pozwoleniem pana komisarza, tom jeszcze chciał powiedzieć... dependent pana Wyszebora mówi, że klientka ta, co to była we wtorek odeszła minutę może przed szóstą i że ja sam adwokat do drzwi odprowadzał. Dependent siedział w kancelarii i nie widział ich, bo z gabinetu jest osobne wyjście do przedpokoju, ale słyszał głosy i trzask drzwi... wtedy wyrzwał ot tak sobie przez okno i widział tę panią, jak szła przez podwórze. Wyglądała tak młoda z kwadrans, może więcej, nim go mecenas przywołał do gabinetu...

— Aaa... Komisarz Pietraszek wstał gwałtownie i usiadł z powrotem. — Pokazywał pan fotografie?

— Pokazywałem, ale nikt go nigdy nie widział, ani dependent ani maszynista. Nikt go zresztą w tym domu nie poznał... choć prawdę mówiąc, żebym tak wszystkim wierzył...

— Tak mruknął Pietraszek — ktoś z nich kłamie, ale kto?... Wstał i jął

krążyć po pokoju za małym i za niskim dla jego potężnej postaci dwa kroki wszere, trzy wzdłuż, to był cały spacer na jaki mógł sobie pozwolić. — Dość już tego milczenia! — rzekł nagle przystając i kładąc swą wielką pięść na bule przykrywającej stolik. — Dość już! — powtórzył i ręką jego po raz drugi opuściła się ciężko na wąty sprzątki. — Ktoś musi zacząć mówić, musi... i to dziś jeszcze!

Konrad Bolewa siedział przy biurku, położywszy przed sobą swoje ogromne, szerokie, krótkopalce ręce i przyglądał im się w zamyśleniu. Komisarz Pietraszek widział z bliska tę twarz dużą, o spłaszczonym nosie i grubych wargach, niskie czoło, rzadkie jasne włosy, pokrywające niedostatecznie nieco spłaszczoną czaszkę, i potężne bary pochylone nad biurkiem.

— Nie przeczę, że byłem wtedy w mieszkaniu — mówił wolno Bolewa, starannie odmierzając słowa. — Byliśmy obaj, ja i mój służący, on w kuchni zapewne, ja w tym gabinecie. Oczywiście, może pan pomyśleć, że nie byłoby dla mnie rzeczą trudną wyjść z mieszkania, zastrzelić Cholyńskiego, umieścić go w tapczanie tak uprzejmie i w porę postawionym na schodach przez tapicera i wrócić spokojnie do mieszkania. Może pan to wszystko myśleć, ale mimo to zapewniam pana, że nie ja zabiłem Cholyńskiego. Nigdy bym tego nie zrobił. Wiem oczywiście, że pan zgóry nie wierzy wszystkim zapewnieniom, ale trudno, nie umiem inaczej dowieść panu mojej niewinności.

Ciąg dalszy nastąpi.

Kłeska Rexistów.

(Ciąg dalszy.)

trzebieje. Trudno znaleźć naród, któryby złożył większe dowody miłości ojczyzny, aniżeli belgijski. Co się tyczy „faszyzmu” — to przykłady niemieckie są pod względem zwłaszcza gospodarczym dla Belgów odstrasające. Degrelle, jakkolwiek dosyć ogólnie, **naśladował jednak chwyty Hitlera.** Otóż zasada nazistowska: „**Lepiej mieć armaty, aniżeli masło**” — byłaby w Belgii najniepopularniejszym hasłem, jakie sobie można wyobrazić. Belgijczyk woli masło — i to w możliwie najlepszym gatunku i po jak najprzystępniejszych cenach. Życie w Belgii pojmuje się jako instytucje, stworzone na pogo, by człowiekowi było z nią jako tako na świecie. Rozkoszy państw totalnych nikt tu nie pragnie, przeciwnie, wywołują one tylko **grymas niechęci.** Powoływanie się na tzw. „państwa silne” też nikogo tutaj nie bierze. W Belgii radość życia nie przejawia się w dudnieniu ciężkich butów „marsz-kolony”, ani w huku trąb orkiestr wojskowych. Powtorze ludzie zachodu znają ogromną cenę prawdziwej wolności — i życie nie zamyka się w bezapelacyjnym słuchaniu i wydawaniu rozkazów. Naśladownictwo Hitlera jest w Brukseli równie niepopularne jak naśladownictwo Stalina.

Drugim powodem kłeski Degrelle było jego przymierze z partią flamandzką, separatystyczną grupą Brumsa. Wbrew wszystkiemu, co się mówi i pisze o różnicy między Wallonami i Flamanami — poczucie jedności państwowej w Belgii jest **bardzo silne.** A grupa, z którą się Degrelle łączył, ma na sumieniu kumanie się z Niemcami w czasie okupacji, ma obciążoną hipotekę polityczną zarzutem filogermanizmu, który w oczach społeczeństwa nabiera cech **zdrady stanu.** To łączenie się z „nacionalizmem” flamandzkim zaszkodziło Rex'owi ogromnie. Fakt charakterystyczny: przeciwko rexistom wypowiedziały się właśnie wszystkie **gminy flamandzkie** na północnych przedmieściach Brukseli.

I wreszcie trzeci czynnik, najważniejszy. Degrelle wzorował się na „ustrojach totalnych”, a ustroje totalne wydały walkę chrześcijaństwu. Wybory brukselskie były w pewnej mierze próbą tej walki. „Rex” miał doskonałą prasę w Berlinie, jego zwycięstwo przepowiadano nad Sprewą. Ten fakt — mimo ustawicznych zapewnień o katolickiej prawowierności Degrelle'a — **przechylił szalę arcybiskupstwa w Malines na stronę Van Zeelanda.**

Zwycięstwo premiera Belgii — jest zwycięstwem demokracji. Demokracji prawdziwej, zorganizowanej, szczerze narodowej, ale nie zniekształcającej szlachetne pojęcia patriotyzmu przez szowinistyczne akcenty nienawiści. Jest to zwycięstwo Belgów nad separatyzmem flamandzkim. Jest to zwycięstwo idei **prawdziwie wolnej i narodowej** — nad wpływami z zewnątrz. I bardzo słusznie twierdzi się w Paryżu, że Van Zeeland, odrzucając z pogardą perfidne zapewnienie pomocy komunistów i występując przeciwko totalnym akcentom w programie Degrelle'a — **zwyciężył jednocześnie Moskwę i Berlin.**

Dr Tad. K.

Ceny mąki i pieczywa w Łodzi.

Łódź, 15. 4. (PAT.) W dniu wczorajszym pod przewodnictwem starosty grodzkiego przy udziale przedstawicieli komisji do badania cen, odbyło się posiedzenie w sprawie unormowania cen na artykuły mączne. Po wysłuchaniu opinii komisji, starosta grodzki ustalił następujące ceny m. in. na poniższe artykuły:

Mąka żytnia 65 proc. w hurcie za 100 kg — 34,75 zł, w detalu za 1 kg — 40 gr; **chleb żytni** 65 proc. za kilo — 35 gr, **chleb razowy** 95 proc. za kilo — 28 gr, **bułki pszenne** 55 proc. za kilo — 75 gr.

Ceny powyższe obowiązują od 16 kwietnia rb.

Nowy wojewoda lwowski

kolegą z ławy szkolnej Marszałka śmigiego-Rydzka.

Warszawa, 15. 4. (PAT.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował dotychczasowego wojewodę tarnopolskiego **Alfreda Bilyka** — wojewodą lwowskim.

Alfred Bilyk urodził się w r. 1889 we Lwowie, kończy gimnazjum w Brzeżanach, następnie uniwersytet we Lwowie. Od roku 1908 pracuje w Związku walki czynnej u boku Edwarda Śmigiego-Rydzka. Następnie służy w legionach w sztabie pułku, którego dowódcą był Śmigły-Rydz.

Szturm na pozycje ludowców.

Stronnictwo Ludowe w ogniu ataku i komunistów i sanacji

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł.) Władze Str. Ludowego wydały okólnik, w którym przestrzegają swych członków przed działalnością komuny. W okólniku tym czytamy m. in.: Władze naczelne Stronnictwa Ludowego posiadają wiadomość o **planowanych przez partię komunistyczną nowych usiłowaniach przesaczenia swych wpływów i jednostek do szeregów ruchu ludowego**, by pod jego osłoną prowadzić swą kreację robotę.

Komuniści będą się starali przede wszystkim wyzsaskać rozgoryczenie wśród chłopów po ostatnim zarządzeniu władz, które nie zezwoliły na obchód raclawicki.

Należy przy tym zauważyć, że nie tylko komuniści działają w terenie. **Cała Małopolska została zarzucona ulotkami, mającymi na celu wywołać niezadowolenie z**

Szturm na pozycje ludowców urządziła również prasa prorządowa. Czy na tym ma zyskać sektor wiejski OZN?

„Gazeta Polska” drukuje artykuł pt. „Wiosenna ofensywa kompartii w Polsce”, w którym przytacza wyjątki z dokumentów, świadczące, że **komuniści krzają się bardzo gorliwie około zmontowania „frontu ludowego”,** że chcieli oni wyzsaskać przede wszystkim obchód raclawicki. Natomiast „Czas” krytykuje stosunki w Stronnictwie Ludowym. **Nie podoba mu się zdecydowanie opozycyjne nastawienie stronnictwa,** co — jak pisze — wobec braku skrzystalizowania ideowego, wobec niedostatecznej zwarłości i karności organizacyjnej **może spowodować wypadki, nad którymi przywódca Str. Ludowego nie będą w stanie zaplanować.**

Niewątpliwie zaostrenie kursu wobec ludowców **nie dobrego przyniesie nie może.** Naczelny publicysta „Kurlera Warszawskiego” ubolewa, że władze zakazały obchodu w Raclawicach. Można było przecież w drodze **wzajemnego porozumienia** władz państwowych i stronnictwa zagwarantować **spokojny przebieg uroczystości.** „Tymczasem — jak pisze p. Koskowski — obrano niestety drogę może najłatwiejszą biurokracycznie, lecz zgola nie najszcześniejszą z punktu widzenia celowości politycznej.” (r)

IWONICZ-ZDRÓJ
3742) Sezon ulgowy już od 1 maja
za 153,- ryczałt za pobyt 3-tygodniowy
Żądacie prospektów.

władz naczelnych stronnictwa. Robota ta została przeprowadzona bardzo kosztownie. Widocznie komuś zależy na wprowadzeniu takich fermentów, jakie zaistniały w szeregach ZZZ.

Od Chojnic - do Brześcia pachnie ozonem.

Warszawa, 15. 4. (PAT.) Akcja organizacyjna **Obozu Zjednoczenia Narodowego** zatacza coraz szersze kręgi, obejmując swoim zasięgiem coraz większe połacie kraju.

Organizacja **miejska O. Z. N.** ukonstytuowała **dotychczas 9 okręgów:** warszawski, łódzki, częstochowski, kaliski, **gdynski,** lwowski, tarnopolski, stanisławowski i lubelski.

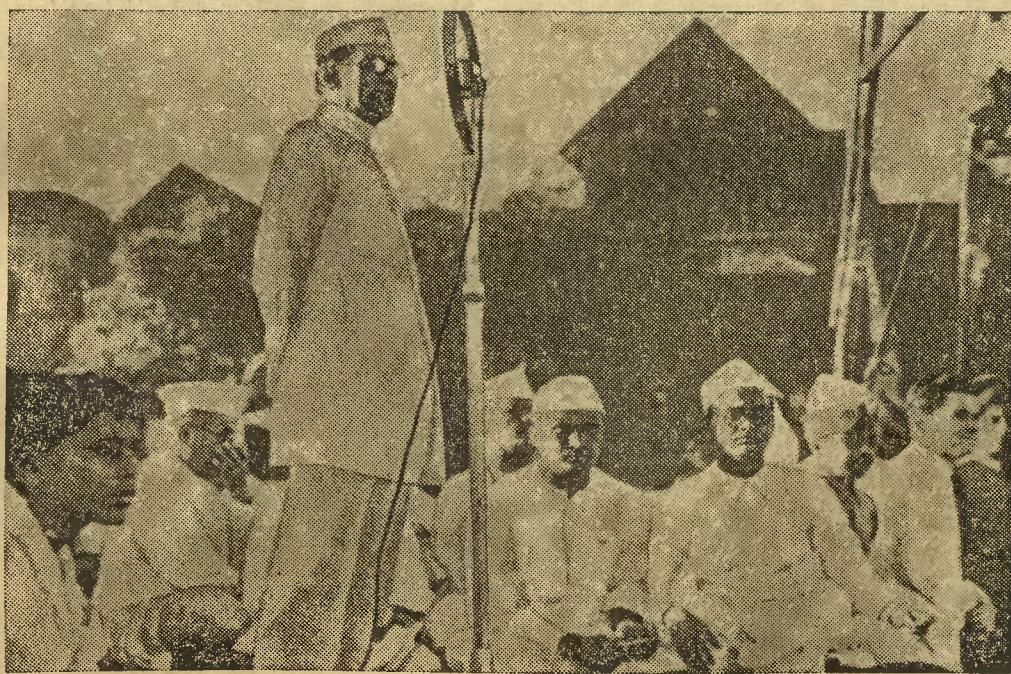
Prezydium organizacji miejskiej O. Z. N. **projektuje utworzenie ogółem 50 okręgów,** które obejmą zasięgiem swojej działalności całą Polskę. W najbliższym czasie odbędzie się dalsze zebrania organizacyjne organizacji miejskiej O. Z. N. w następujących miastach:

19 kwietnia — Wilno, 24-go — Toruń i Piotrków, 25-go — Grudziądz, 26-go — Choj-

nice. Na zebrania te wyjadą z Warszawy delegaci prezydium głównego organizacji miejskiej O. Z. N.

Brześć n. Bugiem, 15. 4. (PAT.) W dniu 14 bm. odbyło się w sali rady miejskiej w Brześciu nad Bugiem pod przewodnictwem prezydenta miasta Mariana Wójcika zebranie organizacyjne okręgowego O. Z. N. B. premier Skulski wygłosił przemówienie, podając uwagi do wskazań plk. Koca. Po przemówieniu posła Hoppe, b. premier Skulski, jako reprezentant centralnych władz O. Z. N., podał do wiadomości zgromadzonych następujący tymczasowy skład prezydium okręgowego: Prezes N. Narbutt, członkowie: Gąsowski, Hołub, Pietraszek, Guzewicz, Rybakówna, Zygmunt Kozłowski, dr Nepomucki, Marian Wójcik i Chodkowski.

Protest przeciw nowej Konstytucji Indii.

Nowa konstytucja Indii, wprowadzona z dniem 1 kwietnia w życie, wywołuje w całych Indiach gorący protest, szczególnie w partii nacjonalistów indyjskich (partii kongresu). Na zdjęciu: zgromadzenie protestacyjne w Bombaju, na którym przemawiał wódz kongresistów K. F. Narriman.

Tydzień szkoły polskiej w Rumunii.

Czerniowce, 15. 4. (PAT.) Z okazji odbywającego się obecnie „tygodnia szkoły polskiej”, zorganizowanego staraniem polskiego związku szkolnego, odbyła się w „Domu Polskim” w Czerniowcach uroczysta akademii, na którą złożyły się przemówienia okolicznościowe oraz **popisy uczniów i uczennic szkół polskich.**

Równocześnie odbyło się otwarcie w „Domu Polskim” wystawy szkolnej, obrazującej rozwój i dorobek szkolnictwa polskiego na Bukowinie. W przemówieniach podkreślano konieczność rozszerzenia sieci

polskiego szkolnictwa w Rumunii, gdzie obecnie na **12.000 dzieci polskich** zaledwie **3.000 uczy się ojczystego języka** oraz wyrażono nadzieję, że władze szkolne ustosunkują się przychylnie do postulatów społeczeństwa polskiego w tej sprawie. Wystawa przedstawia się bardzo okazale. Zawiera ona m. in. dane statystyczne, wykresy, fotografie, prace uczniów i uczennic szkół polskich itd. Oddzielne stoisko zajmuje **harcerstwo polskie w Rumunii, wystawiając szereg interesujących eksponatów, wykonanych całkowicie przez młodzież.**

Aktualia wierszowane,
Pieprzem, solą przyprawiane.

Amor Zepsuty.

(Na marginesie... dwóch marginesów).

Potrzebna porada doktora dla Imci Amora? tinktura, tuzin pigulek szpital, przytułek? Czy-li się zgubił w swej treści... na łożu leży boleści? Czy może... stępił cieżewę w panny strzelając leciwie? Czy skrzydła stracił w swym locie... lub siły stał na foxtrot't'e? Czy może jest na urlopie i grób sobie kopie? Podlega ochronie pracy? Bo... co to jest? Co to znaczy? Szczyptami daje dziś dzieci przykładem, lenistwa świeci... — tak mówią ze świata wieści, bogate w treści.

Dla Imci Amora nie trzeba doktora... pigulki, apteki są dla kaleki. On... zdrowo i modnie żyje wygodnie: sfuzjował kłopoty, zmniejszył obroty, i kocha... hurtownie, co bardzo wymownie stwierdzają fakty: że zamiast dzieci — poczyna... pakti.

K. Lessa.

Rozmowy niemiecko-belgijskie.

Paryż, 15. 4. (PAT.) Prasa francuska z ożywieniem komentuje wizytę dr. Schachta w Brukseli, zarówno z punktu widzenia bezpośrednich **stosunków handlowych niemiecko-belgijskich,** jak i z punktu widzenia międzynarodowych **stosunków gospodarczych.**

Głównym tematem rozmów brukselskich ma być nabycie przez Niemcy poważnej ilości **produkców oleistych, kauczuku, a przede wszystkim miedzi z Konga belgijskiego.** Transakcja ta miałaby opiewać na sumę **kilkuset milionów franków.** Jednakże, wedle „Le Journal”, rokowania natrafiają na pewne trudności natury finansowej. Rząd belgijski nie jest skłonny udzielić gwarancji finansowych dla firm belgijskich, które podjęłyby się tej transakcji. Z drugiej strony Niemcy **domagają się kredytów długoterminowych,** obiecując poważne korzyści dla portów belgijskich, przez które byłaby skierowana część eksportu niemieckiego.

Przedstawiciele rzemiosła skarżą się że poprawy nie widać.

W Warszawie odbył się dwudniowy zjazd delegatów izb rzemieślniczych. Zebranie stwierdziło, że poprawa koniunktury w warsztatach rzemieślniczych następuje stosunkowo powoli, a główną przeszkodę zebrani widzą w **nieuzasadnionej często zwwyżce cen surowców i półfabrykatów.**

Jednomyślnie stwierdzono, że pierwszym warunkiem poprawy koniunktury jest **utrzymanie cen na poziomie przedzińkowym.**

Przy tej sposobności zwrócono uwagę na konieczność usprawnienia zakupów surowców i półfabrykatów przez warsztaty rzemieślnicze drogą umożliwienia im tych zakupów z pierwszych źródeł.

Powołana komisja ma w najkrótszym czasie ustalić **wytyczne polityki kredytowej** w odniesieniu do warsztatów rzemieślniczych oraz ma zająć się usprawnieniem sposobów rozprowadzania kredytów.

Zgon wybitnego prehistoryka polskiego

Kraków, 15. 4. (PAT.) Zmarł w Krakowie w 78 roku życia **znakomity polski uczonec, senior polskich prehistoryków, prof. dr Włodzimierz Demytrykiewicz,** członek czynny Polskiej Akademii Umiejętności, emerytowany profesor U. J., członek wielu naukowych towarzystw polskich i zagranicznych.

Sp. prof. dr Demytrykiewicz studia uniwersyteckie odbył na wydziale prawa U. J., uzyskując na tym wydziale doktorat, po czym poświęcił się badaniom prehistorycznym, odbywając **podróże naukowe po całej Europie.** Ostatnio był wieloletnim kustozem muzeum archeologiczno-antropologicznego Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. W r. 1917 habilitował się na wydziale filozoficznym U. J., profesorem zwyczajnym został w roku 1921, wykładając bez przerwy na wszechniczy Jagiellońskiej do r. 1933.

Rzeźnicy żydowscy na ławie oskarżonych zostali skazani.

Brodnica. (Tel. wł.) W dniu 13 bm. stał przed sądem rzeźnicy rytualni **Hersz i Jakub Marynowicze** oraz **Izaak Perlmuter,** którzy przy ul. Pocztowej prowadzą sklep mięsa koszernego — oskarżeni o dokonanie zakazanego uboju rytualnego. Sprawa przedstawia się następująco:

Piękno wybrzeża i Kaszub wraz z Szwajcarią Kaszubską na Targach Gdynskich.

Zwiedzanie pięknych zakątków kraju utrudnione jest zazwyczaj przez słabą znajomość terenu przez wycieczki. Do stosunkowo najmniej znanych okolic Polski należy tzw. Szwajcaria Kaszubska, leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie Gdyni.

Aby liczny rzeszom turystów w Gdyni, którzy przewinę się przez urodziska naszego wybrzeża, sprezent. wysokie walory turystyczno-sportowe kaszubszczyzny, zostanie wystawiona na Targach Gdynskich (20. 6. — 4. 7.) staniem powiatów północnych wielka mapa plastyczna Szwajcarii Kaszubskiej, wraz z całym wybrzeżem i Gdynią.

W sąsiedztwie pokazu turystycznego ulokowane zostaną artykuły turystyczno-sportowe, które pozwolą zwiedzającym Targi wycieczkom na bezpośrednie zaopatrzenie się w potrzebny sprzęt turystyczny.

Kronika telegraficzna.

Warszawa, 15. 4. (PAT) Ambasador republiki francuskiej Noel w asyście attaché wojskowego gen. Mussa udekorował w gmachu ambasady francuskiej — krzyżem oficerskim Legii Honorowej naczelnego redaktora „Polski Zbrojnej” ppłk. dypl. Adama Rudnickiego.

Dalszy rozłam w ZZZ.

Katowice, 15. 4. (PAT) Wczoraj odbyło się zebranie członków związku metalowców ZZZ. w Welnowcu (jest to najstarsza grupa metalowców ZZZ. na Śląsku). Zebrani jednomyślnie postanowili solidaryzować się z uchwałami powziętymi przez zjazd ścisłych zarządów związku metalowców ZZZ. na Śląsku, który — jak wiadomo — uchwalił zerwać stosunki z warszawską centralą ZZZ.

Luck, 15. 4. (PAT) Na szeregu zebraniach związków robotniczych, należących do ZZZ, jakie odbyły się w Lucku i na terenie Wołynia, postanowiono zerwać więzy organizacyjne z centralą warszawską ZZZ, i zgłosić przystąpienie do Obozu Zjednoczenia Narodowego. Jednocześnie na zebraniach tych postanowiono utworzyć własną centralę związków zawodowych dla Wołynia i w tym celu opracowano statut, który przedłożony został władzom do zatwierdzenia.

Bez zmian.

Salamanca, 15. 4. (PAT) Komunikat głównego sztabu powstańczego, wydany wczoraj w godzinach wieczornych podaje, że na wszystkich frontach nie zaszły ważniejsze zmiany. Na odcinku baskijskim odparto atak wojsk rządowych pod Urquiola. Na innych odcinkach zaledwie słaba wymiana strzałów.

Drożyna w Barcelonie.

Barcelona, 15. 4. (PAT) Wielka zwyczajka cen artykułów żywnościowych powoduje liczne wystąpienia ludności, a wczoraj doszło nawet do rozruchów. W dzielnicy robotniczej w okolicy rynku zebrał się tłum kobiet, który uformował następnie pochód i udał się przed pałac rządowy, wnosząc okrzyki, domagając się obniżenia cen i zapewnienia normalnej dostawy środków żywnościowych. Podobna demonstracja odbyła się przed gmachem departamentu rolnictwa.

Bombardowanie Madrytu.

Madryt, 15. 4. (PAT) Po raz czwarty od niedzieli artyleria powstańcza ostrzeliwała miasto. Pociski padały na aleje spacerową Castellana i sąsiednie ulice. Wśród ludności cywilnej jest wiele ofiar.

Zapadła się podłoga.

Mexico City, 15. 4. (PAT) W czasie uroczystości konsekracji nowego arcybiskupa Meksyku w kościele katedralnym zapadła się podłoga w pobliżu miejsca, gdzie znajdowali się przedstawiciele korpusu dyplomatycznego. Wiele osób odniosło ciężkie obrażenia. Ogółem poszwankowanych jest 70 osób.

Arkady Fiedler wyjechał na Madagaskar.

Laureat nagrody literackiej m. Poznania, Arkady Fiedler, autor wielu książek podróżniczych, opuścił Poznań. Jedzie on najpierw do Palestyny, po czym po krótkim tam pobycie uda się na Madagaskar, gdzie zatrzyma się mniej więcej rok.

Albo się żeń, albo precz z posady!

Berlin, 15. 4. (PAT) Ze Szczecina donoszą: Gauleiter i nadprezydent tutejszej prowincji wydał okólnik do podległych mu urzędów, w którym nakazuje wszystkim urzędnikom i pracownikom kontraktowym, aby wstąpili w związki małżeńskie. Gauleiter żąda przedłożenia w terminie do 25 listopada br. listy nieżonatych urzędników i pracowników, którzy ukończyli 25 lat.

Okólnik zapowiada, że urzędnicy, któ-

rzy mimo ukończenia 25 lat życia i wystarczającego uposażenia, nie zawrą związków małżeńskich, wyłączeni będą na przyszłość od wszelkich awansów, chyba, że doniosłe powody uniemożliwiły im małżeństwo.

W stosunku do „opornych” pracowników kontraktowych, sankcję są jeszcze ostrzejsze. Okólnik zapowiada, że z dniem 25 listopada będą oni zwolnieni ze służby państwowej.

Jedno wielkie złodziejstwo.

Kradną dyrektorzy, kradną urzędnicy.

Warszawa, 15. 4. (PAT) Inspektor do walki z przestępstwami podczas przeprowadzania dochodzeń we Lwowie wpadł na ślad nadużyć podatkowych na szkodę skarbu państwa w Małopolskim Towarzystwie Rafinerii Spirytusu. W związku z tym aresztowano dyrektora przedsiębiorstwa oraz paru urzędników.

Kielce, 15. 4. (PAT) Na polecenie prokuratora sądu okręgowego zatrzymany został pod zarzutem sfalszowania wexli na kilka tysięcy złotych celem osiągnięcia dla siebie większych korzyści majątkowych

przy podziale majątku, Stanisław Januchta z Dąbrowy.

Tarnów, 15. 4. (PAT) W Tarnowie odbyła się sensacyjna rozprawa przeciwko Andrzejowi Steinderowi, ekspedientowi pocztowemu, oskarżonemu o wykradanie dolarów z listów amerykańskich, przestępstwa dewizowe i wreszcie o równoczesne pobieranie emerytury kolejowej i uposażenia etatowego pracownika pocztowego, przez co naraził skarbu państwa na straty ponad 10.000 zł. W wyniku rozprawy Steinder został skazany na 3 lata więzienia, pozbawienia praw na lat 5 i 200 zł grzywny.

3 osoby zabite

w strasznej katastrofie samochodowej pod Nowem.

Nowe, 15. 4. Wielkie wrażenie wywołała tu wiadomość o strasznej katastrofie samochodowej, która wydarzyła się wczoraj o godz. 18 na szosie, wiodącej w stronę Gniewa, w pobliżu Małej Karczmy.

Samochód osobowy D 26640 prowadził p. Woroch, kierownik młyna w Toruniu, jadąc z Torunia do Gdańska. W samochodzie znajdowała się żona Worocha z 4-miesięcznym dzieckiem oraz

sióstra Worocha. Z nieustalonych na razie przyczyn samochód w pełnym pedale wpadł na drzewo, rozbijając się doszczętnie. Kierowca samochodu odniósł obrażenia. Obie kobiety i dziecko poniosły śmierć na miejscu.

Na miejsce strasznego nieszczęścia przybyła komisja sądowa z Grudziądza i zabezpieczyła zwłoki. Worocha umieszczono w szpitalu w Gniewie.

Tragiczna katastrofa wywołała w okolicy wstrząsające wrażenie.

Paderewski w Wiedniu.

Wiedeń, 15. 4. (PAT) Prasa wiedeńska donosi, że na tegorocznym festywalu muzycznym w Wiedniu wystąpi z koncertem Ignacy Paderewski. Przy tej okazji prasa wspomina, że niedawno minęło 50 lat od czasu pierwszego koncertu Paderewskiego w Wiedniu. Paderewski wystąpi ewentualnie z or-

kiestrą filharmonii wiedeńskiej pod batutą Rodzińskiego, znanego dyrygenta polskiego.

Stan wody w Wiśle z dnia 14 kwietnia: Kraków —1.70, Zawichost 2.01, Warszawa 1.89, Płock 1.93, Toruń 2.44, Fordon 2.49, Chełmno 2.38, Grudziądz 2.67, Korzeniowo 2.84, Piekło 2.53, Tczew 2.76, Binłage 2.56, Schievenhorst 2.46. Temp. wody +6,3.

PROGRAMY RADIOWE

Piątek, 16 kwietnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,30: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6,33: Gimnastyka. 6,50: Orkiestra Marka Webera (płyty). 7,15: Dziennik poranny.
8,00: Audycja dla szkół. 11,30: Audycja dla szkół (dla dzieci starszych): Słuchowisko „Podróż na wielorybie”. 11,57: Sygnał czasu.
12,40: Dziennik południowy. 12,50: „Pożywna potrawa w jednym garnku” — pogadanka. 15,00: Wiadomości gospodarcze. 16,15: Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 16,30: Koncert ork. Straży Więziennej pod dyr. Leopolda Spitzera. 17,00: „Program liceów ogólnokształcących” — odczyt dla rodziców. 17,15: Koncert w wyk. Jerzego Sulikowskiego — fortepian i Ludwika Kurkiewicza — klarnet (z Łodzi). 17,50: Pogadanka aktualna. 18,00: Wiadomości sportowe ogólne. 18,05: Poradnik sportowy. 18,50: „Przegląd rolniczej prasy” (z Wilna). 19,00: „Ze wspomnień o Bolesławie Prusie” z książki Tadeusza Hiża „Talent, dziwactwo i coś jeszcze”. 19,20: „Z pieśnią po kraju” — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 19,45: Fragment operowy. 20,00: Pogadanka muzyczna. 20,15: Koncert symfoniczny. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego i Beveridge Webster — fortepian. W przerwie ok. godz. 21,00: Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna. 22,30: „Skrzynka zażaleń Nr. 2”. Monolog Mariana Hemara wypowiedź Jacek Woszczerowicz (wznawienie).

PROGRAM LOKALNY.

TORUŃ. 7,25: Parę informacji. 7,30: Muzyka (płyty) z Warszawy. 12,03: Wirtuoz fortepianu i skrzypiec (płyty) z Warszawy. 13,00: Muzyka popularna (płyty). 15,15:

Rytmy taneczne (płyty). 15,35: Jak spędzić święto? — pogadanka krajoznawcza. 15,40: Muzyka wokalna (płyty). 18,15: Poradnik sportowy. 18,20: Mistrzowie włoscy 18 wieku — wyk. Alfons Rösler — altówka i Edmund Rösler — fortepian (ze studia w Bydgoszczy). 1. Marcello: Sonata e-moll na altówkę i fortepian — wyk. A. i E. Rösler. 2. D. Scarlatti — uki E. Petri; Pastorale. 3. D. Zipoli: Preludio i Corrente. 4. T. Paradis: Giga — wyk. E. Rösler. 18,45: Program na jutro. 22,45: Muzyka taneczna (płyty) z Warszawy.

ZAGRANICA.

Frankfurt, 19,00: Wesola audycja muzyczna. Sztuttgart, 19,00: Wesola audycja muzyczna. Frankfurt, 20,10: Utwory Schumanna. Królewiec, 20,00: Wesoly wieczór. Lipsk, 20,10: Drezno. „Tak my żyjemy” — wesoly wieczór muzyczny. Sztuttgart, 20,45: Koncert berlińskiej ork. filharm. Hilversum I. 21,40: Koncert ork. symf. Lipsk. 22,30: Drezno. Muzyka kameralna. Mediolan 22,40: Muzyka jazzowa. Wiedeń, 22,20: Muzyka taneczna. Radio-Paris, 23,00: Koncert nocny. Sztuttgart, 24,00: Koncert nocny.

Ważniejsze audycje Rozgłośni Pomorskiej.

W piątek, o godz. 15,35: z Torunia pogadanka krajoznawcza Henryka Gąsiorowskiego, omawiająca pomorskie szlaki turystyczne.

O godz. 18,20: usłyszymy ze studia bydgoskiego ciekawy koncert, którego program zawierać będzie utwory starych mistrzów włoskich w wykonaniu na fortepian i altówkę. Jako wykonawcy wystąpią: Alfons i Edmund Roessler.

Ze sportu.

Rekord świata w biegu na 600 m.

ustalił ostatnio słynny biegacz włoski Lan-si podczas uroczystości otwarcia sezonu lekkoatletycznego. Nowy rekord wynosi 1:17,6 sek.

PIERWSZY WYSTĘP POLAKÓW W NEAPOLU.

Jędrzejowska w półfinale, a Wittman wyeliminowany.

Neapol. W środę w trzecim dniu zawodów tenisowych o mistrzostwo środkowej Europy polscy tenisisci rozegrali pierwsze spotkania. Rozgrywki kontynuowano mimo zmiennej pogody i wiatru.

Jędrzejowska rozegrała w drugiej rundzie spotkanie z młodzieńką 14-letnią Włoszką Moand Morandi, bijąc ją w dwóch setach 6:2, 6:1. Mimo młodego wieku Morandi wykazuje już wszelkie walory dobrej tenisistki. Zwycięstwem nad Włoszką Jędrzejowska zakwalifikowała się do półfinałów, gdzie spotka się z Jugosłowianką Kovacz, która w środę wyeliminowała Niemkę Sander 7:5, 5:7, 7:5 po dwugodzinnej walce. W drugim półfinale walczyć będą Niemka Zehden z Austriaczką Kraus. W środę Zehden pokonała Włoszkę Ferrare 6:1, 6:3, a Kraus wygrała z Włoszką Mantutto 7:9, 6:4, 6:3. Przystępując do finału walczyć będą Jędrzejowska z Zehden.

W grze pojedynczej panów Wittman przeszedł do trzeciej rundy walkowerem. Jak wiadomo, Wittman miał walczyć w drugiej rundzie z Francuzem Bolly, który jednak zachorował. Miał go zastąpić Francuz Goldschmidt. Ten ostatni nie stawiał się, tak, że Wittman dostał się bez walki do trzeciej rundy. W środę Wittman spotkał się z Włochem Romanoni, któremu uległ 5:7, 6:2, 2:6.

W grze podwójnej panów, para polsko-norweska Wittman — Bjurstedt uległa parze jugosłowiańskiej Kukuljevic — Puncce 5:7, 4:6.

Jak przewidzieliśmy, żyd Wittman nie odegrał w turnieju żadnej roli. Dlaczego go wysłano?

KOUBEK W KOUBEK TO SAMO.

Smetkówna staje się Smetkiem. Warszawa. Znana lekkoatletka, mistrzyni w rzucie oszczepem, Zofia Smetkówna, w najbliższym czasie drogą operacji zmieniła płeć. Smetkówna, która w r. 1932 ustaliła rekord świata w rzucie oszczepem oburącz, od pewnego czasu odczuwała w sobie dziwne zmiany fizyczne i chcąc poleżyć kres niemiłej sytuacji, postanowiła poddać się operacji klinicznej.

POLONIA — WKS GRYF.

W niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 16 odbędzie się na Stadionie im. Marsz. Piłsudskiego w Bydgoszczy zawody w piłkę nożną z cyklu rozgrywek o mistrzostwo Pomorza A-klasę między dotychczasowym mistrzem Pomorza WKS Gryf i wicemistrzem KS Polonia Bydgoszcz.

MISTRZOSTWA JUNIORÓW W LEKKIEJ ATLETYCE.

Tegoroczne mistrzostwa Bydgoszczy juniorów w lekkiej atletyce odbędą się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 10,30 na Stadionie im. Marsz. Piłsudskiego.

MISTRZOSTWA MIASTA W GRACH SPORTOWYCH.

Mistrzostwa rozegrane zostaną dla pań w siatkówkę (gry podwójne, trójkowe i szóstki), a dla panów w siatkówkę (również dwójki, trójki i szóstki) oraz w koszykówkę. Poza tym w siatkówkę odbędą się jeszcze gry podwójne — mieszane. Wszystkie spotkania rozgrywane będą od środy, 21 bm. na Stadionie im. Marsz. Piłsudskiego. Zgłoszenia przyjmuje Miejski Ośrodek do soboty, 17 bm., a losowanie przeprowadzone będzie również w sobotę, o godz. 19 w Miejskim Ośrodku W. F., ul. Libelta 5.

KASZUBSKIE BRACTWA KURKOWE OKR. BAŁTYCKIEGO.

Kościerzyna. Na podstawie uchwały zjazdu delegatów Okr. Zjednoczenia Bractw Kurkowych R. P. ustalono, że w dniach 13 i 14 czerwca w Kościerzynie odbędzie się strzelanie okręgowe, które zarazem będzie rewia żywności i težynny bractw kurkowych z Gdyni, Pucka, Wejherowa, Kartuz, Kościerzyny, Chojnic, Gniewu, Pelplina, Starogardu i Tucholi.

Dla Naszych Pan

Kobiety o głośnych nazwiskach

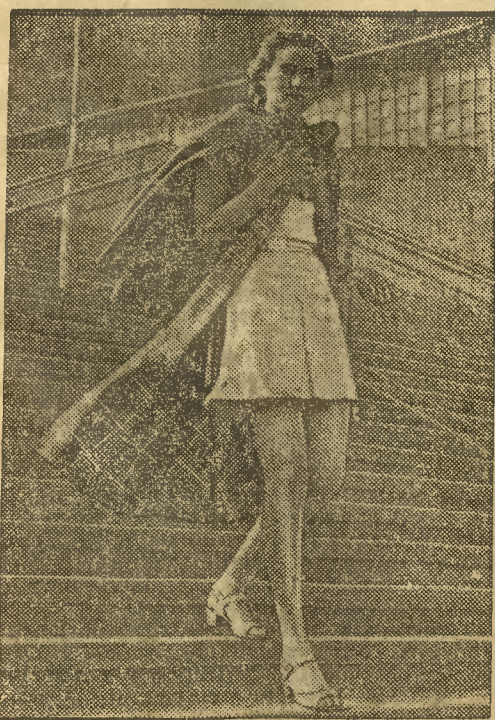
Piękne uroczystości, jakie się odbyły w Bydgoszczy ku uczczeniu zmarłego mistrza malarstwa polskiego śp. Wyczółkowskiego zwróciły uwagę prasy stołecznej na **czcigodną wdowę p. Leonową Wyczółkowską**. Hołd, który Polska cała składa zmarłemu mistrzowi jest również hołdem dla jego towarzyski życia, nieodłącznego przyjaciela i powiernika mistrza. Wielce trafnie ujął rolę tej czcigodnej matrony w życiu zmarłego mistrza prezydent m. Bydgoszczy p. Leon Barciszewski, który m. in. powiedział: „Łaskę swoją okazał miastu wielki zmarły i w tym, że powiernica jego uczuć i zamierzeń, czcigodna pani Leonowa Wyczółkowska w jego wole się wczuwając — m. Bydgoszczy ofiarowała królewski istic dar, jego dzieła”. **Dla żony wielkich ludzi, wielkich artystów wysokim powołaniem i wypełnieniem posłannictwa jest, gdy staje się ona powiernicą jego uczuć, zamierzeń i wzlotów artystycznych.** A taką była czcigodna wdowa.

Ze miasto potrafiło zapewnić jej i ułatwić dalsze bytowanie, to rzecz naprawdę piękna. Przy tej sposobności wspominamy również **matkę naszego wielkiego muzyka śp. Szzymanowskiego**. Jest to jedna z tych matek Polek, którymi chlubić się możemy poprzez pokolenia. Liczną rodzinę wychowała ona w atmosferze bojaźni Bożej i szczerego patriotyzmu. Dla rodziny była aniołem opiekuńczym i czymś świętym niemal. To też zmarły mistrz ukochał ją nade wszystko. Od niej wziął swój podniebny lot. **Wśród najczystszej atmosfery domu rodzinnego zrodził się wielki jego talent.** Za głębokie uczucia, odpłacała się synowi najgorętszym sercem. Na trumnie widniała szarfa z napisem: Najukochańszemu synowi od Mamusi. Tak się rozstawała ta 73-letnia matka ze swoim wielkim synem. Ostatniego syna chowała ona, jedynego prawie żywiciela. Boleść jej musiała być przeciążona. Wystarczy jej musiało sił, aby odbyć ostatnią drogę ziemską za trumną syna. Opinia publiczna dziś z wielkim zainteresowaniem oczekiwania będzie wiadomości, czy i w jakim stopniu władze państwowe pośpieszą jej obecnie z pomocą materialną. Nie będzie to ze strony czynników miarodajnych jakaś łaska, ale spełnienie pięknego obowiązku wobec staruszki, która dała Polsce tak znakomitego muzyka.

Bydgoszcz będzie więc świecić tu pięknym przykładem i dla Warszawy.

Kronika zagraniczna wiele dziś zajmuje się **kobietami o głośnych nazwiskach**. Po pani Simpson uwagę powszechną zwraca obecnie na siebie **żona ks. Mikołaja rumuńskiego**. Przed sześcioma laty ówczesny regent Rumunii zawarł z nią związek małżeński bez zgody króla i rządu. Małżeństwo to zostało unieważnione. Liczono się z tym, że dla zachowania tronu młody książę zrzeknie się tego małżeństwa. Stało się inaczej. Pozbawiono więc go praw do korony, pozbawiono go tytułów i godności wojskowych i ma on wyjechać z kraju, jako wy-

Już trzeba myśleć o plaży!

Mieszkańcy słonecznej Kalifornii i Floridy upodobały sobie **krótkie spodenki plażowe, które umożliwiają całkowite opalanie nóg.**

Model ten przyjmuje się obecnie w Europie i na ostatnich rewiach mód modelki demonstrowały **białe kostiumy plażowe**, składające się z dekoltowanej koszulki i krótkich spodenek. Do tego lekki płaszczek plażowy w pomarańczowym kolorze.

gnaniec. Podobna historia, jak z królem angielskim. Sytuację na niekorzyść tych, którzy dążą do rozerwania węzła małżeńskiego komplikuje i ta okoliczność, że **król Karol, który jest takim „purytanem” dla swego brata sam przecież miał romans z p. Lupescu, z żoną swoją obecnie nie żyje i być może, że właśnie tu działo również intryga samej p. Lupescu**. Choć inni chcieliby raczej poza kulisami tych wydarzeń na tle współzycia dwojga serc widzieć także zakulisową akcję polityczną, celem pozbycia się pretendentów do tronu rumuńskiego.

Jeśli chcemy już wyczerpać kronikę kobiecą, należy też wspomnieć o **królowej He-**

lenie, żonie króla włoskiego. Została ona obdarowana przez Ojca św. złotą różą. Jest to najwyższe odznaczenie papieskie dla żon królów i księżniczek panujących. Przypomnieć należy, że w Polsce złotą różą otrzymała swego czasu Marysienka, żona króla Jana Trzeciego, zwycięzcy z pod Wiednia. Do niej to pisał Ojciec św.: „Oto posyłam Ci w darze różę złotą, obfitą w apostołskie błogosławieństwa: nie te, która czczy i wędnąca rodzi się na tym padole płaczu i zamięra, ale taka, która zawiera w sobie obraz nieskończoności szczęśliwości, jakiej doznają sprawiedliwi”.

Obecna królowa włoska cieszy się wielką popularnością w swoim narodzie. Papież ocenił w niej wielkie zalety serca i umysłu oraz jej niesłychaną czułość na wszelką nędzę ludzką. Jest ona też znana ze swej czulej opieki nad chorymi.

Z. Zaw.

Mieszkanie bez szablonu.

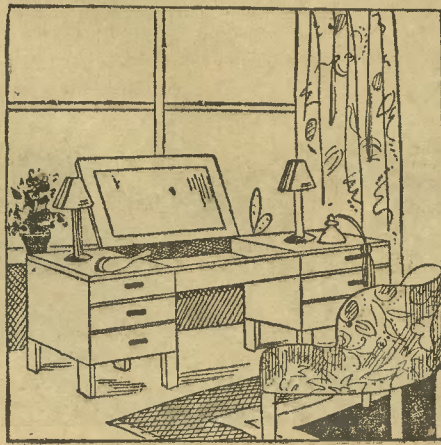
(i) Wnętrza mieszkań nie tylko ludzi zamożnych, ale i średnio usytuowanych **zmieniają się niemal z roku na rok.** Pęd ku prostocie i wygodzie zarazem, i ku estetyce w pierwszym rzędzie, zmienia systematycznie wygląd naszych mieszkań. Pamiętajmy dobrze te czasy dostatku, kiedy to pokoje zapchane drogimi i ciężkimi meblami były u wszystkich znajomych do siebie podobne. 70% znajomych miało orzechowe sypialnie angielskie, mahoniowe meble w saloniku i dębowe jadalnie. Bufety, kredense, stoły i krzesła — wszystkie były w tym samym stylu i kolorze.

Obecnie wysunęła się na pierwszy plan **indywidualność**, która przyczyniła się do tej różnorodności naszych wnętrz. Dzisiaj każdy może mieć umeblowanie w swoim odrębnym stylu, zrobione według własnych upodobań i możliwości.

Najgorzej było w pierwszych czasach istnienia nowoczesnych mebli. Wszystkie fabryki i mniejsze stolarnie wyrabiały **jadalnie i sypialnie z tapczanami lub łózkami według jednego wzoru**, malując je tylko na różne kolory. Powoli i w tej dziedzinie następuje poprawa na lepsze. Wprawdzie większe magazyny stawiają jeszcze zbyt wygórowane ceny, jednak z powodu niskich zarobków szerokich mas społeczeństwa zmuszone będą do zmiany cen, aby pozyskać klientów.

W miarę możliwości finansowych stara się każda pani domu nadać wnętrzu swego domu bardziej nowoczesny charakter.

Poniższa toaletka jest raczej **zmodernizowanym biurkiem.** Dla racjonalniejszego wykorzystania miejsca zwłaszcza w małym mieszkaniu jest owe biurko nieocenione.

Zamiast normalnej wyciąganej szuflady mamy obszerny schowek na przybory toaletowe, a lustro przymocowane jest wewnątrz podnoszącego się wierzchu. **Podczas dnia toaletka zamienia się w stolik do pisania i biurko**, gdyż w szufladach dolnych można doskonale pomieścić papier, atrament i pióra. Naturalnie trzeba ten mebel nowoczesny i praktyczny postawić pod oknem. Odpowiednie krzesło-fotel uzupełnia ten miły kącik.

Moda i życie.

Przed wielką rewią mody „Sokoła Zeńskiego”.

Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie panie w mniejszym lub większym stopniu **interesują się modą.** Nie można też mówić o kobiecie, że jest „nie modną”, gdy z początkiem sezonu nie zaopatruje się we wszystkie najświeższe nowości. Trudno wymagać od pań gorzej sytuowanych, aby sprawiły sobie kosztowne modele sprowadzane z Paryża lub kopiowane przez znane firmy warszawskie. Nie każda nowość się przyjmuje, gdyż sporo modeli sukien, palt i kostiumów, cieszących się zagranicą dużą popularnością u nas okazuje się po prostu **niepraktycznymi.** Kobieta musi być zawsze dobrze ubrana, i aby to osiągnąć, trzeba z nawału zmian sezonowych umieć wybrać te szczegóły, które najbardziej odpowiadają indywidualności i środkom samej pani. Trzeba wyrobić sobie szybką orientację i dużą dozę krytycyzmu, aby móc zorientować się, co pozostało nadal modne z ubiegłego lata, czy wiosny, co trzeba bezwzględ-

nie zmienić lub całkiem odrzucić i co stało się największą atrakcją sezonu.

Jeśli już mowa o modzie, nie sposób pominąć jedynej w swoim rodzaju okazji jak nibawem nadarzy się wszystkim paniom, chcącym być modnie ubranymi.

Otóż staraniem **Żeńsk. Tow. Gimn. Sokół w Bydgoszczy odbędzie się w dniu 18 bm. o godz. 16-tej w Resursie Kupieckiej wielka rewia mód**, w której **Be-De-Te** zaprezentuje to co jest i to co będzie najmódnniejsze w tegorocznym sezonie wiosennolletnim.

Rewia mód jest jakoby uzupełnieniem żurnali, gdyż łatwiej można się zorientować w doborze kapeluszy, rękawiczek, torebek i bucików do sukni, kostiumu czy płaszcza. A o to właśnie chodzi, aby te dopełnienia harmonizowały i podkreślały sylwetkę i indywidualność pani.

Nie wątpimy, że na niedzielnej rewii **spotkają się wszystkie kobiety, którym nakazy mody nie są obojętne.**

Ile jest warta praca domowa kobiety?

Ameryka słynie z różnego rodzaju konkursów, ankiet i reklamy, które zawsze potrafią zaintrygować opinię. Pisma kobiece co parę miesięcy urządzają konkursy i ankiety wśród kobiet, co **umożliwia związkom kobiecym w dużej mierze orientację i zdobywanie członkiń.**

Przed paru tygodniami jedna z gazet chicagowskich podała ciekawą odpowiedź na ankietę: **„Ile jest warta praca domowa kobiety zamężnej?”**

Otóż żona pewnego farmera, będąca 30 lat mężatką, matka kilkorga dzieci dała taką odpowiedź:

„Przez cały czas swego pożycia małżeńskiego **wykonałam cały szereg prac gospodarczych**, z których wyliczyłam tylko te, które się najczęściej powtarzały:

Przyrządzałam i wydawałam 235.425 porcji obiadowych, upiekłam 33.190 bochenków chleba, 5.900 tortów, 7.900 placzków, u-

smażyłam 15.550 kwart soków, zrobiłam 8.450 funtów masła, wychowałam 76.630 kurcząt i poświęciłam ogółem 36.461 godzin na czynności takie, jak czyszczenie, sprzątanie, pranie, szycie i gotowanie.

Jeżeli obliczyć w przybliżeniu wartość pieniężną tej pracy według najskromniejszych norm, płaconych robotnikom, niewykwalifikowanym, to **wyniesie ona sumę 128.458 dolarów.** Oczywiście nie potrzebuje w ogóle dodawać, że nie otrzymam za nią ani grosza. Nie przeszkażda mi to jednak zupełnie i gotowa jestem o ile Bóg da mi zdrowie i siły, drugie lat trzydzieści pracować nad wykonaniem prac dla męża i dzieci, które nade wszystko Kocham i **praca dla nich nie wydaje mi się zbyt uciążliwą”.**

Cyfrы podane przez amerykańską farmerkę, są doprawdy **godne uwagi i zastanowienia.**

Z zagadnień ogrodniczych.

Wysiew i uprawa warzyw.

(w.) Poprzednie artykuły z zagadnień sadowniczych poświęcone były przedwiosennej pracy w sadzie, walce z szkodnikami drzew owocowych i nawożeniu sadu. Z kolei powinniśmy omówić sadzenie drzewek owocowych. Odkładamy to jednak na wrześnie, gdyż ogrodnicy-fachowcy wiosennego sadzenia drzewek owocowych nie pochwalają. Korzystniejsze jest sadzenie jesienne. Wówczas drzewka będą miały przed sobą okres dość długi, ażeby przez nieprzerwaną pracę korzeni osiągnąć się w gruncie tak, że z wiosną od razu rozpocząć się może silny rozwój drzewek. — Nadszedł czas wysiewu warzyw. To też dzisiejszy artykuł poświęćmy pracy w ogrodzie warzywnym.

Warzywa są bardzo zdrowe i pożywne. Zawierają bowiem w swoim składzie dużo rozmaitych pożytecznych dla człowieka składników pokarmowych, które wpływają korzystnie na podtrzymanie sił i zdrowia u ludzi pracujących. Szczególnie są zdrowe te warzywa, które mogą być spożywane w stanie surowym, jak np. marchew, pomidory, sałaty, rzodkiewki i inne, bo mają one w stanie czynnym tak zwane **zytciany**, czyli witaminy, niezbędne dla zdrowia ludzi. Niestety uprawa tych warzyw jest w drobnych gospodarstwach bardzo słabo rozpowszechniona. Oprócz kilku podstawowych warzyw, do których zaliczyć można kapustę białą, głowiastą, buraki ćwikłowe, marchew, pietruszkę, groch i fasolę, inne rodzaje w większych włościach ogrodników warzywnych rzadko są spotykane. Wobec dzisiejszego znaczenia warzyw w dożywianiu człowieka brak ich na własny użytek nie powinno.

Skoro tylko ziemia obsiśnie rozpocząć należy roboty w ogrodzie warzywnym. Cały teren wolny należy przede wszystkim nawieźć i przekopać. Po przekopaniu trzeba powierzchnię wyrównać grabiami i usunąć kamienie, resztki korzeni, chwastów itp. Nawóz najchętniej przez ogrodników używany i najlepszy — to nawóz koński i bydłowy. Nawóz bydłowy, koński, a także drobiowy lepiej dawać przegniły, odleżały, niż świeży i słomisty. Na glebie ciężkiej gliniastej skuteczniej działa mierzwa końska, na lekkiej zaś — bydłowa. Na ziemi będącej w długiej kulturze — obie mieszane.

Chcąc uzyskać dobre rezultaty przy uprawie warzyw, stosować należy następujące zasady:

1. Wysiewać dobre nasiona;
2. Ścisłe przestrzegać najodpowiedniejszego pory siewu;
3. Zachowywać między roślinami konieczne odległości;
4. Unikać wysiewu w glebę suchą lub za moką. Obróbka ziemi mokrej, niedostatecznie obeszniętej, może zaszkodzić całej uprawie.

Nasiona trzeba kupować w specjalnych składach nasieniowych (najlepiej w firmach, ogłaszających się w naszym piśmie), bo tam otrzymujemy do pewnego stopnia gwarancję za nasienie i czystość odmiany. Jeżeli jednak jakiś znany nam ogrodnik zdobył w dostarczaniu nasion nasze zaufanie, to oczywiście, można pokryć swoje zapotrzebowanie również u niego.

Pamiętać jednak trzeba, że najlepsze nasienie może nie powstąpić odpowiednio, jeżeli warunki gleby i siew będą nieodpowiednie. Na glebach plewnych, ubogich w próchnicę, w zaskarupałej powierzchni, kiełki zaduszają się łatwo. Kto więc w czas nie zaradzi ziemi przez pokruszenie skorupy i dopuszczenie do wschodzących roślinek powietrza, ten może narazić się na drugi wysiew. Z reguły grubość nakrycia ziemi odpowiada grubości nasienia, na ogół wypada nieco grubiej w glebie lżejszej. Nasiona zakopane zbyt głęboko nie otrzymują dostatecznej ilości powietrza, wskutek czego kiełkują źle lub nie kiełkują wcale. Po wysiewie należy nasienie przykrywać lub nieco przyciągnąć lub przywalować. Nasiona, które długo leżą w ziemi zanim wzejdą, należy poprzednio namoczyć; do nich należą: pietruszka, która można moczyć tydzień, marchew i szpinak 3 dni. Nie należy robić zagónów (grządek) zbyt szerokich, najwyżej 1,20 m. Do kiełkowania jest zawsze konieczna wilgoć. Dlatego też należy rozsądnik podlewać często polewaczką o gęstym sitku, ażeby ziemia była stale wilgotna, a tym samym kiełkowanie było możliwe. Podlewać należy tym częściej im nasiona są drobniejsze, a zatem płycej wysiane.

Poniżej podajemy opisy i praktyczne wskazówki, dotyczące najgłówniejszych warzyw.

Marchew siałowa — czyli karotkę wysiewa się z piaskiem. Na ar (100 m kwadr.) potrzeba 50 gramów nasienia. Odmiany rychłe siał gęściej, np. rzędy co 25 cm, a odmiany późniejsze co 30 lub 40 cm. Na przechowanie zimowe lepszy jest wysiew w drugiej połowie kwietnia, a nawet w maju. Najlepsze odmiany są: Duwicka (krótka, gruba), Mantejska (półdługa) i Londyńska. Rolnicy na własną potrzebę i dla inwentarza winni siał długą czerwoną St. Valery, bo ta marchew daje olbrzymie plony i w kopcu nie gnije.

Cebuli potrzeba na ar 100 gramów. Odstęp między rzędami 10 cm. Cebula wschodzi po 14-tu dniach. Najlepsze odmiany są:

(Dokończenie na str. 12-ej).

Z poszumem „Boskiego Wiatru”.

Fala entuzjazmu w Tokio i Londynie. — Szał radości.

Tokio oszalało! Gdy w późnych godzinach nocnych w piątek 9 bm. zahuczało 15 tysięcy syren fabrycznych, dając znać, że japoński samolot nazwany symbolicznie „Boski wiatr” po trzech dniach 22 godzinach i 18 minutach lotu lądował szczęśliwie na lotnisku w Croydon pod Londynem (w Anglii notowano właśnie godz. 15,30), stolicę Japonii ogarnął szal radości. W jednej chwili ulice miasta zaroily się nieprzelicznymi tłumami, zakwitły ognistymi racami sztucznych ogni, zapłonęły milionami barwnych świateł, rozszumiały lasem chorągwie, rozdzwoniły pieśnią żywołowego entuzjazmu, który przez trzy dni trzymał cały kraj w radosnym podnieceniu. Olbrzymi park Hiiby zapelnili się mimo nocy 100-tysięcznymi tłumami. W słonecznym prawie blasku rakiet rzucanych z 27 samolotów wojskowych, krążących nad zbitą ciżbą ludzką, odbyła się manifestacja jedna z najpodnioslejszych, jakie oglądała w ostatnich latach stolica Japonii. Dzień ten, podkreślił minister marynarki w swym przemówieniu, stanowi przełom w historii lotnictwa japońskiego. Lotnicy nasi pokazali całemu światu, że wbrew utartej, a krzywdzącej opinii, umieją latać i nie dostają zawrotów głowy w powietrzu. „Boski wiatr” niesie na swych skrzydłach nie tylko sławę Nipponu, ale i zapowiedź nowej ery w lotnictwie japońskim, które w oparciu o własne surowce i własne warsztaty stanie się puklerzem naszej wolności i wielkości! Banzai! Banzai! Okrzyk ze stu tysięcy piersi wydarty był odpowiedzią na płomienne słowa przedstawiciela rządu, składającego hołd niezłomnej woli i bohaterstwu lotników japońskich. Po ministrze marynarki przemawiali ministrowie wojny i komunikacji. Nad stolicą bielili się już świt, gdy ostatnie grupy manifestantów rozchodziły się do domów. W sobotę, niedzielę i poniedziałek odbyły się manifestacje w całej Japonii. Nie ma najmniejszej nawet wioski na wyspach Nipponskich, do którejby nie dotarło radosne echo świetnego wyczynu „Boskiego wiatru”.

Dlaczego „Boski wiatr”?

Skąd się wzięła ta nazwa? — Jak wspominają stare kroniki japońskie przed 600 laty, Japonia stała przed klęską najazdu chińskiego. Silna flota państwa Żółtego Smoka zbliżała się do wybrzeży japońskich. Zebrani na brzegu Samuraje widzieli już zarysy okrętów nieprzyjacielskich, wynurzających się z mgły morskiej. Jeszcze godzina, dwie i Nipon zostanie zalany falą najazdu, który może przekreślić niepodległość wyspiarskiego narodu. W tym: Wielki Budda! Co się dzieje! Wydęte żagle chińskich korabli groźnie ku brzegom japońskim zwrócone łopoczą, rwą się pod tchnieniem wiatru, który nagle powiał od brzegów japońskich z huraganową siłą i nieprzyjacielskie okręty w jednej prawie chwili zepchnął na pełne morze, wzniesając zamieszanie i poploch w szeregach nieprzyjacielskich. „Boski wiatr” uratował Japonię.

Entuzjazm w Londynie.

Po 6 wiekach pierwszy całkowicie w Japonii z japońskiego surowca wykonany i zaopatrzony w motor japońskiej fabrykacji samolot, ochrzczono tą symboliczną nazwą. Lądowanie „Boskiego wiatru” w Croydon wywołało wśród 6.000 kolonii japońskiej

nad Tamizą olbrzymi entuzjazm. Na lotnisko stawili się wszyscy zamieszkali w Londynie Japończycy z kobietami i dziećmi.

Na pół godziny przed zapowiedzianym przybyciem samolotu zjawili się przedstawicielestwo dyplomatyczne Japonii in corpore. Wszyscy z niepokojem spoglądają w chmurę, skąd niespodziewanie wykłwita czarna punkcik, który zbliża się, rośnie, zatacza koło nad głowami zebranych tłumów, powiewających flagami w radosnym podnieceniu, graniczącym z zapalem dzieci i zgrabnym ruchem osiada na lotnisku. W jed-

nej chwili kadłub samolotu ginie pod tosamymi bukiętów lecących w wszystkich stronach na roześmianych lotników, z trudem wyostających się z kabiny. Kordon policji przyska pod naporem tłumów, które zwartą ciżbą otaczają samolot, odcinając ciało dyplomatyczne śpiące z powitaniem zwycięzców w imię dumnej i szczęśliwej ojczyzny.

Lotnicy z pilotem Masaaki Jinuma na czele są znużeni długą podróżą, która w 94 godzinach doprowadziła ich z Tokoi do leżącego już na drugiej półkuli Londynu. Wyczyn naprawdę rekordowy.

Pół ostryg w Japonii.

W Japonii odbywa się obecnie sezon połowu ostryg. Łowieniem tych nie znanych u nas a bardzo cenionych jako przysmak małży — zajmują się przede wszystkim kobiety.

Anonimy są obosiecznym mieczem

Od trzech lat mieszkańcy położonego w północnej Francji miasteczka Alencon byli prześladowani plagą anonimów, które w częstych odstępach czasu przynosiła im poczta.

Treść tych listów pisanych kobiecą ręką wprawiała w lęk i przerażenie mieszkańców spokojnej zazwyczaj miejsciny. Czołowe osobistości były w nich oskarżane o nieuczciwość wobec podwładnych a nawet o uleganie wpływowi swych żon. Burmistrz miasta Manilla otrzymywał stale co miesiąc listy oskarżające go o schlebianie masom. Poza tym włodarza miasta uznano za człowieka moralnie niegodnego do piastowania tak wysokiego urzędu w mieście.

Rezultatem tego było, że po prawie dwuletnim urzędowaniu burmistrz czuł się tak przejęty treścią anonimów, że ustąpił.

Wkrótce wśród ludności miasteczka zaczęła krążyć pogłoski, że autorka listów jest osoba zamieszkująca miasteczko i znająca

na wylot wszystkie najintymniejsze sprawy jego mieszkańców.

Pragnąc ustrzec się od dalszych inwektyw, postanowiono zwrócić się do policji, by ta przeprowadziła ściśle śledztwo. Długie poszukiwania miejscowego posterunku nie dały żadnego rezultatu. Wówczas sprawę ujęła w swe ręce wywiadowcza policja z Rouen, która w szybkim czasie znalazła się na tropie autorki anonimów.

Prosty przypadek zrzucił aresztowanie tej osoby. Pewnego dnia do urzędu policyjnego zgłosiła się żona miejscowego zawiadowcy, znana dewotka, która oświadczyła, że otrzymała również anonim skłajający jej życie domowe. Po bliższym zbadaniu listu urzędnik policji z Rouen stwierdził, że koperta nie była zaopatrzona w znaczki pocztowe. Po kilku minutach posiadaczka listu już była w areszcie policyjnym a w pół godziny po tym fakcie ludność miasta odetchnęła spokojnie, czując się zabezpieczoną od dalszego otrzymywania listów anonimowych.

Z PROWINCJI.

Pod patronatem Polskiego Zw. Zachodniego zrzeszyli się działacze grudziądzcy, zasłużeni na niwie społeczno-narodowych w czasach zaborczych.

Grudziądz. Lokalne koło P. Z. Z. wystąpiło ostatnio z inicjatywą skupienia w osobnym Komitecie wszystkich — nielicznych zresztą w Grudziądzu — działaczy, zasłużonych na niwie społeczno-narodowej w czasach zaborczych. Powołany przez P. Z. Z. komitet tymczasowy zaprosił kilkadziesiąt osób na schadzki towarzyską do lokalu p. Karolewicz przy ul. Toruńskiej, gdzie wybrano właściwy komitet.

Pierwszą schadzki towarzyską działaczy grudziądzkich, zasłużonych na niwie społeczno-narodowej za czasów zaborczych, utworzył przewodniczący lokalnego koła P. Z. Z. p. wiceprezydent Michałowski, który wyjaśnił, że zadaniem wybranego komitetu będzie **opracowanie historii ruchu polskiego na terenie miasta Grudziądza w czasach niewoli, roztoczenie opieki nad zasłużonymi dla sprawy polskiej w Grudziądzu obywatelami naszego miasta**, będącymi w ciężkiej sytuacji materialnej itd. Po pięknym okolicznościowym przemówieniu proboszcza parafii farnej ks. dr Pastwy, na przewodniczącego zebrania wybrano p. Le-

sińskiego. Ciekawe referaty o pracach społeczno-narodowych w czasach zaborczych wygłosili pp.: **red. Rakowski, Figurski, Ziolkowski, Zapalowski, Klimek** i inni. O pracy społecznej kobiet w okresie niewoli mówiła **p. Kruszonowa** jako współzałożycielka Tow. Czytelni dla kobiet, założonego w roku 1908. Towarzystwo to w dużej mierze przyczyniło się do podtrzymania ducha narodowego w naszym mieście, przy czym p. Kruszonowa od chwili założenia przez 25 lat piastowała urząd przewodniczącej. W wyniku wyborów do właściwego komitetu weszli pp.: **red. Rakowski, Klimek, Lesiński, Ziolkowski, Ruciński, Kruszonowa, Łaszewski Zapalowski, Karaszewski Figurski Sieg, Reder, Bońkowski, Ruchniewicz, Topczyński i Zieliński.**

Wybrany komitet odbył już zebranie, w wyniku którego przewodniczącym komitetu wybrano p. **Redera**, a sekretarzem p. **Ziolkowskiego**. W najbliższych dniach komitet przystąpi do właściwych prac organizacyjnych.

Niepoprawni goście kawiarniani.

Jedno z czasopism węgierskich podaje interesujące szczegóły na temat zachowania się gości w kawiarniach budapeszteńskich.

Według dołączonej do reportażu statystyki, 70 proc. gości kreśli na płycie stolika kawiarnianego rachunki i liczby obrotów, względnie długów, 10 proc. osób odwiedzających kawiarnie umieszcza na płycie rysunki, mające wyobrażać domy, wille lub ogrody. Taką samą ilość osób pozostawia na płycie stolika ślad mający przedstawiać główkę kobiecą oraz imię bliskiej osoby. Prawie 5 proc. gości umieszcza na stoliku nie wyrażne esy-floresy i tajemnicze hieroglify.

Kelnerzy budapeszteńscy zwracają uwagę na te rysownicze maniry swych gości, zawsze otrzymują odpowiedź: „Skoro inni mogą, to mnie też wolno szkicować”. Pragnąc usunąć tę plagę z kawiarni nadunajskich, zrzeszenie właścicieli zakładów gastronomicznych i przemysłowców pokrewnych postanowiło pokryć stoliki szkłem. Gdyby jeszcze wówczas niepoprawni goście usiłowali dać upust swym talentom malarskim, to w takim wypadku kierownictwo kawiarni zastosuje inne środki. Po prostu do stolika dojdzie jedna z zarządzających osób i zwróci się tytułem odszkodowania o ofiarę na cele dobroczynne. Szklane blaty stolików zostaną zainstalowane w większych kawiarniach już w dniu 1 maja.

Śpiewaczka w jaskini bandytów.

Oczarowała głosem gangsterów i została zwolniona.

Historia, którą niedawno przeżyła aktorka Helena Karalambos z Aten, byłaby godna, ażeby być uwidocznoną w rocznikach biur reklamowych w Hollywood. Helena Karalambos, bardzo piękna, młoda i utalentowana, gwiazda ateńskiego teatru i żona znanego przemysłowca, pojechała na urlop do Salonik. Zajeżdżała do hotelu, po przybyciu położyła się natychmiast spać i następnego dnia zniknęła.

Przypuszczano, że została porwana. Aktorka miała licznych wielbicieli, którzy byli zawiedzeni w swoich nadziejach jej zamążpójściem. W tym też kierunku toczyło się śledztwo policji. Również portier hotelowy zauważył, że w dniu, w którym śpiewaczka przybyła do hotelu, jakiś młody człowiek opuścił hotel z uderzająco wielkim kuferem. Ale młodzieńca tego nie odnaleziono. Wraz z aktorką zabrał nieznany sprawca porwania również małą szkatułkę, w której znajdowały się jej klejnoty.

Tymczasem mąż śpiewaczki, Mikołaj Karalambos zaczął poszukiwania w innym kierunku. Nie wierzył on w jakieś romantyczne porwanie, ile raczej w porwanie przez gangsterów, pragnących wymóc na nim okup. I istotnie, hipoteza jego zaczęła się sprawdzać, gdy otrzymał z małej wioski w Tracji list. W liście tym żądano od niego, ażeby złożył kopertę z kwotą 500.000 drachm w pewnej kawiarni na pl. Konstytucji. Karalambos zawiadomił natychmiast policję, i już przygotował kopertę z wycinkami gazetowymi dla podejścia gangsterów, gdy zjawiła się niespodziewanie pani Karalambos, wynędzniała i głodna i opowiedziała całą historię.

Uprowadzono ją istotnie. Pewien młody człowiek, który wkradł się do jej pokoju, związał ją i zapakował do wielkiego kufra, w którym musiała przebywać nieruchomo przez całą godzinę. Gdy ją uwolniono, znalazła się w nieznannej wsi. Nie mogła dać nikomu znać o swoim położeniu. W końcu znalazła się w prawdziwej zbójckiej jaskini. Tam siedzieli dwaj młodzi ludzie, w maskach na twarzy, którzy przeprosili ją za uprowadzenie i oświadczyli, że uczynili to dla zdobycia potrzebnych im pieniędzy. Zaraz też po tym wystali wspomniany list z żądaniem okupu.

Już w pierwszym dniu uwięziona śpiewaczka zauważyła, że młodzi ludzie, którzy ją porwali, należą do lepszych sfer i zajmują się żywo teatrem. Zaśpiewała więc w jaskini jakąś arię z opery. Obaj młodzi bandyci byli jej śpiewem zachwyceni. Prosilili nawet o nowe arie. Ale śpiewaczka odmówiła. Wreszcie po długich naleganiach zaśpiewała znów krótką arię. Bandyci wpadli w prawdziwy szal, obiecując jej nawet uwolnienie. Chociaż śpiewaczka nie bardzo wierzyła ich słowom, zaśpiewała arię „Mimi” z „Cyganki”. Bandyci dotrzymali rzeczywiście przyrzeczenia i wypuścili ją. Z całą galanterią odwieźli ją wozem do stacji, a stamtąd koleją do Salonik. Tam podziękowali jej uprzejmie za koncert w jaskini i zniknęli. Helena Karalambos wróciła w ten sposób do męża.

Tymczasem policja śledziła posłańca bandytów, który zgłosił się po odbiór koperty z okupem i w ten sposób odnalazła obu młodych bandytów w jaskini. Aresztowano ich i przewieziono do Aten. Potwierdzili oni dosłownie opowiadanie śpiewaczki. Mieli oni istotnie wymusić okup na mężu śpiewaczki, ale ulegli czarowi jej pięknego głosu i zrezygnowali z swojego planu.

Są to dwaj młodzieńcy z lepszych sfer, którzy się zadłużyli i chcieli tą drogą zdobyć pieniądze. Śpiewaczka zeznała na ich korzyść i prosiła sąd o względy. Ale to im nie pomogło, ponieważ dopuścili się zbrodni gwałtu i wymuszenia, za co grozi im wieloletnie więzienie.

Dziwak wśród bocianów.

W jednej z wiosek niemieckich można było tej zimy, po raz czwarty z rzędu, spotkać bociana, który mimo chłodu i mrozu trwał w swym gnieździe, chroniąc się jedynie w najcieńsze mrozy do osiedli ludzkich. Dziwny bocian, w czasie odlotów pozostaje w swym gnieździe, oczekując spokojnie nastania wiosny i powrotu swej „małżonki”, która w ubiegłym sezonie odleciała z czworgiem dorodnych pociech „ojca” niesamowitego oryginała. Co dziwniejsze, że ptak tak się rozmilował w swej samotności, że nie pozwala zbliżyć się do siebie ani ludziom, ani innym ptakom. Widocznie w czasie jesieni i zimy pragnie odpocząć po trudach ptasiego „małżeńskiego” żywota. Jak wiadomo, wśród bocianów panuje zwyczaj zabijania przed odlotem ptaków, niezdolnych do długich podróży zamorskich. Kiedy próbowano przed 4 laty zrobić to z naszym boćkiem-dziwakiem, ptak potrafił tak dobrze bronić się skrzydłami i dziobem, że nie tylko uchronił się od śmierci, ale wywalczył sobie odąd niezaprzeczone prawo urzędzenia sobie swego życia, według własnego widzimisię z pominięciem zasad ustalonych przez bocianią gromadę. Że się taki wściekły indywidualista bociani mógł uchować właśnie w Niemczech i to na przekór wszystkim totalnym systemom — to dziwne!!

Dla Naszych Pań

Kobiety o głośnych nazwiskach

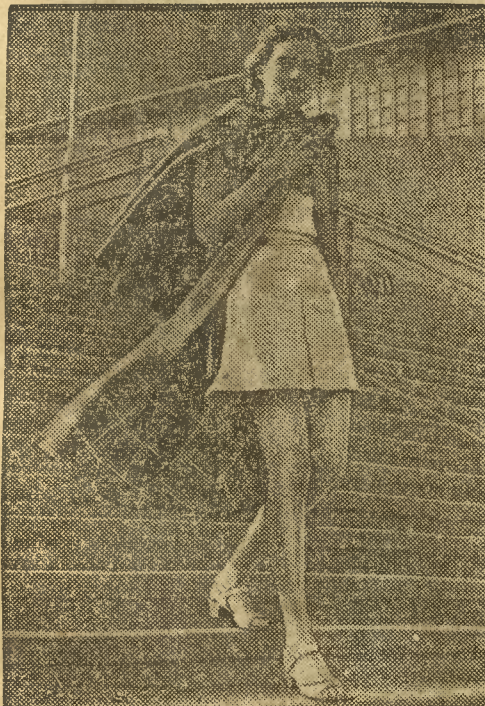
Piękne uroczystości, jakie się odbyły w Bydgoszczy ku uczczeniu zmarłego mistrza malarstwa polskiego śp. Wyczółkowskiego zwróciły uwagę prasy stołecznej na czcigodną wdowę p. Leonową Wyczółkowską. Hołd, który Polska cała składa zmarłemu mistrzowi jest również hołdem dla jego towarzyski życia, nieodłącznego przyjaciela i powiernika mistrza. Wielce trafnie ujął rolę tej czcigodnej matrony w życiu zmarłego mistrza prezydent m. Bydgoszczy p. Leon Barciszewski, który m. in. powiedział: „Łaskę swoją okazał miastu wielki zmarły i w tym, że powiernica jego uczuć i zamierzeń, czcigodna pani Leonowa Wyczółkowska w jego wolę się wczuwając — m. Bydgoszczy ofiarowała królewski iście dar, jego dzieła”. Dla żony wielkich ludzi, wielkich artystów wysokim powołaniem i wypełnieniem postępowania jest, gdy staje się ona powiernicą jego uczuć, zamierzeń i wstrząsów artystycznych. A taką była czcigodna wdowa.

Ze miasto potrafiło zapewnić jej i ułatwić dalsze bytowanie, to rzecz naprawdę piękna. Przy tej sposobności wspomniemy również matkę naszego wielkiego muzyka śp. Szymanowskiego. Jest to jedna z tych matek Polek, którymi chlubić się możemy poprzez pokolenia. Liczną rodzinę wychowała ona w atmosferze bojaźni Bożej i szczerem patriotyzmu. Dla rodziny była aniołem opiekuńczym i czymś świętym niemal. To też zmarły mistrz ukochał ją nade wszystko. Od niej wziął swój podniebny lot. Wśród najczystszej atmosfery domu rodzinnego zrodził się wielki jego talent. Za głębokie uczucia, odpłacała się synowi najgorętszym sercem. Na trumnie widniała szarfa z napisem: Najukochańszemu synowi od Mamusi. Tak się rozstawała ta 73-letnia matka ze swoim wielkim synem. Ostatniego syna chowała ona, jedynego prawie żywiciela. Boleść jej musiała być przeogromna. Wystarczy jej musiała siła, aby odchyć ostatnią drogę ziemską za trumną syna. Opinia publiczna dziś z wielkim zainteresowaniem oczekiwania będzie wiadomości, czy i w jakim stopniu władze państwowe pociągną jej obecnie z pomocą materialną. Nie będzie to ze strony czynników miarodajnych jakaś łaska, ale spełnienie pięknego obowiązku wobec staruszki, która dała Polsce tak znakomitego muzyka.

Bydgoszcz będzie więc świecić tu pięknym przykładem i dla Warszawy.

Kronika zagraniczna wiele dziś zajmuje się kobietami o głośnych nazwiskach. Po pani Simpson uwagę powszechną zwraca obecnie na siebie żona ks. Mikołaja rumuńskiego. Przed sześcioma laty ówczesny regent Rumunii zawarł z nią związek małżeński bez zgody króla i rządu. Małżeństwo to zostało unieważnione. Liczono się z tym, że dla zachowania tronu młody książę zrezygnuje się tego małżeństwa. Stało się inaczej. Pozbawiono więc go praw do korony, pozbawiono go tytułów i godności wojskowych i ma on wyjechać z kraju, jako wy-

Już trzeba myśleć o plaży!

Mieszkańcy słonecznej Kalifornii i Florydy upodobały sobie krótkie spodenki plażowe, które umożliwiają całkowite opalanie nóg.

Model ten przyjmuje się obecnie w Europie i na ostatnich rewiach mód modelki demonstrowały białe kostiumy plażowe, składające się z dekoltowanej koszulki i krótkich spodenek. Do tego lekki płaszczek plażowy w pomarańczowym kolorze.

gnaniec. Podobna historia, jak z królem angielskim. Sytuację na niekorzyść tych, którzy dążą do rozerwania węzła małżeńskiego komplikuje i ta okoliczność, że król Karol, który jest takim „purytaninem” dla swego brata sam przecież miał romans z p. Lupescu, z żoną swoją obecnie nie żyje i być może, że właśnie tu działa również intryga samej p. Lupescu. Choć inni chcieliby raczej poza kulisami tych wydarzeń na tle współżycia dwojga serc widzieć także zakulisową akcję polityczną, celem pozbycia się pretendenta do tronu rumuńskiego.

Jeśli chcemy już wyczerpać kronikę kobiecą, należy też wspomnieć o królowej He-

lenie, żonie króla włoskiego. Została ona obdarowana przez Ojca św. złotą różą. Jest to najwyższe odznaczenie papieskie dla żon królów i księżniczek panujących. Przypomnieć należy, że w Polsce złotą różą otrzymała swego czasu Marysienka, żona króla Jana Trzeciego, zwycięzcy z pod Wiednia. Do niej to pisał Ojciec św.: „Oto posyłam Ci w darze różę złotą, obfitą w apostolskie błogosławieństwa: nie tę, która czczy i wiedząca rodzi się na tym padole płaczu i zamiera, ale taką, która zawiera w sobie obraz nieskończonej szczęśliwości, jakiej doznają sprawiedliwi”.

Obecna królowa włoska cieszy się wielką popularnością w swoim narodzie. Papież ocenił w niej wielkie zalety serca i umysłu oraz jej niesłychaną czułość na wszelką nędzę ludzką. Jest ona też znana ze swej czulej opieki nad chorymi.

Z. Zaw.

Mieszkanie bez szablonu.

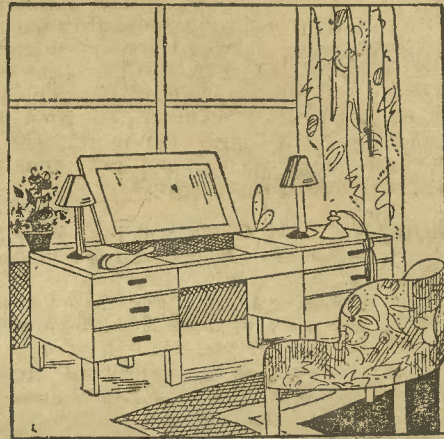
(j.) Wnętrza mieszkań nie tylko ludzi zamożnych, ale i średnio usytuowanych zmieniają się niemal z roku na rok. Pęd ku prostocie i wygodzie zarazem, i ku estetyce w pierwszym rzędzie, zmienia systematycznie wygląd naszych mieszkań. Pamiętajmy dobrze te czasy dostatku, kiedy to pokoje zapechane drogimi i ciężkimi meblami były u wszystkich znajomych do siebie podobne. 70% znajomych miało orzechowe sypialnie angielskie, mahoniowe meble w saloniku i dębowe jadalnie. Bufety, kredense, stoły i krzesła — wszystkie były w tym samym stylu i kolorze.

Obecnie wysunęła się na pierwszy plan indywidualność, która przyczyniła się do tej różnorodności naszych wnętrz. Dzisiaj każdy może mieć umeblowanie w swoim odrębnym stylu, zrobione według własnych upodobań i możliwości.

Najgorzej było w pierwszych czasach istnienia nowoczesnych mebli. Wszystkie fabryki i mniejsze stolarnie wyrabiały jadalnie i sypialnie z tapczanami lub łóżkami według jednego wzoru, malując je tylko na różne kolory. Powoli i w tej dziedzinie następuje poprawa na lepsze. Wprawdzie większe magazyny stawiają jeszcze zbyt wygórowane ceny, jednak z powodu niskich zarobków szerokich mas społeczeństwa zmuszone będą do zmiany cen, aby pozyskać klientów.

W miarę możliwości finansowych stara się każda pani domu nadać wnętrzu swego domu bardziej nowoczesny charakter.

Poniższa toaletka jest raczej zmodernizowanym biurkiem. Dla racjonalniejszego wykorzystania miejsca zwłaszcza w małym mieszkaniu jest owe biurko nieocenione.

Zamiast normalnej wyciąganej szuflady mamy obszerny schowek na przybory toaletowe, a lustro przymocowane jest wewnątrz podnoszącego się wierzchu. Podczas dnia toaletka zamienia się w stolik do picia i biurko, gdyż w szufladach dolnych można doskonale pomieścić papier, atrament i pióra. Naturalnie trzeba ten mebel nowoczesny i praktyczny postawić pod oknem. Odpowiednie krzesło-fotel uzupełnia ten miły kącik.

Moda i życie.

Przed wielką rewią mody „Sokoła Zeńskiego”.

Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie panie w mniejszym lub większym stopniu interesują się modą. Nie można też mówić o kobiecie, że jest „nie modną”, gdy z początkiem sezonu nie zaopatruje się we wszystkie najnowsze nowości. Trudno wymagać od pań gorzej sytuowanych, aby sprawiły sobie kosztowne modele sprowadzane z Paryża lub kopiowane przez znane firmy warszawskie. Nie każda nowość się przyjmuje, gdyż sporo modeli sukien, palt i kostiumów, cieszących się zagranicą dużą popularnością u nas okazują się po prostu niepraktycznymi. Kobieta musi być zawsze dobrze ubrana, i aby to osiągnąć, trzeba z nawałą zmian sezonowych umieć wybrać te szczegóły, które najbardziej odpowiadają indywidualności i środkom samej pani. Trzeba wyrobić sobie szybką orientację i dużą dozę krytycyzmu, aby móc zorientować się, co pozostało nadal modne z ubiegłego lata, czy wiosny, co trzeba bezwzględ-

nie zmienić lub całkiem odrzucić i co stało się największą atrakcją sezonu.

Jeśli już mowa o modzie, nie sposób pominąć jedynej w swoim rodzaju okazji jaka niebawem nadarzy się wszystkim paniom, chcącym być modnie ubranymi.

Otóż staraniem Zeńsk. Tow. Gimn. Sokół w Bydgoszczy odbędzie się w dniu 18 bm. o godz. 16-tej w Resursie Kupieckiej wielka rewia mód, w której Be-De-Te zaprezentuje to co jest i to co będzie najmodniejsze w tegorocznym sezonie wiosenno-letnim.

Rewia mód jest jakoby uzupełnieniem żurnali, gdyż łatwiej można się zorientować w doborze kapeluszy, rękawiczek, torebek i bucików do sukni, kostiumu czy płaszcza. A o to właśnie chodzi, aby te dopełnienia harmonizowały i podkreślały sylwetkę i indywidualność pani.

Nie wątpimy, że na niedzielnej rewii spotkają się wszystkie kobiety, którym nakazy mody nie są obojętne.

Ile jest warta praca domowa kobiety?

Ameryka słynie z różnego rodzaju konkursów, ankiet i reklamy, które zawsze potrafią zaintrygować opinię. Pisma kobiece co parę miesięcy urządzają konkursy i ankiety wśród kobiet, co umożliwiają zwyczajnym kobietom w dużej mierze orientację i zdobywanie członkini.

Przed paru tygodniami jedna z gazet chicagoskich podała ciekawą odpowiedź na ankietę: „Ile jest warta praca domowa kobiety zamężnej?”

Otóż żona pewnego farmera, będąca 30 lat mężatką, matka kilkorga dzieci dała taką odpowiedź:

„Przez cały czas swego pożycia małżeńskiego wykonałam cały szereg prac gospodarczych, z których wyliczyłem tylko te, które się najczęściej powtarzały:

Przyrządzałam i wydawałam 235.425 porcji obiadowych, upiekłam 33.190 bochenków chleba, 5.900 tortów, 7.900 placków, u-

smażałam 15.550 kwart soków, zrobiłam 8.450 funtów masła, wychowałam 76.630 kurcząt i poświęcałam ogółem 36.461 godzin na czynności takie, jak czyszczenie, sprzątanie, pranie, szycie i gotowanie.

Jeżeli obliczyć w przybliżeniu wartość pieniężną tej pracy według najskromniejszych norm, płacących robotnikom, niewykwalifikowanym, to wyniesie ona sumę 128.458 dolarów. Oczywiście nie potrzebuje w ogóle dodawać, że nie otrzymam za nią ani grosza. Nie przeszkadza mi to jednak zupełnie i gotowa jestem o ile Bóg da mi zdrowie i siły, drugie lat trzydzieści pracować nad wykonaniem prac dla męża i dzieci, które nade wszystko Kocham i praca dla nich nie wydaje mi się zbyt uciążliwą”.

Cyfrы podane przez amerykańską farmerkę, są doprawdy godne uwagi i zastanowienia.

Z zagadnień ogrodniczych.

Wysiew i uprawa warzyw.

(w.) Poprzednie artykuły z zagadnień sadowniczych poświęcone były przedmiotom: sadzenie drzew owocowych i nawożeniu sadu. Z kolei powinniśmy omówić sadzenie drzewek owocowych. Odkładamy to jednak na wrzesień, gdyż ogrodnicy-fachowcy wiosennego sadzenia drzewek owocowych nie pochwalają. Korzystniejsze jest sadzenie jesienne. Wówczas drzewka będą miały przed sobą okres dość długi, ażeby przez nieprzerwaną pracę korzeni osiągnąć się w gruncie tak, że z wiosną od razu rozpocząć się może silny rozwój drzewek. — Nadszedł czas wysiewu warzyw. To też dzisiejszy artykuł poświęćmy pracy w ogrodzie warzywnym.

Warzywa są bardzo zdrowe i pożywne. Zawierają bowiem w swoim składzie dużo rozmaitych pożytecznych dla człowieka składników pokarmowych, które wpływają korzystnie na podtrzymanie sił i zdrowia u ludzi pracujących. Szczególnie są zdrowe te warzywa, które mogą być spożywane w stanie surowym, jak np. marchew, pomidory, sałaty, rzodkiewki i inne, bo mają one w stanie czynnym tak zwane zyciany, czyli witaminy, niezbędne dla zdrowia ludzi. Niestety uprawa tych warzyw jest w drobnych gospodarstwach bardzo słabo rozpowszechniona. Oprócz kilku podstawowych warzyw, do których zaliczyć można kapustę białą głowiastą, buraki ćwikłowe, marchew, pietruszkę, groch i fasole, inne rodzaje w większych włościach ogrodników warzywnych rzadko są spotykane. Wobec dzisiejszego znaczenia warzyw w dożywianiu człowieka braknąć ich na własny użytek nie powinno.

Skoro tylko ziemia obsiśnie rozpocząć należy roboty w ogrodzie warzywnym. Cały teren wolny należy przede wszystkim nawieźć i przekopać. Po przekopaniu trzeba powierzchnię wyrównać grabiami i usunąć kamienie, resztki korzeni, chwasty itp. Nawóz najchętniej przez ogrodników używany i najlepszy — to nawóz koński i bydłowy. Nawóz bydłowy, koński, a także drobiowy lepiej dawać przegniły, odleżały, niż świeży i słomisty. Na glebie ciężkiej gliniastej skuteczniej działa mierzwa końska, na lekkiej zaś — bydłowa. Na ziemi będącej w długiej kulturze — obie mieszane.

Chcąc uzyskać dobre rezultaty przy uprawie warzyw, stosować należy następujące zasady:

1. Wysiewać dobre nasiona;
2. Ściśle przestrzegać najodpowiedniejszej pory siewu;
3. Zachowywać między roślinami konieczne odległości;
4. Unikać wysiewu w glebę suchą lub za mokrą. Obróbka ziemi mokrej, niedostatecznie obeszniętej, może zaszkodzić całej uprawie.

Nasiona trzeba kupować w specjalnych składach nasiennych (najlepiej w firmach, ogłaszających się w naszym piśmie), bo tam otrzymujemy do pewnego stopnia gwarancję za nasienie i czystość odmiany. Jeżeli jednak jakiś znany nam ogrodnik zdobył w dostarczaniu nasion nasze zaufanie, to oczywiście, można pokryć swoje zapotrzebowanie również u niego.

Pamiętać jednak trzeba, że najlepsze nasienie może nie powstąpić odpowiednio, jeżeli warunki gleby i siew będą nieodpowiednie. Na glebach plewnych, ubogich w próchnicę, w zaskarupiałej powierzchni, kiełki zadaszą się łatwo. Kto więc w czas nie zaradzi zlewu przez pokruszenie skorupy i dopuszczenie do wschodzących roślinek powietrza, ten może narazić się na drugi wysiew. Z reguły grubość nakrycia ziemi odpowiada grubości nasienia, na ogół wypadła nieco grubiej w glebie lżejszej. Nasiona zakopane zbyt głęboko nie otrzymują dostatecznej ilości powietrza, wskutek czego kiełkują źle lub nie kiełkują wcale. Po wysiewie należy nasienie przykrywać lub nieco przyniesić lub przywalać. Nasiona, które długo leżą w ziemi zanim wejdą, należy poprzednio namoczyć; do nich należą: pietruszka, którą można moczyć tydzień, marchew i szpinak 3 dni. Nie należy robić zagónów (grządek) zbyt szerokich, najwyżej 1,20 m. Do kiełkowania jest zawsze konieczna wilgoć. Dlatego też należy rozsądnym podlewać często polewaczką o gęstym sitku, ażeby ziemia była stale wilgotna, a tym samym kiełkowanie było możliwe. Podlewać należy tym częściej im nasiona są drobniejsze, a zatem płycej wysiane.

Poniżej podajemy opisy i praktyczne wskazówki, dotyczące najgłówniejszych warzyw.

Marchew stołowa — czyli karotkę wysiewa się z piaskiem. Na ar (100 m kwadr.) potrzeba 50 gramów nasienia. Odmiany rychle się gęściej, np. rzędy co 25 cm, a odmiany późniejsze co 30 lub 40 cm. Na przechowanie zimowe lepszy jest wysiew w drugiej połowie kwietnia, a nawet w maju. Najlepsze odmiany są: Duwica (krótka, gruba), Mantejska (pódluga) i Londyńska. Rolnicy na własną potrzebę i dla inwentarza winni siał długą czerwoną St. Valery, bo ta marchew daje obrzydnie plony i w kopcu nie gnije.

Cebuli potrzeba na ar 100 gramów. Odstęp między rzędami 10 cm. Cebula wschodzi po 14-tu dniach. Najlepsze odmiany są:

(Dokończenie na str. 12-ej).

Z Wielkopolski i Pomorza

NASZ SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Inowrocław.

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19.

Biblioteka Tow. Czytelników Ludowych mieści się w Domu Katolickim przy ulicy Plebana, otwarta jest codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19-tej.

— **Biblioteka Kolejow. Przyp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska”** przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

Kartka sanitarna, tel. 276, czynna dzień i w nocy.

Nocny dyżur pełni: Apteka pod Orłem.

Repertuar kin: Słońce: „Matura”. Stylowe: „Szyf m. 77”. Świt: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy”.

— **Widowisko regionalne „Wesele kujawskie” na dożywianie dzieci.** Aby umożliwić jak najszerszej publiczności zobaczenie ciekawego widowiska p. t. „Wesele kujawskie”, postanowiono odegrać je dwukrotnie. Pierwsze przedstawienie odbędzie się dla młodzieży i wojska w sobotę 17 bm. o godz. 15,30, a drugie o godz. 19,30 w Teatrze Zdrojowym. W razie pięknej pogody projektowany jest przejazd przez miasto całego orszaku weselnego w oryginalnych strojach z muzyką i banderią.

— **Otwarcie sezonu kolarskiego w Inowrocławiu.** W ub. niedzielę odbył się w Inowrocławiu na szosie bydgoskiej bieg kolarski, zorganizowany przez tow. gimn. „Sokol”. Startowało 22 zawodników. Organizacja zawodów bardzo staranna, jednak warunki atmosferyczne były ciężkie. W biegu na 30 km zajęli miejsca: 1. Bernard Grzybowski — czas 55,15 min., 2. Stan. Majchrzak — czas 56,30 min. W biegu na 20 km: 1. Tad. Nowosad — czas 31,30 min., 2. Czesław Szczepański — 32,30 min., 3. Tadeusz Szymański — 33,15 min., 4. Edm. Czajkowski — 34,20 min. W biegu na 10 km zajęli miejsca: 1. Stan. Lewandowski — czas 22,5 min., 2. Wł. Kostusiak — czas 24,30 min., 3. Hieronim Gniewkowski — czas 24,35 min.

— **Poświęcenie sztandaru Arcybractwa Straży Honorowej i Apostolstwa Modlitwy.** W ub. niedzielę odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru Arcybractwa Straży Honorowej i Apostolstwa Modlitwy przy parafii farniej w Inowrocławiu. Uroczystą mszę św. w kościele farnym odprawił ks. kan. Jaśkowski, który po stosownym przemówieniu dokonał poświęcenia pięknego sztandaru, wykonanego przez miejscowe siostry miłosierdzia. Okolicznościowe kazanie wygłosił wicedyrektor Arcybractwa ks. Wnuk. Po nabożeństwie w salce ochronki przy ul. Poznańskiej odbyło się uroczyste zebranie przy udziale przeszło 300 osób, które zagał przewodniczący Arcybractwa p. Szyk, witając dyrektora Arcybractwa ks. kan. Jaśkowskiego, ks. Wnuka i chrześniaków. Zebraniu przewodniczył ks. kan. Jaśkowski, wygłaszając odpowiednie przemówienie. Po deklamacji wygłosił referat ks. wicedyrektor Wnuk o intronizacji Serca Jezusowego, po czym sekretarka p. Zielińska złożyła sprawozdanie z działalności i rozwoju Arcybractwa. Zbiorowo złożył życzenia ks. kan. Jaśkowski, wręczając poświęcony sztandar ks. Wnukowi, który wręczył go przewodniczącemu p. Szykowi. Uroczyste zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni religijnej.

— **Wieczornica tygodnia propagandy Pomorza.** Z inicjatywy Polskiego Związku Zachodniego urządzono na zakończenie tygodnia propagandy Pomorza w sali Teatru Zdrojowego uroczystą wieczornicę, poświęconą morzu i Pomorzu. Wieczornicę zagał kierownik p. Mazur. Następnie orkiestra wojskowa pod kierownictwem kapelmistrza p. por. Grafki odegrała polonez z „Halki” Moniuszki. Z kolei p. dr Sroczyński w interesującym referacie przedstawił dzieje ziemi pomorskiej, walki o polski ostatek o dostęp do morza i rolę Pomorza w odrodzonej Polsce oraz zajął się sprawą nowych granic województwa pomorskiego, zaznając, że zebranych z tą doniosłą kwestią. W dalszym ciągu doskonały chór „Echo” odśpiewał „Hymn do Pomorza” i „Nasz Bałtyk” Nowowiejskiego, po czym orkiestra odegrała czardasza z opery „Duch wojewody”. Wieczornicę zakończono wspólnym odśpiewaniem „Roty”.

— **SZUBIN.** (c) Dnia 8 bm. zmarł śp. Jan Piasecki, mistrz rzeźnicki w Szubinie, przeżywszy lat 58. Zmarły był znanym i cenionym obywatelem m. Szubina. Dnia 12 bm. odbyła się msza żałobna, którą celebrował ks. Knast. Kondukt żałobny prowadził ks. proboszcz Galecki, który przemawiał nad trumną. R. i. p.

— W dniu 7 bm. odbyło się w salce posiedzeń starostwa powiatowego w Szubinie zebranie powiatowego komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego pod przewodnictwem p. starosty Dąbrowskiego. W najważniejszych punktach uchwalono budżet na rok 1937-38 i przystąpiono do zorganizowania przysposobienia wojskowego konnego.

KRUSZWICA. W sobotę 10 bm. wybuchł groźny pożar w zagrodzie rolnika St. Polewskiego w Dobskach pod Kruszwicą. Pożar strawił doszczętnie oborę. Straty są poważne.

— Po długiej przerwie powołano znowu do życia placówkę powstańców DOK VIII w Kruszwicy. W niedzielę 11 bm. odbyło się walne zebranie, któremu przewodniczył p. St. Szablewski. Wybrano nowy zarząd w składzie pp.: por. rez. Jan Paprocki — prezes, Adam Koczorowicz — wiceprezes, Fr. Wesołowski — sekretarz, Jan Ruczkowski — zastępca, Józef Szczechowski — skarbnik, por. rez. Jan Paprocki — komendant, st. sierż. rez. W. Kwiatkowski — zast. komendanta, Leon Radtke — ref. wychow., Cz. Szczeciński — ref. ubezp. organiz. Počet sztandarowy tworzą pp.: K. Wójcicki — chorąży, M. Kwieciński i Wł. Malicki — podchor. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: St. Szablewski — przewod., Piotr Drzewicki i Fr. Marula — członkowie, J. Wesołowski i Jan Ziehlke — zastępcy.

PIOTRKÓW KUJ. Węgłom pochłania znaczną ilość ofiar. Co kilka dni słyszy się o coraz nowszych wypadkach i ofiarach w ludziach. W ub. tygodniu wśród zbierających węgiel, rzucony z wagonów, znajdował się inwalida Kaszuba z Piotrkowa. Służba kolejowa dała kilka strażaków do gromady stojących, raniąc ciężko Kaszuba. Rannego przewieziono do szpitala powiatowego w Piotrkowie, gdzie pierwszej pomocy udzielił mu dr Debnicki. Kaszuba, nie odzyskawszy przytomności, zmarł, osierocając żonę i dziecko. Zaznaczyć wypada, że Kaszuba był ułomnym, gdyż pracując przed laty u gospodarza, uległ wypadkowi przy maszynowaniu, tracąc prawą rękę.

MOGLNO. (mk) W dniu 9 bm. do post. policji w Strzelnie zgłosił kupiec Stefan Andrzejczak w Strzelnie włamanie do mieszkania i kradzież 4 skrzyń towarów kolonialnych, bielizny, odzieży i 2 worków z pościelą, ogólnej wartości 2.300 zł. W dochodzeniach ustalono, iż kradzieży nie było, co potwierdziła również żona Andrzejczaka. Andrzejczak ubezpieczony był od kradzieży na 4800 zł. Został on zatrzymany i przekazany sądowi, który zarządził areszt śledczy.

— Walnemu zebraniu ochotn. straży pożarnej w Wylatowie pod Mogilnem przewodniczył instruktor pow. pożarn. p. Feige. Do nowego zarządu wybrano pp.: Wiśniew-

Pod patronatem Polskiego Zw. Zachodniego zrzeszyli się działacze grudziądzcy, zasłużeni na niwie społeczno-narodowych w czasach zaborczych.

Grudziądz. Lokalne koło P. Z. Z. wystąpiło ostatnio z inicjatywą skupienia w osobnym Komitecie wszystkich — nielicznych zresztą w Grudziądzu — działaczy, zasłużonych na niwie społeczno-narodowej w czasach zaborczych. Powołany przez P. Z. Z. komitet tymczasowy zaprosił kilkadziesiąt osób na schadzkę towarzyską do lokalu p. Karolewicz przy ul. Toruńskiej, gdzie wybrano właściwy komitet.

Pierwszą schadzkę towarzyską działaczy grudziądzkich, zasłużonych na niwie społeczno-narodowej za czasów zaborczych, otworzył przewodniczący lokalnego koła P. Z. Z. p. wiceprezydent Michałowski, który wyjaśnił, że zadaniem wybranego komitetu będzie **opracowanie historii ruchu polskiego na terenie miasta Grudziądza w czasach niewoli, roztoczenie opieki nad zasłużonymi dla sprawy polskiej w Grudziądzu obywatelami naszego miasta**, będącymi w ciężkiej sytuacji materialnej itd. Po pięknym okolicznościowym przemówieniu proboszcza parafii farniej ks. dr Pastwy, na przewodniczącego zebrania wybrano p. Le-

DRZYCIM. (t) Ostatni jarmark miał przebieg bardzo spokojny i był mało ożywiony. Miał on jednak tą dobrą stronę, że nie było na nim handlarzy żydowskich. Spęd koni i bydła na targowisko był również tylko słaby.

— W sąsiednim Lnianie wybito nocą kilka szyb w oknie sklepu żydowskiego (jedynego w miejscu) Sommerfelda. Sprawcy są narazie nieznanymi.

PRUSZCZ. (w) W lokalu p. Seidla odbyło się walne zebranie Polskiego Związku Zachodniego, które zagał prezes p. Domin, witając delegata okręgowego P. Z. Z. p. Syrka, kierownika szkoły z Torunia. Po odczytaniu przez sekretarza p. Cichowskiego protokołu z ostatniego zebrania, zabrał głos delegat okręgu p. Syrek, który w przesłanym godzinnym referacie naszkicował kulturalno-oświatowy i gospodarczy rozwój Pomorza, przy czym uwzględnił specjalnie powiat świecki i gminę Pruszcz. Referent zakończył swój bardzo interesujący i do brze opracowany referat okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej, marszałka

skiego Józefa — prezesem, J. Galusa — sekretarzem, A. Gałęziewskiego — skarbnikiem, Kaszyńskiego — gospodarzem, Paździerskiego — naczelnikiem, Stajanyk, Doman i Biegemeier — komisja rewizyjna.

TRZEMESZNO. (mk) Groźny pożar wybuchł w maj. Mleczce pod Trzemeszmem. Spłonęła wielka stodoła, w której znajdowało się 150 wozów słomy, lucerna oraz maszyny rolnicze. Strata wynosi około 30.000 zł. Przyczyna pożaru narazie nie ustalona.

WĄGROWIEC. Walne zebranie Kółka Rolniczego odbyło się w ub. niedzielę. Zebranie zagał i przewodniczył prezes p. Maciej Kapsa z Rgielska. Po sprawozdaniach i dyskusji wybrano nowy zarząd w składzie pp.: Kapsa — prezes, Kruś — sekretarz, Kulpiński — skarbnik, Kędziora — komisja rewizyjna. Delegatami na zebranie powiatowe wybrano pp.: Jana Torzewskiego, Urbańskiego z Łazisk, Barelkowskiego z Rgielska, Piechowiaka z Tarnowa, Babiacyka z Wągrowca, Stachowiaka z Rudnicka i Krusza z Rgielska. Na zastępców pp.: Januchowskiego, Wiśniewskiego, Kończala, Gapińskiego, Starszaka, Tomkowiaka i Kozłowskiego.

— W ub. sobotę wieczorem powstał pożar w zagrodzie rolnika p. Walentego Ewertowskiego. Spalił się dom mieszkalny oraz część mebli, należących do lokatorów pp. Wojciecha Ewertowskiego i Józefa Erensa. Jak się okazało, pożar powstał od komina.

PAKOŚĆ. (mk) Naczelnik urzędu skarbowego w Mogilnie przyjmować będzie interesantów w sprawach podatkowych w każdy wtorek po 1-ym każdego miesiąca w godz. od 11—13 w sali posiedzeń zarządu miejskiego. W razie przypadającego święta — w dniu następnym.

NAKŁO n/Not. Repertuar kin. Apollo: „Bolek i Lolek”. Polonia: „Malowana zasłona” z Gretą Garbo i „Niesamowity dom”.

— W ub. poniedziałek o godz. 22 zaalarmowana została nakielska straż ogniowa syrena pożarnicza. Według zasiągniętych wiadomości, palił się chlew w Sucharach pod Nakłem, własność gromady. Pożar zniszczył całkowicie dach i wnętrze. Przyczyna pożaru nie wyjaśniona. Pożar wybuchł prawdopodobnie skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

WĄBRZEŻNO. Na szkodę p. Marciniaka (wyb. przy gł. dworcu) nieznanymi narazie sprawcy dokonali kradzieży wędlin i mięsa.

— Kółko Rolnicze w Dębowejłacie (pow. Wąbrzeźno) na walnym zebraniu wybrało nowy zarząd, który przedstawia się następująco: Prezes p. Matusiak, wiceprezes p. Żelazny, sekretarz p. Czarniecki, skarbnik Pinkowski, komisja rewizyjna pp. Rozkosz, Staroń i Zieliński. Delegatem do rady powiatowej wybrano jednogłośnie p. Edmunda Zielińskiego.

CHELMNO. (lm) W ub. piątek odbyło się w sali rady powiatowej zebranie organizacyjne pow. komitetu funduszu obrony narodowej przy współudziale licznych obywateli miasta i powiatu oraz prasy. Zebraniu przewodniczył p. inż. Dziedziul. Referat informacyjny z wielką gwałtem wygłosił p. starosta Biały, który scharakteryzował znaczenie F. O. N. i wspominał liczne przykłady o zbiorowych wysiłkach ludności polskiej w akcji zbierania funduszu na dobrozbrojenie naszej armii. Serdecznym apelem do zebranych obywateli chełmińskich o zgodną i ofiarną współpracę zakończył p. starosta Biały swoje przemówienie. Nastąpił wybór prezydium, do którego weszli pp. starosta Biały — przewodniczący, dyr. Głębocki — wiceprzewodniczący, inż. Pajęczkowski — sekretarz. Do komitetu wykonawczego weszli pp.: płk. Michalski, płk. Jastrzębski, ks. dziekan Zynda, hr. Łoś, inż. Dziedziul, wicestarosta mgr Formanowicz, dr Drajkowski, mec. Szymański, radca Chmurzyński, naczelnik sądu grodzkiego Madejski, kier. Gunia, Patuła, Pigłowski, Murawski i skarbnik nac. Bombiński.

— W ub. piątek w lokalu garniz. kasyna podofic. odbyło się zebranie informacyjno-organizacyjne podoficerów wojsk polskich w stanie spoczynku, które zagał przewodniczący st. wachmistrz p. Głazikowski. Po omówieniu w komunikatach warunków wstąpienia do tej organizacji, przystąpiono do wyboru zarządu, do którego weszli pp.: st. wachm. Głazikowski — prezes, st. sierż. Cichocki — sekretarz i st. ogniomistrz Bolt jako skarbnik.

SKARSZEWEY. (jw) Szajka złodziei, która dokonała w ostatnim czasie włamania do mieszkania ks. prob. Klinka i skradła galanterii p. Cichońskiego, w nocy na ub. piątek włamała się do mleczarni p. Szwarcza, skąd skradła 10½ kg masła, rower męski, lampę i różne przedmioty biurowe, łącznej wartości 300 zł. Sprawcy próbowali rozpruć rakiem żelazną kasę ogniotrwałą, lecz przy „pracy” tej zostali spostrzeżeni przez pracownika mleczarni p. Kiedrowicza. Zdołali jednak uciec niepoznani.

Grudziądz.

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego” w Grudziądzu, ul. Toruńska nr. 22, tel. 12-94, przyjmuje przedpłatę za „Dziennik Bydgoski” na kwiecień oraz zamówienia na ogłoszenia po cenach najniższych. Biuro czynne od godz. 8—18-tej.

Pogotowie pożarnicze tel. 618.

Nocny dyżur pełni Apteka pod Lwem, Pańska, tel. 20-40.

Repertuar kin: Apollo: „Szarża lekkiej brygady”. Gryf: „Bogate biedactwo” z Shirley Temple. Orzeł: „Bodek na froncie”.

— **Sprawozdanie z kwesty ulicznej na „Walkę z gruźlicą.”** Podajemy do wiadomości, iż kwesta urządzona za zezwoleniem starostwa grodzkiego na „Walkę z gruźlicą” w niedzielę dnia 11 bm. przyniosła zł 257,35. Z dobrowolnych datków na Wystawie Higienicznej zebrano złotych 165,83, które to kwoty zostały przekazane Towarzystwu Przeciwigruźliczemu w Grudziądzu. Przy tej okazji najuprzejmiej dziękujemy paniom z Sokola Zeńskiego, siostrze Polskiego Czerwonego Krzyża oraz paniom Zrzeszenia Firmy W. Korzeniowski, Spółka Akcyjna w Grudziądzu, za ofiarną pracę w kweście. Również dziękujemy Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu za zezwolenie wywieszenia kasetek na Wystawie Higienicznej. **Komitet Dni Przeciwigruźliczych.**

— **Państwowe Liceum Pedagogiczne Męskie w Grudziądzu, ul. Legionów 2/12 przyjmuje zapisy** do klasy I liceum pedagogicznego na rok szkolny 1937/38. Liczba miejsc jest ograniczona. O przyjęciu mogą się ubiegać kandydaci, którzy ukończyli 6 kl. gimnazjum dawnego typu oraz ci, którzy otrzymali świadectwo ukończenia 4 kl. gimnazjum nowego typu. Wiek od 16 do 20 lat. Nauka trwa 3 lata, po ukończeniu kandydat otrzymuje dyplom na nauczyciela szkół powszechnych. Dyplom liceum pedagogicznego uprawnia również do studiowania na uniwersytetach i innych wyższych uczelniach. Przy liceum uruchomiony jest internat, w którym zamieszkuje uczniowie za niską opłatą otrzymując całkowite utrzymanie i opiekę. Młodzież niezamożna, a wykazująca dobre postępy w nauce, będzie korzystać ze stypendium. Opłata taksy administracyjnej niską. Blizszych informacji udziela Dyrekcja codziennie w kancelarii seminarium przy ul. Legionów 2,12.

Smigłego-Rydzka i Pomorza. Zebrani nagrodzili referat burzą oklasków. Po krótkiej dyskusji przystąpiono do uchwalenia rezolucji, w której ludność Pruszcza i okolicy domaga się cofnięcia zezwolenia na budowę prywatnej szkoły niemieckiej w Waldowie. (Rezolucję tą ogłosiliśmy w numerze 82 „Dziennika Bydg.”). Nastroj zebranych przy uchwaleniu rezolucji był bardzo poważny, co świadczy o wyrobieniu obywatelskim ludności. Rezolucję wysłano do ministra w. r. i o. p., min. spraw wewnętrznych, wojewody pomorskiego, kuratorium, starosty i inspektoratu szkolnego. Po części manifestacyjnej przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który nie nastąpił żadnych trudności. Nowy zarząd wybrano w dotychczasowym składzie. Prezesem jest więc nadal p. Domin, sekretarzem p. kierownik szkoły Cichowski. Powodzenia w dalszej pracy nad wszechstronnym rozwojem sił polskich na Pomorzu!

STAROGARD. Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Starogardzie w dniu 2. bm. od godz. 8-mej do 14-tej.

Kronika Szkoła „jednolita” w Bydgoszczy

Bydgoszcz, dnia 15 kwietnia 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Anastazji Rzymianki m.
Jutro: Benedykta Józefa Labre.
Wschód słońca o godzinie 5.4.
Zachód słońca o godzinie 18,57.

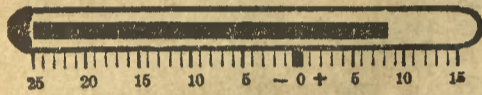
Stan pogody.

DALSZE OCIEPLENIE.

Stan pogody w Polsce nie uległ większej zmianie: przy zmiennym zachmurzeniu notowano przejaśnienia w dzielnicach północno-wschodnich, natomiast w pozostałej części kraju notowano miejscami przednie deszcze. Temperatura o godz. 14-ej wzrosła do: 7 st. w Gdyni, 10 w Warszawie, Lwowie, Kielcach, Lublinie i Zaleszczykach, 11 w Łucku, 12 w Poznaniu, Wilnie, Łodzi, Pińsku i Przemyślu, 13 w Krakowie, Zakopanem i Bydgoszczy, a 14 st. w Grodnie. Dziś rano w Bydgoszczy dość pogodnie. Przewidywany przebieg pogody: Na ogół chmurno, miejscami drobny deszcz, rannym mglisto. Lekkie ocieplenie. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

Termometr wskazywał dziś rano

DYŻURY NOCNE APTEK od 12—18 kwietnia:

- 1) Apteka Piastowska, Śniadeckich 49, telefon 3682.
- 2) Apteka pod Złotym Orłem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 3098.

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

Muzeum Miejskie otwarte codziennie od godz. 9 do 16. W niedzielę i święta od 11 do 14. Wystawa Dzieł Graficznych ś. p. Leona Wyczółkowskiego z daru prof. Wyczółkowskiej.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w czwartek „**ŁUDZIE NA KRZE**”, znakomita sztuka Wernera w premierowej, doskonałej obsadzie z gościnnym występem p. Zofii Ślaskiej.

W piątek przedstawienie zawieszono z powodu próby generalnej.

W sobotę premiera niezmiernie wesołej komedii spółki autorskiej Szanto i Szesczeńca pt. „**TEMPO 120**”. Pierwszorzędne walory sceniczne, dowcip słowny i sytuacyjny, oraz pomysłowa reżyseria J. Szynclera, rokują sobotniej premierze duże i zasłużone powodzenie. W głównych rolach wystąpią pp.: Michalska, Morozowiczowa, Ślaska (występ gościnnie), Dytrych, Gajdecki, Iwański, Jaglarz, Koczanowicz, Leśniowski, Lochman, Nowakowski, Połowski, Serwiński i Ziemiński. Nowe piękne wnętrza J. Hawrytkiewicza.

W niedzielę po południu „**ŁUDZIE NA KRZE**”, wyborna komedia Wernera w koncertowej grze całego zespołu. Początek o godz. 16-ej. Bilety po cenach zniżonych już nabywać można w kasie teatru.

Informacje „Orbisu”

PIELGRZYMKI DO GNIEZNA

na odpust św. Wojciecha 25 kwietnia. Cena zł 3.40.

Zapisy przymują poszczególne parafie oraz Orbis, ul. Dworcowa 2, tel. 36-67. (6414)

— **Uwaga, akademicy!** Dziś, w czwartek o godz. 15 organizuje Akademię Koło Bydgoszczan S. S. U. P. wspólnie zwiędzenie wystawy grafiki Wyczółkowskiego, połączone z krótką pogadanką na temat twórczości Wyczółkowskiego, którą wygłosi p. prof. Turwid. Zbiórka przed Muzeum Miejskim. Sympatycy mile widziani. Wstęp minimalny.

— **Klub Sportowy Leo** urządza w sobotę 17 bm. swą tradycyjną wielką zabawę wiosenną w salach Resursy Kupieckiej, na którą sympatyków uprzejmie zaprasza. Warto zaznaczyć, że zabawy K. S. Leo cieszą się zawsze powodzeniem. (7152)

„Odrodzenie”

II KOŁO — SZWEDEROWO.

W czwartek 15 bm. o godz. 19,30 odbędzie się w lokalu p. Kołodziejki przy ul. Ugory nr. 48, zebranie z aktualnym referatem p. red. Nowakowskiego.

Uprasza się o liczne przybycie. Goście i sympatycy mile widziani.

Z kół czytelników otrzymaliśmy następującą korespondencję:

W dobrze zrozumianym **interesie ogólnym**, tj. wszystkich rodziców, mających dzieci w wieku szkolnym — mamy sobie za obowiązek społeczny — jako **zarząd Koła Rodzicielskiego** przy prywatnej 6-klasowej szkole powszechnej **Towarzystwa Szkoły Jednolitej** w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego 2 — zwrócić z tego miejsca publiczną uwagę na szkołę naszą.

Pięknie położona, w najzdrowszej dzielnicy miasta, otoczona zielenią własnego podwórza, jako też z parku Kochanowskiego — ma szkoła, gdy idzie o **czystość i zdrowe powietrze** — zrozumiałe walory.

Jej wnętrze równie piękne, jak otoczenie. Jej opiekunki, rządcy i wychowawcy dusz młodych — pełni wiary w dziecko — zastępują na serdeczne słowa. Tworzą dla dziecka u siebie drugą rodzinę.

Organizacja i ustrój szkoły „jednolitej” musi zaimponować. Władzą z uznaniem, a my z pociechą największą widzimy ustawiczny postęp szkoły, jej rozwój, jej troskę o umysł i serce dziecka, jako też o **przygotowanie go od zarania życia do samodzielności**. Stąd szereg kół, gromad, drużyn i zuchów i harcerek, stąd samorządy klasowe, stąd koło LOPP i LMK. A we wszystkim praca według ustalonego programu, a

nad wszystkim unosi się prawdziwy **duch religijny, katolicki**.

Dokonano w starostwie rejestracji Opieki Rodzicielskiej nad działalnością, przy czym powstał **fundusz pomocy naukowych**. Opieka Rodzicielska zakłada świetlicę szkolną. Dla ściślejszej współpracy ze szkołą prowadzi sekcję gospodarczą i niestałych dochodów. Koło pań z tejże opieki przy współudziale grona i wychowanków zakładu corocznie urządza obchód gwiazdkowy dla **dzieci rodzin bezrobotnych**.

Szkoła posiada dla własnych potrzeb należne gabinety: fizyczny, pomocy naukowych, salę gimnastyczną i duże boisko oraz pracownie zajęć praktycznych. Wreszcie w tym roku w myśl życzeń własnych i opieki lekarki szkolnej — tworzy się w łazience szkolnej przygotowania dla narysków dla młodzieży, których będzie używała po gimnastyce. W czasie ferii letnich prowadzi się **kolonie letnie** w miejscowościach górskich lub nadmorskich.

Objaśnienia powyższe, złożone publicznie, składają należyty obraz dla informacji rodziców i oddają szacunek zasłudze.

Zarząd Opieki Rodzicielskiej nad działalnością szkolną przy **Prywatnej Szkole Powszechnej T. S. J.**

Uwaga, piękne panie!

W niedzielę, 18 kwietnia br. o godz. 16 odbędzie się w sali **RESURSY KUPIECKIEJ**

WIELKA REWIA

MODY WIOSENNEJ I LETNIEJ
Najnowsze modele zareprezentuje **Be-De-Te.**

Wszystkie Bydgoszczanki w towarzystwie panów zaprasza na tą rewie

Sokół Żeński w Bydgoszczy.

Okręgowy Wydział Sokolic w Bydgoszczy

podkreślił swą żywotność na ostatnim posiedzeniu, odbytym 5 kwietnia br. pod przewodnictwem przewodniczącej O. W. S. drh. red. Teskowej z udziałem 18 przedstawicieli gniazd i wydziałów żeńskich okręgu V.

Wnioski przedstawione przez przewodniczącą, zostały jednogłośnie przyjęte, w myśl których odbędzie się dwuniedzielnny kurs lekkoatletyczny i gier O. W. S. Na kurs ten poszczególne gniazda zobowiązały się delegować po dwie kandydatki. Dnia 25 bm. odbędzie się lustracja ćwiczeń gimnastycznych druhen okręgu V-go, obowiązujących na zlot w związkowy do Katowic.

Szeroko omówione zostały kursy gimnastyczne związkowy i dzielnicowy, które obestane zostaną przez wszystkie gniazda okręgu V-go. Drh. przewodnicząca z naciskiem podkreśliła ważność abonowania organu sokolego p. t. „Sokół na Pomorzu” nie tylko przez zarządy gniazd, ale i poszczególne członkinie.

Pielgrzymka do Częstochowy.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej w Poznaniu organizuje z terenu całej Wielkopolski pielgrzymkę do Częstochowy, w dniach od 1 do 3 maja br. Drużyny jada na Jasną Górę, by modlić się na intencję pokoju w sercach ludzkich i pokoju między ludźmi. Prosimy, aby i młodzież żeńska niezorganizowana złączyła się tym razem z drużynami z KSMZ w **holdzie Królowej Korony Polskiej**, błagając Częstochowską Panią o odwrócenie od ludzkości kłeski komunizmu.

Koszta przejazdu w obie strony wynoszą: 10,10 zł — cena biletu na pociąg popularyzacyjny z Inowrocławia do Częstochowy i z powrotem, oraz 2,40 zł dojazd do Inowrocławia i z powrotem, za 50% zniżką w obie strony. Pociąg z Inowrocławia wyjeżdża w dniu 1 maja w godzinach rannych, tak jednak, by pątniczki z **Bydgoszczy** mogły zdążyć na czas. Powrót nastąpi w dniu 3 maja, w godzinach wieczornych.

Zgłaszać się należy w **biurze parafii farniej**, w godzinach od 10—13, wpłacając od razu 10,10 zł. Bilety otrzymują zgłoszone uczestniczki także w biurze parafialnym w dniu 30 kwietnia. Na podstawie tych biletów kasy na dworcu kolejowym wydadzą zniżkowe bilety na dojazd do Inowrocławia. Noclegi zamawia się także w biurze parafialnym, w cenie 30 gr (na sło-mie), 50 gr (na sienniku), 1 zł i 2 zł w łóżkach. Płaci się je dopiero na miejscu, w Częstochowie.

Termin zgłoszenia upływa z dniem 18 kwietnia.

— **Dziesięciolecie związku młodych cukielników.** W niedzielę, dnia 25 bm. obchodzą pomocnicy mistrzów cukielniczych w

Nad sprawozdaniami poszczególnych delegatów wywiązała się ożywiona dyskusja, która tylko i jedynie — mając dobro poszczególnych gniazd na oku — szła w kierunku zwiększenia szeregów drużyn ćwiczących, co już w ostatnim czasie zauważyć można we wszystkich gniazdach, bowiem ruch sokoli się wzmógł.

Wskutek rezygnacji z powodu choroby prezeski gniazda żeńskiego Jachcice i niewykonanych należycie formalności, w myśl regulaminu zwołuje się nadzwyczajne walne zebranie gniazda na dzień 14 bm.

W wolnych głosach dowiedziały się delegatki, że 10-cio lecie gniazda żeńskiego Bydgoszcz odbędzie się 9 maja br.

Następne posiedzenie O. W. S. uchwalono zwołać w końcu bm. celem definitywne omówienia spraw związanych ze zlotami, kursami, obchodem 3 maja itp.

Bydgoszczy dziesięciolecie istnienia swojej organizacji zawodowej. Na intencję jubileuszu odprawiona zostanie rano o godz. 9 msza św. w kościele farnym, następnie — o godz. 11,30 rozpocznie się w sali Resursy Kupieckiej uroczysta akademii, podczas której założyciele i protektorzy związku zaliczeni zostaną w poczet zasłużonych.

Trzeciego Maja pamiętajmy o T-wie Czytelni Ludowych.

W tych dniach odbyło się pod kierownictwem **księdza proboszcza Skoniecznego** pierwsze zebranie komitetu T. C. L. na miasto Bydgoszcz w sprawie zbiórki na dar narodowy w dniu 3 maja na cele T. C. L. Ustalono miejsca wydawania puszek kwestarno, godziny kwesty, miejsca na poszczególnych ulicach itd.

Zjawili się delegaci delegacji społecznych, które rok rocznie biorą udział w kweście 3 maja. Nadzór nad zbiórką objął p. **rektor Szeszycki**, przyjmując do pomocy kilkunastu członków komitetu.

Sztuka bydgoskiego autora odegrana będzie na Jachcicach

W niedzielę, 18 bm. na Jachcicach w lokalu p. Orczykowskiego odegrana zostanie sztuka sceniczna pt. „Gdy zadzwieczyły wolności dzwony”. Sztuka ta, nagrodzona na konkursie w Poznaniu, napisana została przez znanego czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego” autora Władysława Marcinkowskiego na tle Powstania Wielkopolskiego.

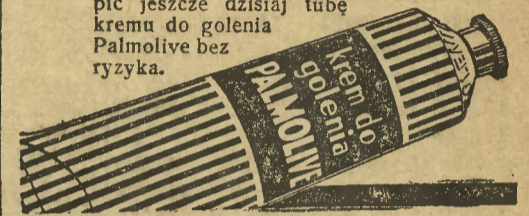
Związek Rezerwistów na Jachcicach, który podjął się wykonania tejże, nie szczędzi starań, aby rzecz ta wypadła możliwie jak najokazalej.

7139

Nie ryzykujesz.

O ile po zużyciu połowy tuby kremu do golenia Palmolive nie będzie Pan naprawdę przeświadczony, że golenie stało się łatwiejsze i szybsze i że nie powoduje podrażnienia skóry, może Pan opróżnioną do połowy tubę posłać do firmy Colgate - Palmolive Sp. z o. o., Warszawa, Jerozolimska 20, a zwrócimy Panu wydane pieniądze. Krem do golenia Palmolive zmiękcza nawet najtwardszy zarost. Powinien Pan rozpocząć próbę natychmiast i kupić jeszcze dzisiaj tubę kremu do golenia Palmolive bez ryzyka.

Chleb dla Polaków.

W mieście 60.000 w b. Kongresówce potrzebny jest sklep ze skórmi miękkimi oraz kuśnierz.

Poszukiwany jest młynarz do dzierżawy wielkiego młyna w charakterze współnika.

W mieście 30.000 mieszkańców woj. kieleckiego potrzebny wspólnik celem założenia hurtowni kolonialnej.

Bławatnik poszukuje współnika z kapitałem 5.000 zł celem założenia składu. W kilkudziesięciu miastach nie ma ani jednego zegarmistrza-Polaka.

Natychmiast potrzebny kupcy zbożowi z kapitałem do b. Kongresówki. Powodzenie zapewnione — wszelkie ułatwienia.

Pierwszorzędną egzystencję znajdują składy żelaza.

Nowo wybudowana piekarnia w woj. lubelskim poszukuje współnika z 2.000 zł.

Egzystencję znajdują lekarze-dentyści, cholewkarze i czapnicy.

Informacji udziela Związek Polski w Poznaniu, ul. Pocztowa 27. Zgłaszających się po informacje listownie uprasza się o podawanie ilości kapitału, jakim rozporządzają i załączanie znaczków pocztowych na odpowiedź.

Tydzień Społeczny.

Dziedzina społeczna należy do programu Katolickich Tow. Rob. Polskich i w tym kierunku też stale i usilnie pracują, uświadamiając swych członków w szerokim zakresie. Zadanie to spełniają, jak już niedługo mieliśmy sposobność o tym się przekonać i pisać, z zapałem i z nieograniczonym oddaniem.

Obecnie Katolickie Tow. Rob. Polskich przy parafii św. Trójcy urządza w dniach od 18 do 22 bm. w salce parafialnej w szerszym zakresie „**Tydzień społeczny**” z bardzo ciekawymi i aktualnymi wykładami. Porządek „Tygodnia społecznego” jest następujący:

W **niedzielę, 18 bm.** o godz. 16.30 wykład p. Stefanowicza pt. „**Czemu wojna w Hiszpanii?**”

W **poniedziałek, 19 bm.**, o godz. 19 referat wygłosi znakomity znawca spraw robotniczych p. red. Bigoński pt. „**Prądy ideowe w ruchu zawodowym robotników**”.

W **wtorek, 20 bm.**, o godz. 19 wykład p. rektora Dachtery pt. „**Własność wspólna, czy prywatna?**”

W **środę, 21 bm.**, o godz. 19 mówić będzie p. red. Lech Teska o „**Nowym człowieku w nowym ustroju**”.

W **czwartek, 22 bm.**, o godz. 19 referat p. dra Wł. Typrowicza pt. „**Zio naszych czasów**”.

Studenci zwiedzają wystawę Wyczółkowskiego

pod przewodnictwem prof. Turwida.

Dziś, w czwartek, o godz. 15-ej zarząd A. K. B. urządza wspólną wycieczkę do Muzeum Miejskiego celem zwiedzenia wystawy wielkiego Wyczółkowskiego. Wszystkich studentów uprasza się o przybycie, zwiastując, że przewodniczą po wystawie podjął się prof. Turwid, świętym znawcą Wyczółkowskiego. Wstęp na wystawę 10 gr. Sympatyków prosi się również o przybycie. Zarząd A. K. B.

— **Fotografie z uroczystości przyrzeczenia treningowego w bydgoskim ośrodku wioślarskim** są do nabycia po bardzo przystępnej cenie u fotografa p. Wojuckiego, Gdańska 52.

Kino
Kristal
5.10, 7, 9
w niedzielę 3, 5, 7, 9.

Dziś w czwartek
PREMIERA!
Film, którym zachwycą się cała Polska jak długa i szeroka. Najnowszy film polski na który z niecierpliwością czekają tysiące miłośników kina p. t.

ORDYNAT Michorowski

osnuty na tle powieści H. Mniszkówny, dalszy ciąg Tredowatej.

W rolach głównych:

Franciszek Brodniewicz
Tamara Wiszniewska

M. Ćwiklińska
K. Junosza Stepowski
W. Wojtecki
Z. Chmielewski
L. Lindorfówna

Nadprogram:
Najnowszy Tygodnik Pa'la
Pogrzeb s. p. K. Szymanowskiego w Krakowie na Szałce.
Dodatek humor. w kolorach.
Uprasza się Szan. Publiczność o łaskawe przybycie na początek seansów, aby nie tracić wrażenia całości. (7192)

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

10.000 zł.: 12567 16576 134118 138648
5.000 zł.: 92060 104717 129308 178672
2.000 zł.: 99654 126126
1.000 zł.: 18991 53700 82776
98713 168425 173595
500 zł.: 1699 10329 13858
21339 26771 38865 49113 97196
106028 103806 112461 120905
177082 187725 187793
400 zł.: 50025 58978 69605
73015 78626 83026 94060 105944
107597 122301 123178 128712
133640 159166 179351 188783
194346
300 zł.: 40075 43191 47393
88894 88925 100418 117994
165843 170152 172623 177750
178025 184915
250 zł.: 14116 25771 32123
32387 37125 45266 48454 52532
52912 62291 69168 71699 89040
89667 106901 120040 135774
138958 139554 149744 152597
158019 165323 167557 168350
170312 185188 187583

Wygrane po 200 zł.

6 850 1061 2065 853 938 3631 4108
22 221 797 5317 871 6115 475 746
7066 95 440 8607 9002 129 210 358
704 10371 722 11196 301 451 12486
743 861 13376 522 14177 293 448
15404 648 781 862 16134 256 530 697
863 18340 990 19024 20410 572 21416
71 22209 426 23472 24000 85 222
689 25060 654 843 53 27095 928 28225
819 29551 785 811
30043 429 31720 32077 164 744
992 33240 50 35959 36449 629 768
37913 38081 200 39063 203 90
40028 405 41106 565 624 998
42599 765 43299 782 853 44302
45212 521 27 900 47246 758 835
48506 44612 953 49395 608 10 984
50553 927 51077 91 487 564 52143
330 822 79 53462 54549 55204 400
799 56770 57576 743 58236 410 664
59427 980 95 60789 877 61175 239
366 94 418 73 848 990 62418 610
63726 85 833 64022 60 385 668
65299 572 926 66115 562 666 782
67369 993 68170 742 69634 786
70098 393 455 510 640 843 71259
511 72 109 571 732 36 890 946
73213 395 74564 87 607 962 75064
95 633 437 738 76097 458 602 787
986 77630 822 963 78103 15 63 282
92 412 80 79803 5 969
80822 997 81453 557 64 849
82701 972 83853 75 84049 85436
903 90 87300 422 681 88322 89102
855 670 777 914 90003 30 243 914
91187 255 959 92469 93196 94261

72 565 95415 762 96395 835 55
98127 477 543 99498 914 40 100533
101066 355 859 103264 301 662
105418 52 107302 93 108168
109190 900 111026 431 766 112503
113064 114112 42 314 65 953 65
115280 405 535 16329 754 73 889
117013 965 118548 119564 782
120430 70 121069 86 122177 453
685 713 123388 502 812 935 124008
863 976 125642 126150 269 836
127325 436 600 128303 450 996
129078 170 98 206 339 760 130060
320 131088 134067 655 738 135105
713 873 136146 58 582 137505 53
764 943 138585 139353 885 142196
785 876 143033 841 918 145582 923
146055 848 147468 838 148614 930
149451 874 150320 42 80 674 896
996 151977

152601 772 81 153191 286 877
154695 700 155146 417 524 670 980
156341 745 157648 158303 159191 221
386 472 652 949 160667 904 162699
725 859 164142 267 75 640 165535
166341 756 943 92 168142 74 240 78
735 169866 170733 171306 596 974 99
172273 663 847 173009 392 816 174760
175249 176009 215 384 428 912 53
177182 296 493 810 178422 646 916
179363 180131 987 181087 182007 569
905 184816 18 50 987 185937 49
186658 942 187080 846 66 188090 646
829 87 189591 662 190290 345 192132
193904 194997

Wygrane po 50 zł.

261 632 879 1298 380 551 2043 141
838 3044 101 233 674 4413 717 5022
350 712 962 6396 553 719 667 837
8038 338 9126 10143 11022 303 25
432 815 930 85 12803 13706 14088
750 15017 578 16408 86 754 17157
682 899 18007 193 19037 162 83 727
20097 107 574 21051 491 23061 314
406 44 573 87 770 898 24905 88 25078
666 942 26323 413 68 987 27166 569
28335 29149 58 590
30101 399 440 720 31213 32558
671 831 933 34938 35208 566 633
36830 37166 465 38312 39568
40099 108 41066 350 56 82 859
943 42030 107 355 861 43799 44625
45235 810 914 49 46634 875 939
47398 48061 386 440 589 733 854
72 49307 429 626 961 50386 896
52158 806 904 37 53071 318 47 565
692 55634 876 56234 565 57282 312
885 58030 35 186 232 353 545 60515
690 61022 534 63221 399 407 64035
250 496 648 65223 85 561 889 66169
70000 21 794 71438 535 653 97 807
92558 93031 488 535 746 836 75540
76198 77621 67 708 55 809 29 913
80017 788 82382 424 526 84262
623 76 85145 281 456 576 652
86105 17 333 531 57 87219 816 21
88751 89047 110 457 864 90 103
330 46 943 91017 633 732 94016
543 70 705 95752 96266 98844
99120 835 929 100913 101173 74
102115 103790 104025 258 517
105917 106240 765 825 944 107419
946 108464 566 109243 402 110959

111936 112008 999 114156 753
115812 117091 133 217 865 118205
119576 780 974
120362 121249 425 122646 123324
512 48 708 61 124298 673 98 739
855 125916 126520 127309 407
130189 246 484 553 636 780 132306
133004 135467 827 136214 801
137135 547 707 140938 142146
143233 144114 145166 146306 537
148562 150361 675 930 151261
152510 67 153446 851 155713 156015
24 110 254 157114 90 49 775 809
158081 768 159056 343 974 160140 568
161782 162063 449 520 784 883 965
163110 376 164234 562 640 958 165545
711 13 980 166206 995 167554 168027
315 890 169716 39 170774 171114 262
953 172149 173012 300 551 732
174051 381 836 995 175238 92 886 928
176007 584 628 783 831 177176 520
97 178023 189 179120 43 228 180073
182430 506 820 900 183489 184601 20
70 769 185924 186323 813 187052 73
989 188318 189009 190036 595 613
34 739 899 971 191366 76 423 192549
193004 234 555 627 194088 135 38 47
91 791 908

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

1247 392 2518 653 74 3003 312
4111 933 45 5750 6282 533 738
8114 679 9281 720 919 10402
11574 12050 156 705 13810 14871
15403 16801 45 17974 18059
19290 330 938 23730 856 24252
998 25177 26126 29429 30342
31275 312 741 32066 321 881
34710 36539 826 37 37817 39667
936 40374 836 63 43143 45534
958 64248 871 48064 419 49129
664 50313 472 635 52086 249 941
53736 54873 55148 53 381 473
56955 57053 889 60105 14 68
61006 63721 64532 65489 727
67368 69264 71133 286 725 74183
67368 69264 71133 286 725 74183
533 79886 80441 711 81404 61 943
82636 821 983 83212 84155 504
66011 347 86 971 87546 90609
91253 95123 257 346 96759 97865
77 924 98183 99628 100255 715
101246 613 105165 106146 468 86
882 107631 108327 437 111266 470
655 113469 889 114732 116870
118334 119916 121971 123809
24373 925 125314 996 126786
128867 129444 733 131184 132369
133089 566 134322 52 587 859
135125 35 136016 137691 790
138186 414 141249 629 61 144586
694 872 145915 147213 54 148193
149944 150221 682 151214 75
152784 153077 154099 157601
158407 574 730 879 159827
160203 161167 939 162708 163206
368 164570 941 166601 167210
865 169030 170914 172543 655
173682 174791 975 176407 644
709 177567 178366 180465 842

182784 183026 724 184731 90
185074 823 186170 961 187457
557 52 188791 189039 192608
193625 750 194388 515 634

Wygrane po 50 zł.

97 381 3120 258 694 4076 140
55 535 5439 8659 848 984 10469
23 775 12025 241 908 47 18476
834 14759 76 847 15809 16047
17278 18313 21518 850 81 22200
36 90 19 24462 27307 28027 29401
31171 983 33950 36209 416 37102
279 371 667 911 40379 492 810
947 41262 797 43423 44364 65 623
47341 759 99 48400 74 889 49277
52278 347 594 54166 226 45 321
55137 57636 734 58707 59227
61041 360 569 629 64 64466 66132
352 767 67096 324 69390 776 935
70310 862 71055 72076 74699 849
75305 76471 79330 456 80194 750
83514 88168 204 89946 91502
92522 94191 95363 96400 98518
100753 103220 107476 527 108755
966 109957 110494 111334 780
112246 114808 116132 667 118840
909 119389 479 707 120826 915
122314 461 125201 126421 127086
152 849 128081 827 129545 132791
133458 136172 746 825 137338
138298 328 14075 143171 145132
650 143921 149559 940 150728
151948 154698 155220 94 994
157315 158254 160113 161177
162544 163778 959 164356 166089
314 826 169172 850 170004 381
172115 173146 455 174840 175946
176325 179609 181728 820 184133
693 187120 553 18840 189956
190520 900 19117 192121 818
194792 886.

IV ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000
zł. na nr. 37286
30.000 zł. 162990 175046
15.000 zł. 20686
10.000 zł. 74281 96424
5.000 zł. 14099 168757
2.000 zł. 34241 73765 169404
1.000 zł. 46511 59714 100793
107467
500 zł. 37434 63662 89431
143024 153523
400 zł. 4832 32073 41471 52023
91401 95627 119918
300 zł. 1647 7544 8269 24768
25053 55244 62082 70949 99725
141211 144192 149899 162363
165819 179321 182677
250 zł. 870 1104 3157 11429
14894 20254 22379 24879 25957
26943 32550 40759 42325 49411
54458 55935 64384 77469 88732

99431 108725 110127 122757
127715 129992 148046 148611
156858 163420 163582 164527
168361 169279 174016 177725
181116 184996

Wygrane po 200 zł.

50 414 550 2075 2903 4471 4578
4992 5241 5388 6125 6771 7510 8153
8241 10442 10593 11392 14424 15759
18442 18987 20073 883 21104 222
22111 23424 716 24817 27881 29014
522 306 21 858 34252 35185 459 36401
38082 39136 735 40820 41136 272 904
42118 277 44899 45456 654 47041
247 891 48688 49206 771 865 50529
632 768 51359 54612 55023 56098 426
668 57057 58801 60211 61665 62191
239 646 798 64633 66384 96769 70084
655 72237 73026 949 74243 630 76877
78118 287 79007 82525 934 84229
85754 898 86196 718 87692 88307 698
90908 91615 92402 863 93978 95028
97035 229 98914 99935 101689 102429
972 104085 188 479 105335 495 107046
108331 110617 111442 112366 113849
114049 115727 34 61 893 116384
119092 397 120047 629 121191 500
122432 124203 588 127386 525 510
128264 129008 60 130708 131017
132205 580 630 133765 831 134073
106 315 485 593 916 135086 227 708
137383 613 876 139093 140812 142396
143880 144201 607 145428 147773
149956 151596 152020 115 153099
155428 156103 264 157887 158329 77
566 160147 605 729 994 162891 183511
164223 165702 166410 168219 22 334
882 920 170368 821 171228 172519
174517 64 175636 866 176014 366 409
636 177020 720 33 178370 815 179480
707 180008 181235 182332 184990
185077 88 628 188775 190587 191196
192122 778 193400 724 997 194678

Wygrane po 50 zł.

509 933 2528 964 3425 668 912 42
6494 933 9740 10081 799 11359 963
12886 14315 15306 16308 866 74 17403
18065 20094 171 218 691 758 21459
762 22284 318 19 23168 24562 26741
27017 149 31228 35876 36153 283 778
37011 198 278 579 92 38477 581 99
39302 982 40070 452 41203 971 42637
615 55 45760 46413 510 928 47066
412 48266 433 39 928 50010 219 475
52800 53320 522 64691 55585 943
57606 923 59631 60567 788 999 62096
322 923 64578 752 65341 409 66298
472 953 67416 68427 70045 693 94
73314 74479 75950 76682 78223 42
793 983 79294 361 426 80583 81716
82740 83485 836 84303 745 86213
504 87908 88008 971 89095 91162 650
92279 499 93622 94743 99216 436 799
100923 10183 104076 105878 106283
107274 574 108152 260 112118 113062
115253 116401 117548 118552 879
120119 122036 683 981 123744 126747
127524 736 129781 130116 260 947
132506 740 133618 140876 124789
143011 146934 147195 670 148703
906 149151 408 150972 84 151585
152091 640 153074 155577 157850
158693 159322 716 160454 837 162224
595 163037 269 164083 802 165252
166777 167311 169387 170380 173660
174099 922 175053 73 126 176543 982
177672 178213 179425 696 181208 501
791 182043 520 43 183937 185194 291
18654 18641 904 189865 190686 191587
194296

zł 30.000 na nr 162990
dzienna wygrana

zł 20.000 na nr 37286
padło w 2-gim dniu ciągnięcia kl. III-ej 38 Lot. w szczęśliwej kolekturze

KAFKALA
BYDGOSZCZ, Jagiellońska 2. GDYNIA, 10. Lutego 5.

Wysiew i uprawa warzyw.

(Dokończenie ze strony 9-ej).

Zytawska i podobna do niej warszawska;
na lżejsze ziemie holenderska (jasno żółta,
plaska).

Kronika toruńska

Toruń, dnia 14 kwietnia 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Anastazji Rzymianki m.
Jutro: Benedykta Józefa Labre.
Wschód słońca o godzinie 5.4.
Zachód słońca o godzinie 18.57.

Stan pogody.

DALSZE OCIEPLENIE.

Stan pogody w Polsce nie uległ większej zmianie: przy zmiennym zachmurzeniu notowano przejaśnienia w dzielnicach północno-wschodnich, natomiast w pozostałej części kraju notowano miejscami przelotne deszcze. Temperatura o godz. 14-ej wzrosła do: 7 st. w Gdyni, 10 w Warszawie, Lwowie, Kielcach, Lublinie i Zaleszczykach, 11 w Łucku, 12 w Poznaniu, Wilnie, Łodzi, Pińsku i Przemyślu, 13 w Krakowie, Zakopanem i Bydgoszczy, a 14 st. w Grodnie. Przewidywany przebieg pogody: Na ogół chmurno, miejscami drobny deszcz, rano mglisto. Lekkie ocieplenie. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

Termometr wskazywał dziś rano

Nocny dyżur pełnią apteki: „Radziecka” (Śródmieście), „Św. Anny” (Bydgoskie Przedmieście), „Pod Łabędziem” (na Mokrem).

Pogotowie straży pożarnej tel. 12-44.

Telefon nr. 15-46 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego” w Toruniu.

Pogotowie ratunkowe tel. 19-91.

Biblioteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11 do 11,30 i od 16 do 19.

Repertuar kin: As: „Ordynat Michorowski”. Świt: „Ty, co w Ostrej świecisz bramie”. Mars: „Droga do sławy”. Corso: „Flip i Flap”.

Repertuar:

Czwartek 15 bm. „Intryga i miłość”, Tu-chola.

Czwartek 15 bm. „Szkłanka wody”, Tu-chola.

Zaszczytne wyróżnienie.

Cenione wysoko w świecie międzynarodowym Belgijskie Towarzystwo „Société Belge d'Etudes et d'Expansion”, stojące pod wysokim patronatem króla belgijskiego, a mające swoją siedzibę w Liège (Belgia), zaofiarowało p. konsulowi Hozakowskiemu stanowisko członka komitetu w Patronacie powyższej instytucji. Komitet ten składa się z wybitnych osobistości ze świata urzędowego i intelektualnego, z osobistości, zajmujących się sprawami Belgii jak i zagranicy.

Zadaniem instytucji „Société Belge d'Etudes et d'Expansion” jest skuteczna współpraca międzynarodowa nad zacieśnieniem stosunków gospodarczych z zagranicą, zaś jej obecnym dążeniem jest jak najściślej-sza współpraca Belgii z Polską na tle gospodarczym i intelektualnym, a to z uwagą na coraz bardziej zacieśniające się stosunki gospodarcze między Polską a Belgią.

Pedagogium szkolne w Toruniu.

Dowiadujemy się, że Min. W. R. i O. P. zamierza z początkiem roku szkolnego 1937/38 uruchomić w Toruniu pedagogium, którego celem byłoby kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych. Nauka trwa 2 lata.

Od kandydatów wymaga się świadectwa dojrzałości (gimnazjum). Pedagogium w Toruniu ma być koedukacyjne.

Bliższych informacji udziela dyrekcja Państw. Seminarium Nauczycielskiego Męskiego w Toruniu, ul. Sienkiewicza 30/32. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 25 bm.

Konferencja w Zw. Eksp. Ziemniaków w Toruniu.

W Związku Eksporterów Ziemniaków w Toruniu odbyła się na życzenie władz centralnych konferencja, mająca na celu ustalenie właściwej linii postępowania w zakresie eksportu sadzoniaków ziemniaczanych oraz zaopatrzenia w sadzonki rakoodporne województw centralnych i południowych.

W konferencji wzięli udział: przedstawiciel min. Roln. i R. R. p. radca Kozłowski, przedstawiciele izb rolniczych, izb przemysłowo-handlowych,

wybitniejsi eksporterzy oraz zarząd Związku Eksporterów Ziemniaków. Konferencję przewodniczył p. mgr. Jan Gołębiewicz.

Po dokładnym rozpatrzeniu sytuacji w zakresie produkcji jak i eksportu oraz zapotrzebowania wewnętrznego, zebrani zdecydowali, że poważne firmy eksportowe zajmą się obsługą w sadzonki ziemniaczane tych terenów, które wykazują niedobory.

Cyklista wpadł pod autobus.

Na szosie Toruń-Przysiek wydarzył się tragiczny wypadek, który omal nie pozbawił życia przejeżdżającego na rowerze Zygmunta Fiszer z Torunia.

Wypadek miał miejsce w następujących okolicznościach: Szosą z Torunia ku Przysiekowi jechała konna furmanka i w tymże kierunku zdążył Fiszer. W momencie, gdy zamierzał wyminąć

furmankę z przeciwnej strony, nadjechał autobus, którego Fiszerowi nie udało się już minąć i wpadł na błotnik autobusu, odrzucony z rowerem na furmankę odniósł Fiszer tak poważne obrażenia, że należało go czym prędzej odwieźć do szpitala.

Jak się w ostatniej chwili informujemy, życiu jego nic nie zagraża.

Żerowanie na nędzy i biedzie ludzkiej.

Doszło do wiadomości zarządu miejskiego w Podgórzu, że osoby nie uprawnione zajmują się pokątnym pisaniem próśb i podań dla bezrobotnych miasta Podgórza za opłatą.

Pomijając fakt, że takiego rodzaju pobierania opłat, chociażby drobnych od bezrobotnych, którzy sami znajdują się w ciężkim położeniu materialnym jest żerowaniem na nędzy i biedzie ludzkiej — zwracamy uwagę osobom

pobierającym opłaty za pisanie próśb i podań, że postępowanie takie jest karygodne i że w każdym stwierdzonym wypadku osoby takie pociągnięte będą bezwzględnie do surowej odpowiedzialności karno-adm. po myśli art. 9 Ustawy z dnia 28. III. 1933 r. o biurach pisania podań oraz o zakazie udzielenia porad prawnych (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 269).

Zebranie miłośników cytry.

W lokalu p. Hoffmanna odbyło się konstytucyjne zebranie miłośników gry na cytrze koncertowej, w wyniku którego wybrano komitet organizacyjny w osobach pp.: Eberta, Pachuta i Kasprzaka. Komitet zajmie się zapoznaniem szerszych warstw społeczeństwa z tym naprawdę rzadkim instrumentem.

Pierwsza lekcja odbyła się wczoraj w lokalu „Gospody” przy ul. Sukienniczej w Toruniu.

Powiesił się w lesie.

Dnia 12 bm. po południu w lesie państwowym Kąkol, pow. inowrocławski, popełnił samobójstwo, wieszając się na drzewie, 16-letni Feliks Mrowczyński, zam. w Dybowie pod Toruniem. Mrowczyński był z zawodu robotnikiem. Przyczyny desperackiego kroku nie udało się dotąd ustalić.

Chleb dla Polaków.

W mieście 60.000 w b. Kongresówce potrzebny jest sklep ze skórąmi miękkimi oraz kuźnicz.

Poszukiwany jest młynarz do dzierżawy wielkiego młyna w charakterze wspólnika.

W mieście 30.000 mieszkańców woj. kieleckiego potrzebny wspólnik celem założenia hurtowni kolonialnej.

Bławatnik poszukuje wspólnika z kapitałem 5.000 zł celem założenia składu.

W kilkudziesięciu miastach nie ma ani jednego zegarmistrza-Polaka.

Natychmiast potrzebni kupcy zbożowi z kapitałem do b. Kongresówki. Powodzenie zapewnione — wszelkie ułatwienia.

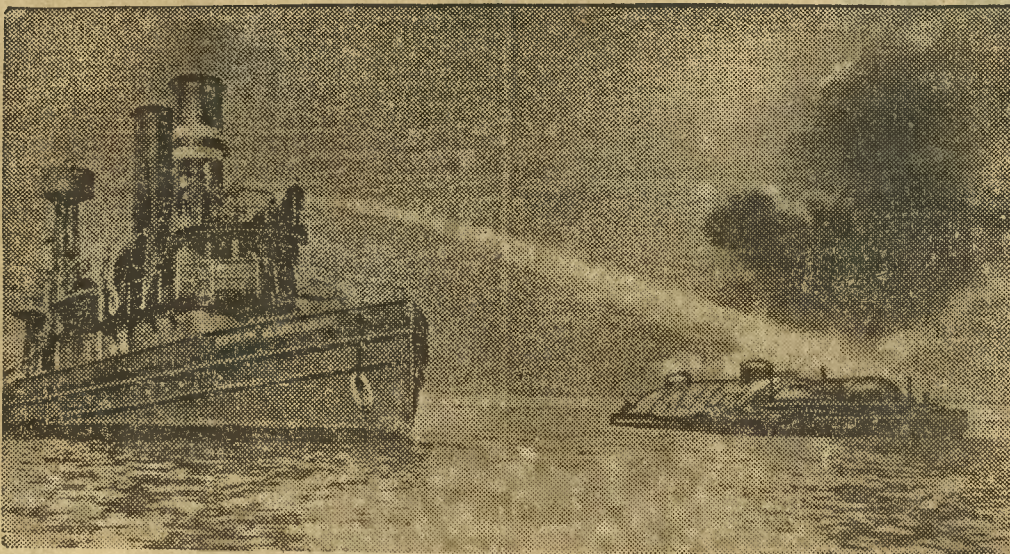
Pierwszorzędną egzystencję znajdują składowcy żelaza.

Nowo wybudowana piekarnia w woj. lubelskim poszukuje wspólnika z 2.000 zł.

Egzystencję znajdują lekarze-dentyści, cholewkarze i czapnicy.

Informacji udziela Związek Polski w Poznaniu, ul. Pocztowa 27. Zgłaszających się po informacje listownie uprasza się o podawanie ilości kapitału, jakim rozporządzają i załączanie znaczków pocztowych na odpowiedź.

Gdy płonie 200 tysięcy litrów benzyny...

W pobliżu Filadelfii (Stany Zjednoczone) wybuchł pożar na transportowcu, przewożącym materiały palne dla kolei motoryzowanych. Zdjęcie przedstawia gaszenie pożaru statku-cysterny, zawierającej przeszło 200 tysięcy litrów benzyny i podobnych materiałów.

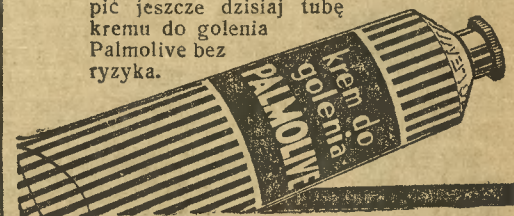
7139

PALMOLIVE

Nie ryzykujesz.

O ile po zużyciu połowy tuby kremu do golenia Palmolive nie będzie Pan naprawdę przeświadczony, że golenie stało się łatwiejsze i szybsze i że nie powoduje podrażnienia skóry, może Pan opróżnioną do połowy tubę posłać do firmy Colgate-Palmolive Sp. z o. o., Warszawa, Jerozolimska 20, a zwrócimy Panu wydane pieniądze. Krem do golenia Palmolive zmiękcza nawet najtwardszy zarost. Powinien Pan rozpocząć próbę natychmiast i kupić jeszcze dzisiaj tubę kremu do golenia Palmolive bez ryzyka.

Wyjazd wojewody pomorskiego.

Dnia 13 bm. p. wojewoda pomorski Władysław Raczkiewicz wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy.

Pies pokąsał chłopca.

Jan Grzmociński, zam. przy ul. Grudziądzkiej 82 zgłosił w komisariacie II, że dnia 13 bm. o godz. 18 na ul. Grudziądzkiej pokąsany został jego syn 12-letni Zdzisław przez psa, którego właścicielką jest Helena Piotrowska, zam. przy ul. Kościuszki 3.

Z teki policjanta.

Dnia 13 bm. zgłoszono w Toruniu oraz w powiecie toruńskim 12 wypadków różnych drobnych kradzieży, z których 6 wykryto, oraz spisano 5 doniesień za przekroczenie przepisów administracyjnych, 1 doniesienie za przekroczenie przepisów drogowych i 1 doniesienie za pokąsanie przez psa 12-letniego chłopca.

Zgorszenie publiczne.

Budząca w naszym mieście, dużą sensację, wiadomość o wywołanym skandalu, zostanie ostatecznie wyjaśniona w sobotę dn. 17 bm. podczas premiery w Teatrze. Dowiadujemy się, że zgorszenie publiczne wywołuje egzotyczna tancerka, której zabroniono występów. Sprawa ta przypomina zakaz występów Józefiny Baker w Wiedniu i Budapeszcie, który się odbił głośnie echem w całej prasie światowej i który wywołał liczne dyskusje, czy popisy nagłej tancerki należy uważać za kreacje artystyczne, albo za gorszące widowisko. Protesty i odezwy licznych osobistości z świata kulturalnego podtrzymały w swej opinii rację zakazu i słusznie potępiły niemoralność takich popisów. Na sobotniej premierze widzowie będą świadkami podobnego zdarzenia, które autorzy chcieli na scenie odtworzyć. Udział w tym skandalu biorą: pp. Bracka, Łukowska, Małkowska, Cybulski, Ilcewicz, Mierzejewski, Surzyński na czele z Jadwigą Zaklicką która wystąpi w roli egzotycznej, murzyńskiej tancerki.

Atrakcyjna premiera wzbudza ogromne zainteresowanie.

Sport w Toruniu.

W związku z mającymi się odbyć w dniach 1-3 maja br. pomorskimi zawodami sportowymi, prowadzone są w Toruniu intensywne treningi z wyznaczonymi zawodniczkami i zawodnikami.

Celem ustalenia ostatecznego składu reprezentacji miasta, przeprowadzone zostaną w dniu 24 bm. zawody eliminacyjne we wszystkich konkurencjach.

Zgorszenie publiczne.

Wczorajsza notatka o skandalu, jaki się wydarzył w naszym mieście, wzbudziła zrozumiałą sensację. Na liczne zapytania nie możemy jeszcze dać wyjaśniającej odpowiedzi ze względu na zainteresowane osoby. Zapewniamy jednak, że kulisy tej niezwykle ciekawej afery, odsłonimy niebawem.

Kino
Kryształ
5.10, 7, 9
w niedzielę 8, 5, 7, 9.

Dziś w czwartek
PREMIERA!
Film, którym zachwyca się cała Polska jak długa i szeroka. Najnowszy film polski na który z niecierpliwością czekają tysiące miłośników kina p. t.

ORDYNAT Michorowski

osnuty na tle powieści H. Mniszkówny, dalszy ciąg **Tredowatej.**

W rolach głównych:

Franciszek Brodniewicz
Wiszniewska
Tamara

M. Ćwiklińska
K. Junosza Stępowski
W. Wojtecki
Z. Chmielewski
L. Lindorfówna

Nadprogram:
Najnowszy Tygodnik Pa't'a
Pogrzeb s. p. K. Szymanowskiego w Krakowie na Skałce.
Dodatek humor. w kolorach.
Uprasza się Szan. Publiczność o łaskawe przybycie na początek seansów, aby nie tracić wrażenia całości. (7192)

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

10.000 zł.: 12567 16576 134118
138648
5.000 zł.: 92060 104717 129308
178672
2.000 zł.: 99654 126126
1.000 zł.: 18991 53700 82776
98713 168425 173595
500 zł.: 1699 10329 13858
21399 26771 38865 49113 97196
106028 103806 112461 120905
177082 187725 187793
400 zł.: 50025 58978 69605
73015 78626 83026 94060 105944
107597 122301 123178 128712
133640 159166 179351 188783
194346
300 zł.: 40075 43191 47393
88894 88925 100418 117994
165843 170152 172623 177750
178025 184915
250 zł.: 14116 25771 32123
32387 37125 45266 48454 52532
52912 62291 69168 71699 89040
89667 106901 120040 135774
138958 139554 149744 152597
158019 165323 167557 168350
170312 185188 187583

72 565 95415 762 96395 835 55
98127 477 543 99498 914 40 100533
101066 355 859 103264 301 662
105418 52 107302 93 108168
109190 900 111026 431 766 112503
113064 114112 42 314 65 953 65
115230 405 535 16329 754 73 889
117013 965 118548 119564 782
120430 70 121069 86 122177 453
685 713 123388 502 812 935 124008
863 976 125642 126150 269 836
127325 436 600 128303 450 996
129078 170 98 206 339 760 130060
320 131088 134067 655 738 135105
713 873 136146 58 582 137505 53
764 943 138585 139353 885 142196
785 876 143033 841 918 145582 923
146055 848 147468 828 148614 930
149451 874 150320 42 80 674 896
996 151977
152601 772 81 153191 286 877
154695 700 155146 417 524 670 980
156341 745 157648 158303 159191 221
386 472 652 949 160667 904 162699
725 859 164142 267 75 640 165535
166341 756 943 92 168142 74 240 78
735 169866 170733 171306 596 974 99
172273 663 847 173009 392 816 174760
175249 176009 215 384 428 912 53
177182 296 493 810 178422 646 916
179363 180131 987 181087 182007 599
905 184816 18 50 987 185937 49
186658 142 187080 846 66 188090 646
829 87 189591 662 190290 345 192132
193904 194997

111936 112008 999 114156 753
115812 117091 133 217 865 118205
119576 780 974
120362 121249 425 122646 123324
512 48 708 61 124298 678 98 739
855 125916 126520 127309 407
130189 246 484 553 636 780 132306
133004 135467 827 136214 801
137135 547 707 140938 142146
143233 144114 145166 146306 537
148562 150361 675 930 151261
152510 67 153446 851 155713 156015
24 110 254 157114 90 49 775 809
158081 768 159056 343 974 160140 568
161782 162063 449 520 784 883 965
163110 376 164234 562 640 958 165545
711 13 980 166206 995 167554 168027
315 890 169716 39 170774 171114 262
953 172149 173012 300 551 732
174051 381 836 995 175238 92 886 928
176007 584 628 783 831 177176 520
97 178023 189 179120 43 228 180073
182430 506 820 900 183489 184601 20
70 769 185924 186323 813 187052 73
989 188318 189009 190036 595 613
34 739 899 971 191366 76 423 192549
193004 234 555 627 194088 135 38 47
91 791 908

182784 183026 724 184731 90
185074 823 186170 961 187457
557 52 188791 189039 192608
193625 750 194388 515 634

Wygrane po 50 zł.

97 381 3120 258 694 4076 140
55 535 5439 8659 848 984 10469
23 775 12025 241 908 47 13476
834 14759 76 847 15809 16047
17278 18313 21518 850 81 22200
36 90 19 24462 27307 28027 29401
31171 983 33950 36209 416 37102
279 371 667 911 40379 492 810
947 41262 797 43423 44364 65 623
47341 759 99 48400 74 889 49277
52278 347 594 54166 226 45 321
55137 57636 734 58707 59227
61041 360 569 629 64 64466 66132
352 767 67096 324 69390 776 935
70310 862 71055 72076 74699 849
75305 76471 79330 456 80194 750
83514 88168 204 89946 91502
92522 94191 95363 96400 98518
100753 103220 107476 527 108755
966 109957 110494 111334 780
112246 114808 116132 667 118840
909 119389 479 707 120826 915
122314 461 125201 126421 127086
152 849 128081 827 129545 132791
133458 136172 746 825 137338
138298 328 14075 143171 145132
650 148921 149559 940 150728
151948 154698 155220 94 994
157315 158254 160113 161177
162544 163778 959 164356 166089
314 826 169172 850 170004 381
172115 173146 455 174840 175946
176325 179609 181728 820 184133
693 187120 553 18840 189956
190520 900 19117 192121 818
194792 886

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

1247 392 2518 653 74 3003 312
4111 933 45 5750 6282 533 738
8114 679 9281 720 919 10402
11574 12050 156 705 13810 14871
15403 16801 45 17974 18059
19290 330 938 23730 856 24252
998 25177 26126 29429 30342
31275 312 741 32066 321 881
34710 36539 826 37 37817 39667
936 40374 836 63 43143 45534
958 64248 871 48064 419 49129
664 50313 472 635 52086 249 941
53736 54873 55148 53 381 473
56955 57053 889 60105 14 68
61006 63721 64532 65489 727
67368 69264 71133 286 725 74183
75743 85 76208 77246 927 78032
533 79886 80441 711 81404 61 943
82636 821 983 83212 84155 504
66011 347 86 971 87546 90609
91253 95123 257 346 96759 97865
77 924 98183 99628 100255 715
101246 613 105165 106146 468 86
882 107631 108327 437 111266 470
655 113469 889 114732 116870
118334 119916 121971 123309
24373 925 125314 996 126786
128867 129444 733 131184 132369
133089 566 134322 52 587 859
135125 35 136016 137691 790
138186 414 141249 629 61 144586
694 872 145915 147213 54 148193
149944 150221 682 151214 75
152784 153077 154099 157601
158407 574 730 879 159827
160208 161167 939 162708 163206
368 164570 941 166601 167210
865 169030 170914 172543 655
173682 174791 975 176407 644
709 177567 178366 180465 842

Wygrane po 50 zł.

261 632 879 1298 380 551 2043 141
838 3044 101 233 674 4413 717 5022
350 712 962 6396 553 7179 667 837
8038 338 9126 10143 11022 303 25
432 815 930 85 12803 13706 14088
750 15017 578 16408 86 754 17157
682 899 18007 193 19037 162 83 727
20097 107 574 21051 491 23061 314
406 44 573 87 770 898 24905 88 25078
666 942 26323 413 68 987 27166 569
28335 29149 58 590
30101 399 440 720 31213 32558
671 831 933 34938 35208 566 633
36830 37166 465 38312 39568
40099 108 41066 350 56 82 859
943 42030 107 355 861 43799 44625
45235 810 914 49 46634 875 939
47393 48061 386 440 589 733 854
72 49807 429 626 961 50386 896
52158 806 904 37 53071 318 47 565
692 55634 876 56234 565 57282 312
885 58030 35 186 232 353 545 60515
690 61022 584 63221 399 407 64035
250 496 648 65223 85 561 889 66169
70000 21 794 71438 535 653 97 807
92558 93031 488 535 746 836 75540
76198 77621 67 708 55 809 29 913
80017 788 82382 424 526 84262
623 76 85145 281 456 576 652
86105 17 333 531 57 87219 816 21
88751 89047 110 457 864 90 103
330 46 943 91017 633 732 94016
543 70 705 95752 96266 98844
99120 835 929 100913 101173 74
102115 103790 104025 258 517
105917 106240 765 825 944 107419
946 108464 566 109243 402 110959

99431 108725 110127 122757
127715 129992 148046 148611
156858 163420 163582 164527
168361 169279 174016 177725
181116 184996

Wygrane po 200 zł.

50 414 550 2075 2903 4471 4578
4992 5241 5388 6125 6771 7510 8153
8241 10442 10593 11392 14424 15759
18442 18987 20073 883 21104 222
22111 23424 716 24817 27881 29014
522 306 21 858 34252 35185 459 36401
38082 39136 753 40820 41136 272 904
42118 277 44899 45456 654 47041
247 891 48688 49206 771 865 50529
632 768 51359 54612 55023 56098 426
668 57057 58801 60211 61665 62191
239 646 798 64633 66384 96769 70084
655 72237 73026 949 74243 630 76877
78118 287 79007 82525 934 84229
85754 898 86196 718 87692 88307 698
90908 91615 92402 863 93978 95028
97035 229 98914 99935 101689 102429
972 104085 188 479 105335 495 107046
108331 110617 111442 112366 113849
114049 115727 34 61 893 116384
119092 397 120047 629 121191 500
122432 124203 588 127386 525 310
128264 129008 60 130708 131017
132205 580 630 133765 831 134073
106 315 485 593 916 135086 227 708
137383 613 876 139093 140812 142396
143880 144201 607 145428 147773
149956 151596 152020 115 153099
155428 156103 264 157887 158329 77
566 160147 605 729 994 162891 183511
164223 165702 166410 168219 22 334
882 920 170368 821 171228 172519
174517 64 175636 866 176014 366 409
636 177020 720 33 178370 815 179480
707 180008 181235 182332 184990
185077 88 628 188775 190587 191196
192122 778 193400 724 997 194678

Wygrane po 50 zł.

509 933 2528 964 3425 668 912 42
6494 933 9740 10081 799 11359 963
12886 14315 15306 16308 866 74 17403
18065 20094 171 218 691 758 21459
762 22284 318 19 23168 24562 26741
27017 149 31228 35876 36153 283 778
37011 198 278 579 92 38477 581 99
39302 982 40070 452 41203 971 42687
615 55 45760 46413 510 928 47066
412 48266 433 39 928 50010 219 475
52800 53320 522 64691 55585 943
57606 923 59631 60567 788 999 62096
322 923 64578 752 65341 409 66298
472 953 67416 68427 70045 693 94
73314 74479 75950 76682 78223 42
793 983 79294 361 426 80583 81716
82740 83485 836 84303 745 86213
504 87908 88008 971 89095 9162 650
92279 499 93622 94743 99216 436 799
100923 101893 104076 105878 106283
107274 574 108152 260 112118 113062
115253 116401 117548 118552 879
120119 122036 683 981 123744 126747
127524 736 129781 130116 260 947
132506 740 133618 140876 124789
143011 146934 147195 670 148703
906 149151 408 150972 84 151585
152091 640 153074 155577 157850
158693 159322 716 160454 837 162224
595 163037 269 164083 802 165252
166777 167311 169387 170380 173560
174099 922 175053 73 126 176543 982
177672 178213 179425 696 181208 501
791 182043 520 43 183937 185194 291
18654 18641 904 189865 190686 191587
194296

zł **30.000** na nr **162990**
dzienna wygrana

zł **20.000** na nr **37286**

padło w 2-gim dniu ciągnięcia kl. III-ej 38 Lot. w szczęśliwej kolekturze
KAFKALA
BYDGOSZCZ, Jagiellońska 2. GDYNIA, 10. Lutego 5. (7189)

Wysiew i uprawa warzyw.

(Dokończenie ze strony 9-ej.)
Żytawska i podobna do niej warszawska; na lżejsze ziemie holenderska (jasno żółta, płaska).
Brukwi potrzeba na ar 50 gramów, wschodzi po 6 dniach. Odstępy między rzędami 50 cm. Najlepsze odmiany: żółta stolowa i biała stolowa oraz jabłkowa żółta.
Buraczków czerwonych potrzeba na jeden ar 150 gramów. Wschodzą po 12-tu dniach. Odstępy pomiędzy rzędami 25-30 cm. Wysiew około połowy maja i później. Najlepsze odmiany: płaskie egipskie i okrągłe ciemno-czerwone.

Nasienie **pietruszki** kiełkuje trudno i leży długo, dlatego namoczyć poprzednio, choćby na tydzień, następnie zmieszać z piaskiem i wysiać w rzędy odległe co 40 cm. Dobre odmiany: cukrowa krótka, berlińska pół długa i bardowska długa.
Szpinak lubi glebę silnie nawożoną. Wysiewa się dość gęsto w rzędy 15-20 cm. Dobre odmiany: Victoria, Gandry i Juliana.
Jarmuż wschodzi po 10-ciu dniach. Na obsianie jednego ara potrzeba 100 gramów. Siał od kwietnia do maja. Odstępy między rzędami 40 do 50 cm.
Kalarepę siał w rzędach 25 cm. Najlepsze są: angielska biała, wiedeńska biała i niebieska.
Kalafiory. Na ar potrzeba 100 gramów

nasieni. Odstępy między rzędami 40 do 60 cm. Najlepsze odmiany: erfurckie karłowe ryczki i śnieżki. Z późniejszych: duńskie, olgierskie i holenderskie.
Kapusta biała. Na ar 100 gramów nasienia. Odstępy między rzędami 50 do 60 cm, w rzędach co 40 do 60 cm.
Kapusta czerwona — tak samo jak przy białej.
Koper — na ar potrzeba 60 gramów. Odstępy między rzędami 20 do 25 cm, między roślinami 7 do 10 cm. Siał można kilka razy do roku, także w końcu lata.
Groch ogrodowy wschodzi po 10-ciu dniach. Na ar potrzeba od 1200 gramów do półtora kilograma. Odstępy między rzędami 30 do 40 cm, między roślinami 15 do 25 cm. Siał w dolki po dwa lub trzy ziarna. Groch ogrodowy dzieli się na cukrowy, łuskowy i pomarszczony. Najlepsze odmiany są: cukrowy — angielski (wysoki 130 cm); łuskowy — majowy (50 cm), Folger (70 cm); pomarszczony: Cudo Ameryki (bardzo niski) i Senator (70 cm) oraz Książę Albanii (120 cm), późny lecz bardzo plenny.
Fasola tyczkowa — na ar potrzeba 1 kg. Wschodzi po 10-ciu dniach. Odstępy między rzędami tyczek 60-80 cm, odstępy między roślinami 50 cm. Najlepsze odmiany: Zielona strakowa — Fenomen, biała, wczesna, Pałaszowa, biała olbrzymia, Prezydent Roosevelt. Żółto strakowa — Mont d'or, Żółta korona (bez włókien).
Fasola karłowa (niska) — na jeden ar potrzeba półtora kg. Wschodzi po 10-ciu dniach. Odstępy między rzędami 40-60

cm, między roślinami 30-50 cm. Wysiew około połowy maja, w ziemię pulchną, dobrze obeszniętą, w dołeczki po 3, 4 lub 5 ziarn w kupce. Ziemię często spulchniać po wierzech. Najlepsze odmiany są: zielono strakowe — Hinrichsa bez włókna, Pałaszowa. Żółto strakowe: Sans Rival, Złoty deszcz, Królowa woskowych, Daktylowa.
Ogórk wysiewa się w maju. Wysiew kupkowy co 70 cm.
Rzodkiewkę można wysiewać od wiosny do jesieni. Najlepiej jest wysiewać mniej więcej co dwa tygodnie, żeby mieć plony bez przerwy. Rzodkiewkę należy często podlewać, żeby była miękka, niezbyt ostra w smaku i nie parciała. Wysiewa się rzutem, rzadko.

Obniżenie cen pieczywa w Bydgoszczy.

Władze tutejsze w porozumieniu z Cechem Piekarzy ustanowiły następujące ceny pieczywa:
kilo chleba żytniego . . . 36 gr
bochenek 1½ kilowy . . . 54 gr
bułka pszenna . . . . . 5 gr.
Bułka musi ważyć nie 50, lecz 60 gramów.
Ceny obowiązują od dzisiaj.

Z Gdyni i Wybrzeża.

Gdynia, dnia 15 kwietnia 1937 r.

KALENDARZYK.

Dziś: Anastazji Rzymianki m.
Jutro: Benedykta Józefa Labre.
Wschód słońca o godzinie 5.4.
Zachód słońca o godzinie 18.57.

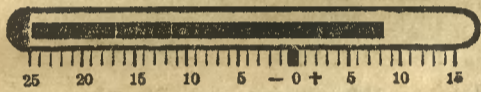
Stan pogody.

DALSZE OCIEPLENIE.

Stan pogody w Polsce nie uległ większej zmianie: przy zmiennym zachmurzeniu notowano przejaśnienia w dzielnicach północno-wschodnich, natomiast w pozostałej części kraju notowano miejscami przelotne deszcze. Temperatura o godz. 14-ej wzrosła do: 7 st. w Gdyni, 10 w Warszawie, Lwowie, Kielcach, Lublinie i Zaleszczykach, 11 w Łucku, 12 w Poznaniu, Wilnie, Łodzi, Pińsku i Przemyślu, 13 w Krakowie, Zakopanem i Bydgoszczy, a 14 st. w Grodnie. Przewidywany przebieg pogody: Na ogół chmurno, miejscami drobny deszcz, rannym mglisto. Lekkie ocieplenie. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

Termometr wskazywał dziś rano

POGOTOWIA:

Lekarz dyżurny — tel. 12-40.

Miejskie Zakł. Elektryczne — tel. 29-67.

Telefon nr 14-60 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego” w Gdyni, Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata).

Miejska Zaw. Straż Pożarna tel. 17-08.

Gabinet komendanta i kancelaria telefonu 20-22.

REPERTUAR KIN:

BAJKA wyświetla film pt. „Tajemnica dr. Chandlera” oraz najnowszy tygodnik.

BODEGA. Polski film pt. „Straszny Dwór”. Nadprogram tygodnika.

CZARODZIEJKA. Komedja wiedeńska pt. „Konfetti”, w roli gł. Hans Moser i Leo Siczak oraz tygodnika.

LIDO. Najgłośniejsza gwiazda Hollywoodu, Sonia Henie w cudownej komedii „Jedna na milion”, w dalszych rolach bracia Riiz Don Ameche, Jean Hersholt i bogaty nadprogram.

MORSKIE OKO. Najpiękniejszy film miłosny na fascynującym tle wielkiej wojny p. t. „Droga do sławy”. W rolach głównych Frederic March, Warner Baxter, Lionel Barrymore, June Lang. Bogaty nadprogram.

POLONIA. Najwesełsza komedja sezonu pt. „Dzieci Szczęścia” i bogaty nadprogram oraz kolorówka i „Niebieski ptak”.

Pociąg-pielgrzymka do Gniezna

na uroczystość kościelną przy grobie św. Wojciecha.

Odjazd z Gdyni dnia 24 kwietnia wieczorem, powrót do Gdyni dnia 26 kwietnia rano.

CENA ZŁ 10,60.

Informacje i zapisy w „Orbisie” Gdynia, ul. Św. Jańska 38, naprzeciw kościoła. (7168)

Chór jugosłowiański. Dziś, w czwartek rano przyjechał do Gdyni chór akademicki z Jugosławii „Obilić”. Chór wystąpi z koncertem o godz. 20-tej w sali KPW.

Komisarz rządu mgr Sokół przyjął protektoriat nad „dniem lasu”, który odbędzie się dnia 24 bm.

Zabawa. W sobotę 17 bm. o godz. 19 odbędzie się staraniem komitetu „Dni Przewodniczących” zabawa na Dworcu Morskim. Całkowity dochód przeznaczony zostanie na walkę z gruźlicą.

Usuwanie baraków. Komisariat Rządu przystąpi w najbliższym czasie do usunięcia baraków, które mieszczą się przy ulicy Abrahama 77. W miejscu tym ma powstać zieleniec.

Dla czego nie usunięto dotąd szpełnych fablic reklamowych przy Skwerze Kościuszki

Komisariat Rządu podał niedawno do wiadomości publicznej, iż w celu „odszepeenia” miasta, nakazał usunięcie kilku tablic z programami kin, jakie ustawiono w centrum miasta. Rozporządzenie to obywatele miejscowi powitali z uznaniem, lecz odnosi się wrażenie, że Komisariat Rządu przeoczył przy tym dwie tablice reklamowe szpejące znacznie więcej od reklam kinowych same centrum miasta, bo skwer Kościuszki

tuż przy cukierni Francuskiej. Mamy na myśli tablice reklamujące dwie konkurujące ze sobą jadłodajnie, które zachwalając swe menu, nie wahały się użyć tak olbrzymich i szpełnych tablic, z których jedna jest umocowana „na fest” nawet linkami i drutami. Przy oczyszczeniu Gdyni z ohydnych reklam i ogłoszeń należy bodaj w pierwszym rzędzie chyba zwrócić uwagę na tablice jadłodajń przy skwerze Kościuszki.

Urna z przed 3.000 lat.

Oksywie pod Gdynią znane jest jako teren wykopaliskowy. Ostatnio robotnicy kopiący żwir natrafili na urnę z miseczką, pochodzącą z okresu tzw. kultury łużyckiej, tj. z przed około 3.000 lat. Wykopana urna została przesłana do komisyjnego zbadania, po

czym oddana będzie gdyńskiemu muzeum morskemu w Orłowie.

Ponieważ istnieją przypuszczenia, że w miejscu znalezienia urny znajdują się dalsze obiekty, prowadzone są obecnie poszukiwania, którymi kieruje dyrektor Gdynskiego muzeum, pani dr. Krajewska.

Ze Związku Rezerwistów.

W ub. niedzielę odbyła się odprawa zarządów 20 kół Związku Rezerwistów w Gdyni. Na odprawie omówiono szereg spraw organizacyjnych, po czym przesi kół Z. R. zdawali krótkie sprawozdanie z pracy w kołach.

Ze sprawozdań złożonych wynika, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy szeregi Związku Rezerwistów znacznie się powiększyły.

Napływa element z najmłodszych roczników rezerwy i bardzo pocieszającym objawem jest to, że większość z pośród zgłaszających się w szeregi organizacji jest na stałych posadach, względnie pracujących w porcie.

OBUWIE kupują wszyscy

z Bydgoszczy, Poznania, Torunia i Gdańska zamieszkali w GDYNI tylko w CENTRALI OBUWIA ul. Świętojańska 62. Właściciel Kazimierz Gabrielewicz.

Nadzwyczajne walne zebranie

czeladzi piekarskiej filii ZPP w Gdyni

odbędzie się w sobotę, dnia 17 kwietnia, o godz. 20 w lokalu ZPK (dom Maulera), ulica Morska 65. Zbiorą się wszyscy piekarze, tak pracujący jak i bezrobotni. Sprawy pilne. Wstęp za legitymacjami!

Sport w Gdyni.

Zawody lekkoatletyczne w Gdyni Miejskiego Komitetu W. F. i P. W.

W niedzielę, dnia 11 kwietnia br. odbyły się eliminacyjne zawody lekkoatletyczne, które miały na celu wyeliminować najlepszych zawodników do zawodów sportowych w Toruniu pod nazwą „pomorskie zawody sportowe”.

w zawodach tych brała udział niebawala ilość zawodników, biorąc pod uwagę warunki gdyńskie oraz brak hali krytej, gdzie zawodnicy mogliby zaprawiać się w okresie zimowym i przygotować swoje mięśnie i ciało do zawodów wiosennych. Startowało 49 kobiet i 60 mężczyzn. Zawody odbyły się w dwóch konkurencjach — osobno dla mężczyzn i osobno dla kobiet. Reprezentowane były następujące kluby: z żeńskich PWK, KPW i Sokół, z męskich marynarka wojenna, Sokół, KPW, Zw. Strzelcecki.

Wyniki poszczególnych konkurencji były następujące:

Panie.

Bieg 60 m: K. Mokszyńska KPW czas 9,8 s. — I m., J. Kurylkówna PWK, czas 10,2 — II m., I. Chłiczowska KPW, czas 10,3 — III m. Poza konkursem uzyskała czas 9,7 U. Drasperówna z Sokola.

Sztafeta 4x75 m: I m. Sokół czas 51,5, II. KPW czas 53, III. PWK czas 54.

Skok w dal: U. Desperówna — Sokół 3,72 m — I m., J. Kozłowska PWK 3,20 m — II m., St. Zapiscówna PWK, 3,24 m — III m.

Kula: I m. A. Ryszkówna PWK — 8,10 m. II J. Staniszkówna PWK, 7,60 m, III J. Kurylkówna PWK, 7,23 m.

Komunikat policyjny.

W dniu 13 bm. zostali zatrzymani:

1) Cyka Józef, robotnik, pod zarzutem kradzieży roweru.

2) Buško Bazyli, ślusarz, pod zarzutem kradzieży torebki damskiej z wartością 11 zł gotówki i książeczki P. K. O.

3) Gładysz Mateusz, robotnik, pod zarzutem kradzieży 7 kg szmat w porcie.

4) Bekala Stefan, robotnik z Słtkowa pow. Konin, pod zarzutem nielegalnego przekroczenia granicy drogą lądową w okolicy Katowic do Niemiec, a następnie do Belgii, skąd statkiem polskim ss. „Puck” został deportowany do kraju.

5) Pokojska Zofia, kucharka, pod zarzutem kradzieży 150 zł gotówki i pierścionka na szkodę Władysława Z. z Gdyni, z którym bawiła się w restauracji „Olimpia”.

6) Bajdziuk Jan, pochodzący ze Lwowa, stolarz, za jazdę koleją bez biletu ze Lwowa do Gdyni.

Poza tym zatrzymano 5 marynarzy angielskich, pod zarzutem opilstwa i awantur na ulicy Portowej. Po wytrzeźwieniu w areszcie i ukaraniu doraźnie mandatem karnym, zostali oni zwolnieni.

Panowie:

Bieg 100 m: Skwiercz — Sokół — czas 12,3 s., Szitasz Bol., Sokół, czas 12,4 s., Hałas Wikt., Sokół, 12,4 s.

600 m: Zawilak Kaz., Sokół, czas 2,15,2 s., Pawlak Czesł., Sokół, czas 2,18 s. Świtoń Stefan, Mar. Woj., 2,25 s.

Bieg na przelaj: Nowak Al., Sokół, czas 13,33, Bniński Al., Zw. Strz., 13,35, Grabski, H., HKS., 13,37, Dubrowski, Sokół, 13,38.

Skok w dal: Cerniszewski Zb., niestow., 6,32 m, Radtke Leon, KPW., 5,83, Dubiat Leon, Mar. Woj., 5,67, Kur Edmund, Sokół, 5,55.

Skok wwyż: Carnuszewski Zb., niestow., 100 cm, Benderski Jerzy, Mar. Woj., 163 cm, Radtke Leon, KPW., 147 cm, Ratajczak A., Mar. Woj., 147 cm.

Kula: Halbin Stef., Szkoła Morska, 11,71, Ratajczak Antoni, Mar. Woj., 11,35, Kur Edmund, KPW., 11,21.

Dysk: Adamowicz Józef, Mar. Woj., 34,28 m, Czylok Franc., Mar. Woj., 33,29 m, Kur Edmund, KPW., 32,60 m.

Organizacja zawodów sprawna. Konkurencje odbywały się jedna a druga, nie było przerw w oczekiwaniu na poszczególne konkurencje, wyniki zawodów natychmiast po odbyciu konkurencji były podawane przez megafon do publicznej wiadomości.

Podczas zawodów był obecny kpt. Osuchnowicki, komendant PW. i WF., w którego rękach spoczywało kierownictwo zawodów.

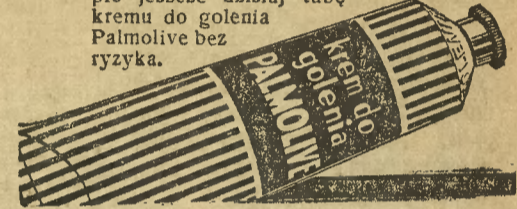
Sędzią głównym był ref. pow. wych. fiz. A. Jaskulski, sędziami zaś: pp. Lewicka E., Kamiński St., sierż. Kozioł, sierż. Michowski, Kurland, Dominik, Migdalewicz, Mrocza, Nielańcy i Rycerski.

7139

Nie ryzykujesz.

O ile po zużyciu połowy tuby kremu do golenia Palmolive nie będzie Pan naprawdę przeświadczony, że golenie stało się łatwiejsze i szybsze i że nie powoduje podrażnienia skóry, może Pan opróżnioną do połowy tubę posłać do firmy Colgate - Palmolive Sp. z o. o., Warszawa, Jerozolimska 20, a zwrócimy Panu wydane pieniądze. Krem do golenia Palmolive zmiełcza nawet najtwardszy zarost. Powinien Pan rozpocząć próbę natychmiast i kupić jeszcze dzisiaj tubę kremu do golenia Palmolive bez ryzyka.

Ciekawy odczyt o organizacji nauki we Włoszech. Staraniem komitetu „Polonia-Italia” odbędzie się w sobotę, 17 bm. o godzinie 20 w sali konferencyjnej Izby Przemysłowo-Handlowej (ul. 10 Lutego 24 II p.) odczyt profesora uniwersytetu warszawskiego Bohdana Kieszkowskiego, na temat „Organizacja nauki we Włoszech”. Zaproszenia otrzymać można u sekretarza Komitetu (tel. 2971 i 3391).

Samobójstwo. Borodziej Tadeusz, lat około 30, mieszkający przy ul. Podlaskiej 5, popełnił samobójstwo w lesie. Strzelił sobie w skroń. Samobójcę zabralo pogotowie. W drodze do szpitala zmarł.

Skarb państwa objął z majątków Nowe i Stare Obłuże około 350 ha gruntów, przeznaczonych na cele reformy rolnej. Wymienione grunty pozostaną na razie w użytkowaniu dotychczasowych właścicieli na okres tegorocznych zbiorów, a to celem niepozabawienia pracy około 40 rodzin. Jednocześnie skarb państwa przejął w posiadanie z majątków Chwarzno około 60 ha gruntów na cele reformy rolnej, przy czym grunty te już w roku bieżącym użytkowane zostaną na ogródki działkowe dla mieszkańców Gdyni.

Dziś i jutro ceny zniżone od 50 groszy począwszy

Kino POLONIA Gdynia, ul. Żeromskiego róg Skweru Kościuszki. Telefon 88-19

Najwesełsza komedja sezonu (7169)

Dzieci Szczęścia

Chleb dla Polaków.

W mieście 60.000 w b. Kongresówce potrzebny jest sklep ze skórami miękkiemi oraz kuśnierz.

Poszukiwany jest młynarz do dzierżawy wielkiego młyna w charakterze wspólnika.

W mieście 30.000 mieszkańców woj. kieleckiego potrzebny wspólnik celem założenia hurtowni kolonialnej.

Bławatnik poszukuje wspólnika z kapitałem 5.000 zł celem założenia składu.

W kilkudziesięciu miastach nie ma ani jednego zegarmistrza-Polaka.

Natychmiast potrzebni kupcy zbożowi z kapitałem do b. Kongresówki. Powodzenie zapewnione — wszelkie ułatwienia.

Pierwszorzędna egzystencję znajdują składy żelaza.

Nowo wybudowana piekarnia w woj. lubelskim poszukuje wspólnika z 2.000 zł.

Egzystencję znajdują lekarze-dentyści, cholewkarze i czapnicy.

Informacji udziela Związek Polski w Poznaniu, ul. Pocztowa 27. Zgłaszających się po informacje listownie uprasza się o podawanie ilości kapitału, jakim rozporządzają i załączanie znaczków pocztowych na odpowiedź.

U RZEŹNIKA.

— Czy ten mózg cięły jest świeży?
— Przed godziną cięły jeszcze nim myślało.

Kino
Kryształ

5.10, 7, 9
w niedzielę 8, 5, 7, 9.

Dziś w czwartek
PREMIERA!

Film, którym za-
ehwyca się cała Pol-
ska jak długi i sze-
roki. Najnowszy
film polski na który
z niecierpliwością
czekają tysiące mi-
ljonów kina p. t.

ORDYNAT Michorowski

osnuty na tle powieści H. Mniszkówny, dalszy ciąg Tredowatej.

W rolach głównych:

Franciszek Brodniewicz
Wiszniewska
Tamara

M. Ćwiklińska
K. Junosza Stępowski
W. Wojtecki
Z. Chmielewski
L. Lindorfówna

Nadprogram:
Najnowszy Tygodnik Pa'ta
Podręcz s. p. K. Szymańskiego w Kra-
kowie na Skałce.
Dodatek humor. w kolorach.
Uprasza się Szan. Publiczność o taska-
we przybycie na początek seansów, aby
nie tracić wrażenia całości. (7192)

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

10.000 zł.: 12567 16576 134118
138648
5.000 zł.: 92060 104717 129308
178672
2.000 zł.: 99654 126126
1.000 zł.: 18991 53700 82776
98713 168425 173595
500 zł.: 1699 10329 13858
21339 26771 38865 49113 97196
106028 103806 112461 120905
177082 187725 187793
400 zł.: 50025 58978 69605
73015 78626 83026 94060 105944
107597 122301 123178 128712
133640 159166 179351 188783
194346
300 zł.: 40075 43191 47393
88894 88925 100418 117994
165843 170152 172623 177750
178025 184915
250 zł.: 14116 25771 32123
32387 37125 45266 48454 52532
52912 62291 69168 71699 89040
89667 106901 120040 135774
138958 139554 149744 152597
158019 165323 167557 168350
170312 185188 187583

Wygrane po 200 zł.

6 850 1061 2065 833 938 3631 4108
22 221 797 5317 871 6115 475 746
7066 95 440 8607 9002 129 210 358
704 10371 722 11196 301 451 12486
743 861 13376 522 14177 293 448
15404 648 781 862 16134 256 530 697
863 18340 990 19024 20410 572 21416
71 22209 426 23472 24000 85 222
689 25060 654 843 53 27095 928 28225
819 29551 785 811
30043 429 31720 32077 164 744
992 33240 50 35959 36449 629 768
37913 38081 200 39063 203 90
40028 405 41106 565 624 998
42599 765 43299 782 853 44302
45212 521 27 900 47246 758 835
48506 44612 953 49395 608 10 984
50553 927 51077 91 487 564 52143
330 822 79 53462 54549 55204 400
799 56770 57576 743 58236 410 664
59427 980 95 60789 877 61175 239
366 94 418 73 848 990 62418 610
63726 85 833 64022 60 385 668
65299 572 926 66115 562 666 782
67369 998 68170 742 69634 786
70098 393 455 510 640 843 71259
511 72 109 571 732 36 890 946
73213 395 74564 87 607 962 75064
95 633 437 738 76097 458 602 787
986 77630 822 963 78103 15 63 282
92 412 80 79803 5 969
80822 997 81453 557 64 849
82701 972 83853 75 84049 85436
903 90 87300 422 681 83222 89102
355 670 777 914 90003 30 243 914
91187 255 959 92469 93196 94261

72 565 95415 762 96395 835 55
98127 477 543 99498 914 40 100533
101066 855 859 103264 301 662
105418 52 107302 93 108168
109190 900 111026 431 766 112503
113064 141112 42 314 65 953 65
115280 405 535 16329 754 73 889
117013 965 118548 119564 782
120430 70 121069 86 122177 453
685 713 123388 502 812 935 124008
863 976 125642 126150 269 836
127325 496 600 128303 450 996
129078 170 98 206 339 760 130060
320 131088 134067 655 738 135105
713 873 136146 58 582 137505 53
764 943 138585 139353 885 142196
785 876 143033 841 918 145582 923
146055 848 147468 828 148614 930
149451 874 150320 42 80 674 896
996 151977
152601 772 81 153191 286 877
154695 700 155146 417 524 670 980
156341 745 157648 158303 159191 221
386 472 652 949 160667 904 162699
725 859 164142 267 75 640 165535
166341 756 943 92 168142 74 240 78
735 169866 170733 171306 596 974 99
172273 663 847 173009 392 816 174750
175249 176009 215 384 428 912 53
177182 296 493 810 178422 646 916
179363 180131 987 181087 182067 599
905 184816 18 50 987 185937 49
186658 942 187080 846 66 188090 646
829 87 189591 662 190290 345 192132
193904 194997

Wygrane po 50 zł.

261 632 879 1298 380 551 2043 141
838 3044 101 233 674 4413 717 5022
350 712 962 6396 553 7179 667 837
8038 338 9126 10143 11022 303 25
432 815 930 85 12803 13706 14088
750 15017 578 16408 86 754 17157
682 899 18007 193 19037 162 83 727
20097 107 574 21051 491 23061 314
406 44 573 87 770 898 24905 88 25078
666 942 26323 413 68 987 27166 569
28335 29149 58 590
30101 399 440 720 31213 32558
671 831 933 34938 35208 566 633
36830 37166 465 38312 39568
40099 108 41066 350 56 82 859
943 42030 107 355 861 43799 44625
45235 810 914 49 46634 875 939
47393 48061 386 440 589 733 854
72 49307 429 626 961 50386 966
52158 806 904 37 53071 318 47 565
692 55634 876 56234 565 57282 312
885 58030 35 186 232 353 545 60515
690 61022 584 63221 399 407 64035
250 496 648 65223 85 561 889 66169
70000 21 794 71438 535 653 97 807
92558 93031 488 535 746 836 75540
76198 77621 67 708 55 809 29 913
80017 788 82382 424 526 84262
623 76 85145 281 456 576 652
86105 17 333 531 57 87219 816 21
88751 89047 110 457 864 90 103
330 46 943 91017 633 732 94016
543 70 705 95752 96266 98844
99120 835 929 100913 101173 74
102115 103790 104025 258 517
105917 106240 765 825 944 107419
946 108464 566 109243 402 110959

111936 112008 999 114156 753
115812 117091 133 217 865 118205
119576 780 974
120362 121249 425 122646 123324
512 48 708 61 124298 673 98 739
855 125916 126520 127309 407
130189 246 484 553 636 780 132306
133004 135467 827 136214 801
137135 547 707 140938 142146
143233 144114 145166 146306 537
148562 150361 675 930 151261
152510 67 153446 851 155713 156015
24 110 254 157114 90 49 775 809
158081 768 159056 343 974 160140 568
161782 162063 449 520 784 883 965
163110 376 164234 562 640 958 165545
1711 13 980 166206 995 167554 168027
315 890 169716 39 170774 171114 262
953 172149 173012 300 551 782
174051 381 836 995 175238 92 886 928
176007 584 628 783 831 177176 520
97 178023 189 179120 43 228 180073
182430 506 820 900 183489 184601 20
70 769 185924 186323 813 187052 73
989 188318 189009 190036 595 613
34 739 899 971 191366 76 423 192549
193004 234 555 627 194088 135 38 47
91 791 908

182784 183026 724 184731 90
185074 823 186170 961 187457
557 52 188791 189039 192608
193625 750 194388 515 634

Wygrane po 50 zł.

97 381 3120 258 694 4076 140
55 535 5439 8659 848 984 10469
23 775 12025 241 908 47 13476
834 14759 76 847 15809 16047
36 90 19 24462 27307 28027 29401
31171 983 33950 36209 416 37102
279 371 667 911 40379 492 810
947 41262 797 43423 44364 65 623
47341 759 99 48400 74 889 49277
52278 347 594 54166 226 45 321
55137 57636 734 58707 59227
61041 360 569 629 64 64466 66132
352 767 67096 324 69390 776 935
70310 862 71055 72076 74699 849
75305 76471 79330 456 80194 750
83514 88168 204 89946 91502
92522 94191 95363 96400 98518
100753 103220 107476 527 108756
966 109957 110494 111334 780
112246 114808 116132 667 118840
909 119389 479 707 120826 915
122314 461 125201 126421 127086
152 849 128081 827 129545 132791
133458 136172 746 825 137338
138298 328 14075 143171 145132
650 148921 149559 940 150728
151948 154698 155220 94 994
157315 158254 160113 161177
162544 163778 959 164356 166089
314 826 169172 850 170004 381
172115 173146 455 174840 175946
176325 179609 181728 820 184133
693 187120 553 18840 189956
190520 900 19117 192121 818
194792 886

III ciągnięcie
Wygrane po 200 zł.

1247 392 2518 653 74 3003 312
4111 933 45 5750 6282 533 738
8114 679 9281 720 919 10402
11574 12050 156 705 13810 14871
15403 16801 45 17974 18059
19290 330 938 23730 856 24252
998 25177 26126 29429 30342
31275 312 741 32066 321 881
34710 36539 826 37 37817 39667
936 40374 836 63 43143 45534
958 64248 871 48064 419 49129
664 50313 472 635 52086 249 941
53736 54873 55148 53 381 473
56955 57053 889 60105 14 68
61006 63721 64532 65489 727
67968 69264 71133 286 725 74183
75743 85 76208 77246 927 78032
533 79886 80441 711 81404 61 943
82636 821 983 83212 84155 504
66011 347 86 971 87546 90609
91253 95123 257 346 96759 97865
77 924 98183 99628 100255 715
101246 613 105165 106146 468 86
882 107631 108327 437 111266 470
655 113469 889 114732 116870
118334 119916 121971 123809
24373 925 125314 996 126786
128867 129444 733 131184 132369
133089 566 134322 52 587 859
135125 35 136016 137691 790
138186 414 141249 629 61 144586
694 872 145915 147213 54 148193
149944 150221 682 151214 75
152784 153077 154099 157601
158407 574 730 879 159827
160203 161167 939 162708 163206
368 164570 941 166601 167210
865 169030 170914 172543 655
173682 174791 975 176407 644
709 177567 178366 180465 842

Wygrane po 200 zł.

97 381 3120 258 694 4076 140
55 535 5439 8659 848 984 10469
23 775 12025 241 908 47 13476
834 14759 76 847 15809 16047
36 90 19 24462 27307 28027 29401
31171 983 33950 36209 416 37102
279 371 667 911 40379 492 810
947 41262 797 43423 44364 65 623
47341 759 99 48400 74 889 49277
52278 347 594 54166 226 45 321
55137 57636 734 58707 59227
61041 360 569 629 64 64466 66132
352 767 67096 324 69390 776 935
70310 862 71055 72076 74699 849
75305 76471 79330 456 80194 750
83514 88168 204 89946 91502
92522 94191 95363 96400 98518
100753 103220 107476 527 108756
966 109957 110494 111334 780
112246 114808 116132 667 118840
909 119389 479 707 120826 915
122314 461 125201 126421 127086
152 849 128081 827 129545 132791
133458 136172 746 825 137338
138298 328 14075 143171 145132
650 148921 149559 940 150728
151948 154698 155220 94 994
157315 158254 160113 161177
162544 163778 959 164356 166089
314 826 169172 850 170004 381
172115 173146 455 174840 175946
176325 179609 181728 820 184133
693 187120 553 18840 189956
190520 900 19117 192121 818
194792 886

IV ciągnięcie
Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000
zł. na nr. 37286
30.000 zł. 162990 175046
15.000 zł. 20686
10.000 zł. 74281 96424
5.000 zł. 14099 168757
2.000 zł. 34241 73765 169404
1.000 zł. 46511 59714 100793
107467
500 zł. 37434 63662 89431
143024 153523
400 zł. 4832 32073 41471 52023
91401 95627 119918
300 zł. 1647 7544 8269 24768
25053 55244 62082 70949 99725
141211 144192 149899 162363
165819 179321 182677
250 zł. 870 1104 3157 11429
14894 20254 22379 24879 25957
26943 32550 40759 42325 49411
54458 55985 64384 77469 88732

99431 108725 110127 122757
127715 129992 148046 148611
156858 163420 163582 164527
168861 169279 174016 177725
181116 184996

Wygrane po 200 zł.

50 414 550 2075 2903 4471 4578
4992 5241 5388 6125 6771 7510 8153
8241 10442 10593 11392 14424 15759
18442 18987 20073 883 21104 222
22111 23424 716 24817 27881 29014
522 306 21 858 34252 35185 459 36401
38082 39136 753 40820 41136 272 904
42118 277 44899 45456 654 47041
247 891 48688 49206 771 865 50529
632 768 51359 54612 55023 56098 426
668 57057 58801 60211 61665 62191
239 646 798 64633 66384 96769 70084
655 72337 73026 949 74243 630 76877
78118 287 79007 82525 934 84229
85754 898 86196 718 87692 88307 698
90908 91615 92402 863 93978 95028
97035 229 98914 99935 101689 102429
972 104085 188 479 105335 495 107046
108331 110617 111442 112366 113849
114049 115727 34 61 893 116384
119092 397 120047 629 121191 500
122432 124203 588 127386 525 810
128264 129008 60 130708 131017
132205 580 630 133765 831 134073
106 315 485 593 916 135086 227 708
137383 613 876 139093 140812 142396
143880 144201 607 145428 147773
149956 151596 152020 115 153099
155428 156103 264 157887 158329 77
566 160147 605 729 994 162891 183511
164223 165702 166410 168219 22 334
882 920 170368 821 171228 172519
174517 64 175636 866 176014 366 409
636 177020 720 33 178370 815 179480
707 180008 181235 182332 184990
185077 88 628 188775 190587 191196
192122 778 193400 724 997 194678

Wygrane po 50 zł.

509 933 2528 964 3425 668 912 42
6494 933 9740 10081 799 11359 963
12886 14315 15306 16308 866 74 17403
18065 20094 171 218 691 758 21459
762 22284 318 19 23168 24562 26741
27017 149 31228 35876 36153 283 778
37011 198 278 579 92 38477 581 99
39302 982 40070 452 41203 971 42087
615 55 45760 46413 510 928 47066
412 48266 433 39 928 50010 219 475
52800 53320 522 64691 55585 943
57606 923 59631 60567 788 999 62096
322 923 64578 752 65341 409 66298
472 953 67416 6842

Kino ADRIA
Pocz. o godz. 5, 7¹⁰, 9¹⁰

Dziś w czwartek
nieodwołalnie
ostatni dzień

OGRÓD ALLACHA

W roli głównej: (7157)
Marlena Dietrich
Charles Boyer

Uwaga!
Film „Ogród Allacha” nie będzie
wyświetlany na poranek!!!

Dalsze sukcesy bydgoskiej policji śledczej.

W piwnicy zakopali skradzioną biżuterię.

Niebezpieczni bydgoscy włamywacze w rękach policji.

Jak już w numerze wczorajszym krótko donosiliśmy, naszej dzielnej bydgoskiej policji śledczej, która pod kierownictwem p. komisarza Szatkowskiego poszczycić się może całym szeregiem bardzo poważnych sukcesów, udało się wytopić groźnych włamywaczy, którzy dokonali śmiałego włamania do magazynu jubilerskiego p. Antoniego Kłosowskiego przy ul. Poznańskiej nr. 5. Zmudne wywiady i obserwacje, prowadzone dniem i nocą przez wywiadowców, przyczyniły się do wykrycia sprawców wielkiego włamania. Są to znani przestępcy bydgoscy, specjaliści od „ciężkiej roboty” w najważniejszych magazynach. 32-letni Marian Elikowski, zam. ostatnio u swej siostry przy ul. Orla 36 i 32-letni Wiktor Thimm, zam. przy ul. Grunwaldzkiej nr. 166. Ciekawe, że obu nierozłączalnych towarzyszy, urodzonych tego samego dnia i roku, w ostatnich latach spotyka się stale razem przy wspólnej robocie. Mają oni bardzo bogatą przeszłość kryminalną poza sobą i dłuższy czas swego życia spędzili w więzieniu. Zaledwie jednak opuszczają szare mury więzienne, zawsze na nowo dopuszczają się przestępstw. Elikowski przed miesiącem zwolniony został z więzienia bydgoskiego, gdzie odbył dwuletnią karę, a Thimm przed dwoma tygodniami znalazł się na wolności.

Włamanie do składu jubilerskiego p. Kłosowskiego planowane było przez wspomnianych przestępców już od dłuższego czasu a przygotowane zostało bardzo starannie przez Elikowskiego, który dokładnie zbadał teren i zaopatrzył się w różne precyzyjne narzędzia. Po dokonaniu włamania i zabraniu bogatego łupu, złodzieje, stale obserwowani przez wywiadowców policji śledczej, zamierzali opuścić Bydgoszcz. W tym celu udali się na dworzec i informowali się o wyjeździe pociągów do Warszawy. Wywiadowcy mając pewność, że obaj przestępcy dokonali włamania, aresztowali ich na dworcu. Thimm podczas aresztowania stawiał zacięty opór, lecz trzech policjantów ubezpieczyło go i „zieloną kartrętką” przewieziono niebezpiecznego włamywacza do aresztu policyjnego. Zaskoczony przez wywiadowców Elikowski natomiast zachowywał się spokojnie. Złoczyńcy przyznali się do czynu, lecz nie chcą ujawnić miejsca ukrycia biżuterii i zegarków.

Cały szereg przeprowadzonych w międzyczasie rewizji dał jednak dość dobry rezultat. Nasamprzód znaleziono w parku Wzgórza Dąbrowskiego karton firmy jubilerskiej, do którego złodzieje popakowali skradzione przedmioty. Niestety karton był pusty. Odnalezienie tego kartonu świadczyło jednak o tym, że w parku włamywacze dokonali podziału łupu. W trakcie rewizji w piwnicy u rodziców Thimma przy ul. Grunwaldzkiej znalazła policja część biżuterii i zegarków, zakopanych w ziemi na głębokości pół metra i zasypanej węglami. Łup znaleziony w piwnicy znanej z wyczynów złodziejskich i kolportażu fałszywych monet rodziny Thimmów przedstawia wartość około 3.000 złotych. Istnieje jednak nadzieja, że i resztę ukrytego łupu uda się odnaleźć.

Poza powyższym świetnym sukcesem policji śledczej udało się także ująć sprawcę włamania do mieszkania przemysłowca Alfreda Wiśniewskiego przy ul. Nakleńskiej nr. 183. W pierwsze święto Wielkanocy podczas nieobecności domowników skradziono tam biżuterię wartości 1500 złotych. Po żmudnych dochodzeniach prowadzonych przez policję, natrafiono na ślad włamywacza, którym okazał się 22-letni Leon Józefowicz, zam. przy ul. Orla 4. Złodzieja aresztowano i całą skradzioną biżuterię oddano zadowolonemu przemysłowcowi.

Pożar autobusu w drodze do Bydgoszczy.

Niezwykły wypadek wydarzył się onegdaj na szosie Bydgoszcz—Inowrocław niedaleko Brzozy. Kursujący na tej linii autobus, zapelniony pasażerami, nagle stanął w płomieniach. Z powodu nieszczelności rury odpływowej, przez którą dostawała się benzyna do karboratora, zapalili się smary, lecz wkrótce udało się szoferowi pożar uga-

Przeniesienie wicestarosty świeckiego

Świecie. (t) Dotychczasowy wicestarosta powiatu świeckiego p. Dolżycki został w tych dniach przeniesiony na stanowisko wicestarosty grodzkiego i powiatowego w Grudziądzu.

Funkcje zastępcy starosty powiatowego w Świeciu obejmuje referendarz Prokopowicz z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego z Torunia.

W związku z wykładaniem trucizny na szczerzy, pojawili się domokraczy, którzy powołują się, że zostali rzekomo przez Związek Drogerzystów wysłani celem wykładania tejże trucizny. Związek Drogerzystów komunikuje nam, że nikogo nie upoważniał do nieetycznego i nachalnego systemu kolendowania po domach z trucizną na szczerzy. Jedynie z swej strony zaznacza, że stosownie do zarządzenia Urzędu Zdrowia odpowiednią truciznę nabyć można bezpośrednio w każdej drogerii, na którą otrzymuje się odpowiednie pokwitowanie, które należy starannie przechować dla okazania organom kontrolnym. (6996)

Klub mandolinistów „Lutnia”. Lekcja oddz. II żeński, hotel Lening, Długa 37. Godz. 20,00; KSM. M. „Wolność”. Zebranie plenarne w Ognisku.
Tow. Pomocników Cukierniczych. Zebranie nadzwyczajne w lokalu p. Ganasińskiego, ul. Jezuitska. Sprawa 10-lecia.

Tow. Śpiewu „Lutnia”. Czwartek. Lekcja w restauracji Sportowej. Komplet konieczny.

Hurtowe ceny mięsa

w Rzeźni Miejskiej w Bydgoszczy w kg Bydgoszcz, dnia 13. VI. 1937 roku.

Świnie:
Klasa I, 1,30 — 1,34 zł. klasa II, 1,24 — 1,26 zł. klasa III, 1,18 — 1,20 zł.

Bydło:
Klasa I, 1,00 — 1,06 zł. klasa II, 0,80 — 0,90 zł. klasa III, 0,66 — 0,70 zł.

Cieleta:
Klasa I, 1,20 — 1,30 zł. klasa II, 1,00 — 1,10 zł. klasa III, 0,70 — 0,80 zł.

Skopy:
Klasa I, 1,10 — 1,20 zł. klasa II, 0,90 — 1,00 zł

Cech Rzeźniczo-Wędliniarski w Bydgoszczy
(-) Sylwester Tepper (-) H. Wawrzon

BYDGOSKA GIELDA

ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 14. IV. 37 r.

Zboża
Żyto 25,00; 25,00—25,25; pszen. standart. 30,00—30,50 o w les 00,00 22,00—22,25; jęcz. browarowy 26,00—27,00 jęcz 661—667 g/l 24,25—24,75 jęcz. 643—649 g/l 24,00—24,25 jęcz. 620,5—626,5 g/l 23,50—23,75;

Przetwory młynarskie.
Mąka żytnia wyciągowa 0—20%, w/w 00,00—00,00 gat 10—50%, w/w 33,50—33,00 gat. I, 0—65%, w/w 36,75—37,25, gat. II 50—65%, w/w 30,00—31,75; mąka żytnia razowa 0—95%, w/w 29,50—30,00; mąka posi. ponad 65%, 00,00—00,00; mąka pszenna g/l wyciągowa 0—20%, w/w 49,75—51,25; gat. IA 0—45%, w/w 48,75—49,25 gat. IB 0—55%, w/w 48,00—48,50; gat. I C 0—60%, w/w 47,00—47,50; gat. I D 0—65%, w/w 46,25—46,75; gat. IIA 20—55%, w/w 42,00—43,00; gat. IIB 20—65%, gat. w 41,50—42,50; gat. IIC 45—65%, w/w 40,50—41,50 gat. IID 45—65%, w/w 39,75—40,75; gat. IIE 55—60%, gat. 38,50—39,50; gat. IIF 55—65%, w/w 35,50—36,00 gat. II G. 60—65%, w/w 34,50—35,00; Otręby pszenne razowa 0—95%, w/w 37,50—38,00; Otręby żytnie wymiał stand. 16,25—16,75; Otręby pszenne mialkie 16,75—17,25; Otręby pszen. średnie 15,50—17,00; Otręby pszen. grube 17,25—17,50; Otręby jęczmieńne 17,25—17,75

Artykuły strączkowe.
Groch Wiktoria 23,00—24,00; groch Folgera 22,00—24,00; groch polny 22,00—23,00; wyka 22,50—23,50; petuska 22,00—23,00; łubin niebieski 13,00—13,75; łubin żółty 14,00—14,50 seradela 23,00—25,00.

Nasiona.
Rzepak zimowy bez worka 56,00—58,00; rzepak zimowy bez worka 00,00—00,00; mak niebieski 68,00—72,00; siemię lniane 52,00—55,00; gorczyca 32,00—34,00; koniuczyna żółta odłuszczona 60,00—70,00; koniuczyna biała 100,00—130,00; koniuczyna czarna surowa 55,00—115,00; koniuczyna czyszczona 37%, 130,00—140,00.

Artykuły pastewne.
Makuch lniany 25,00—25,50; makuch rzepakowy 18,50—19,00; makuch słonecznikowy 40/42%, 26,00—27,00; śrut soja 23,00—23,50; wytoki suszone 9,00—9,50; ziemiaki pomorskie 5,50—6,00; ziemiaki nad. ołeckie 5,00—5,50; ziemiaki fabryczne kg. %, 00,00; plaki ziemniaczane 21,50—22,00; słoma żytnia luzem 0,00—0,00; słoma żytnia prasowana 3,25—3,50; siano nadnotekcie luzem 5,75—6,25; siano nadnotekcie prasowane 6,25—6,75. Ogólne uospobienie: niejednolite.

Bank Polski płacił w dniu 15. 4. 1937 r.

dolary amerykańskie	5,25 1/2
dolary kanadyjskie	5,25 1/2
funt sterlingów	23,81
franki szwajcarskie	119,70
franki francuskie	23,47
belgi belgijskie	88,70
liry włoskie	23,50
florety holenderskie	287,—
korony czeskie	15,70
szylingi austriackie	96,50
marki niemieckie	122,—
guldeny gdańskie	99,80

Dwie duże wygrane u Kaftala.

Zi 30.000,— i 20.000,— w jednym dniu.
Drugi dzień ciągnięcia III-ej klasy był znów wyjątkowo szczęśliwy dla graczy Kaftala. Jak nas informują padły w tym dniu u Kaftala dwie duże wygrane zł 30.000,— na nr. 162990 oraz dzienna wygrana zł 20.000,— na nr. 37286. Warto przypomnieć, że również w poprzedniej klasie los niezwykle sprzyjał Kaftalowi, albowiem główna wygrana kl. II-ej zł 100.000,— padła także u Kaftala. Ilość wielkich wygranych, jaka padła w dotychczasowych ciągnięciach bież. Loterii, jest nawet, jak na Kaftala — imponująca. Szczęście naprawdę niezmiennie gości w tej popularnej kolekturze.

Dziś wielki koncert symfoniczny

Dziś o godz. 20 w dużej sali Kasyna Cywilnego (ul. Gdańska) odbędzie się ostatni koncert symfoniczny w tym sezonie. Udział biorą: wzmocniona orkiestra symfoniczna konserwatorium pod art. kier. dyr. Wilhelma Winterfelda oraz solista: Wiktor Winterfeld, będzie to ostatni występ tego artysty przed wyjazdem do Ameryki. W programie kompozytorzy słowiańscy, a m. in. Moniuszko, Karłowicz, Smetana, Wieniawski. Bilety wcześniej do nabycia w składzie nut „Be-De-Te” oraz w księgarniach Hechta i John’ego.

Sprawy sokole.

Sokół żeński.
Dziś, czwartek ćwiczenia młodzieży oddziału II o godz. 6-tej, drużyny oddziału II o godz. 7-mej, drużyny oddziału I o godz. 8-mej, w sali przy ul. Konarskiego.

JUNIORZY SOKOŁA I.
Dziś, w czwartek od godziny 17 trening lekkoatletyczny dla juniorów. W czasie treningu kierownik sekcji przyjmuje zgłoszenia do zawodów o mistrzostwo miasta juniorów, które odbędzie się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 10.30 na Stadionie Miejskim.

Z ruchu Ch.Z.Z.

W piątek 16 bm. o godz. 18.30 odbędzie się zebranie Chrześc. Związku Pracowników Miejskich w hotelu „Lening”, Długa 37. Sprawy bardzo ważne. Obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd.

Życia towarzysztw.

Czwartek, dnia 15 kwietnia.
Godz. 16,00: KS. „Brda”. Trening dla wszystkich piłkarzy na boisku stadionu im. Swiły.
Godz. 19,30: Zrzeszenie Absolwentów Szkół Dokszt. Zawodowo-Kupieckich. Zebranie plenarne w auli Gimnazjum Kupieckiego. Ważne sprawy. Obecność konieczna.
Godz. 19,00: Klub Sportowy „Leo”. W świetlicy klubowej zebranie plenarne Koła LOPP. i KS. Leo. Obecność obowiązkowa.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

POLECENIA

TAPETY

7187) Pomorska 9.
Toczenie w drzewie, najtaniej Niecała 7. (7183)

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo

25 morgowe z łąką, zaraz sprzedam. Oferty filia Dziennika „G. 25”. (3863)

Maszyna

do szycia mało używana. Chwytwo 2—1. 7145

Jaja

wylęgowe, pisklęta, karmazyny, leghorny. Minska 14, tel. 3989. (7185)

Wózek

dziecięcy sprzedam. Gdańska 78—10. (3836)

Rolwóz

kosiarka, gniotownik. Grunwaldzka 76. (7136)

Maszyna

do szycia, jak nowa, bebenkowa, 160 zł. Zduny 12—3. (3853)

Maszyny

do szycia od 45 zł., pianino krzyżowe tania. Długa 68. (7191)

Motocykl

marki „N. S. U.” z przyczepką, sprzedam tania. „Zgoda” Inowrocław, Rynek 7. (7172)

Oddam warsztaty

stolarskie. Kujawska 9. (7182)

Maszyna

szycia bebenkowa. Śląska 13—6. (7153)

Rower

męski, damski, nowy, najtaniej. Nakielska 3. (7118)

Sprzedam

młyn wodny, wydzierżawie, zamienię. Nowy Młyn p. Golub. (7188)

Place

budowlane na sprzedaż. Szubińska 21. 7291

Sprzedam

pół domu, nowy, wpłata 2700. Łąkowa 41. (7157)

Aparaty

do wyrobu wód gazowych sprzedam. Pharmachemia Sienkiewicza 11. (7151)

Okazyjnie

pięciolampowe i trzy lampowe radio na sprzedaż. Sw. Jańska 22/3. (3850)

KUPNA

Wannę emaliową kupię. Oferty filia Dziennika pod „Wanna”. (3857)

POSADY WOLNE

Slużaca

potrzebna zaraz. Grunwaldzka 83. (7197)

Ekspedientka

z praktyką do składu rzeźniczego poszukiwana. Zgłoszenia, Miemczyk Chelmsza. 7193

POSADY POSZUKUJĄ

Mechanik - szofer.

Mistrz ślusarski z dobrymi świadectwami, obznajony z wszelkimi motorami spalinowymi i elektrycznymi, oraz maszynami parowymi i rolniczymi poszukuje posady. Miejsceowości obojętne. Zgł. Dziennik Bydgoski, pod „333”. 7195

MATRYMONIALNE

Kawaler

mający dom wartości 30000 bez długu i stanowisko rolnicze, zapozna pannę lat średnich lub wdówkę mającą egzystencję gotówkową ewent. nieruchomości. Poważne zgłoszenia przesiać proszę do Dzien. Bydg. pod „Parlais francais”. (7178)

DACH
NAD DŁUGĄ
MIESZKANIA
WOLNE
W BYDGOSZCZY
Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr

1 pokojowe:

kuch. wol. Gnieźnieńska 19
duży pokój. Gajowa 33.
próż. 10 zł. Sniadeckich 39/1

2 pokojowe:

kuch. 25 zł. Sniadeckich 13/1
kuchn. obszar. Ugory 45.
kuch. stajnia. Gajowa 33.

3 pokojowe:

1. V. oddam. Szczecińska 8.
4 i 5 pokojowe:
I p. sl. odr. Sienkiewicza 13-

5 i 6 pokojowe

odremontowane. 20 Stycznia 10. 3588

Pokój

kuchnia wolne. Sw. Jerzego 34. (7147)

5-pokojowe

Libelta 10. 3851

3 pokoje

kuchnia, balkon. Dworcowa 73, gospodarz. (3849)

3 wzgl. 4

pokoje II piętro wygodami. Nakielska 71. (7194)

POKOJE WOLNE

Umeblowany

pokój, osobne wejście. Herm. Frankego 7-2. 3858

Słoneczny

osobne wejście. Pl. Piastowski 2—4. (3842)

Komfortowy

Zduny 4/3. (3344)

Pokój

Warszawska 7—4. 3852

Umeblowany

Gdańska 87—5. (3859)

Pokój

Dworcowa 3. (3854)

Pokój

ładny, także przyjezdny. Cieszkowskiego 4/3. (3846)

Pokój

umeblowany z urządzeniem kuchni dla małżeństwa. Unii Lubelskiej 7 m. 3 (przy dworcu). 7077

RÓŻNE

Chiromanta (3724) Morawski przepowiada trafnie przeszłość, przyszłość z linii rąk i twarzy. Sienkiewicza 13—2.

Zbiegł jamnik brązowy, oddać za wynagrodzeniem. Długa nr 76. (7196)

Wypycham

wszelkie ptaki i zwierzęta. Toruńska 25, restauracja. (6507)

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości. Komornik Sądu Grodzkiego w Wyrzysku Jan Rostek, mający kancelarię w Wyrzysku ul. Bydgoska nr 142 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia **22 maja 1937 roku** o godzinie 10 w Wyrzysku, odbędzie się II. sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Józefa i Apolonii Rewolińskich nieruchomości położonej w Wyrzysku składającej się: z domu mieszkalnego, przybudówek, warsztatu, budynku gospodarczego, oparkowania, studni z pompą, ogrodu i placu budowlanego z zajazdem, oraz innych przynależności wskazanych w opisie. Nieruchomość ma urzędową księgę hipoteczną Wyrzysk tom III-ci l. 82, która jest przechowywana w Sądzie Grodzkim w Wyrzysku. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 42.807, cena zaś wywołania wynosi zł 28.538. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 4.280 gr 70. Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wart. bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że zostały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Wyrzysku, ul. Bydgoska 128, sala nr 12.

Wyrzysk, dnia 14 kwietnia 1937 r.

(7186) (—) J. Rostek Komornik.

Przy Zarządzie Miejskim w Bydgoszczy wakuje posada

1 laborantki

Zgłosić się mogą kandydatki obznajomione z pracami z zakresu bakteriologii, serologii i badań klinicznych.

Podania z określeniem żądanego wynagrodzenia należy nadsyłać do Wydziału I Zarządu Miejskiego, ul. Jezuitka nr 1, w terminie do dnia 22 kwietnia 1937 r. (7185)

Do podania należy dołączyć:

- 1) życiorys,
- 2) poświadczenie obywatelstwa polskiego,
- 3) odpisy świadectw.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy.

POLECENIA

Rowery
wózki dziecięce. Wielki wybór, niskie ceny. **Wasielewski**, Dworcowa 41. (4880)

Meble

solidne kupisz najtaniej tylko w **składzie fabrycznym T. Kasprzyc**, ul. Długa 34. (9227)

Tapety
najnowsze desenie najkorzystniejszej **J. Tyczyński**, Gdańska 40. (6070)

SPRZEDAŻE

Młyn (7048)
motorowy 6 tonowy, bezkonkurencyjnej okolicy sprzedam. **Kulczak**, Gniezno, Młyńska 3, telef. 229.

Repertuar kin bydgoskich:

KRYSTAL: „Ordynat Michorowski”, premiera i nadprogram.

ADRIA: „Ogród Allacha” z Marleną Dietrich i nadprogram. Nieodwołalnie ostatni dzień.

APOLLO: „Tajemnica panny Brinx” i kol. dodatek p. t. „Psoty niedźwiadków”.

REWIA: Dział dwa filmy: „Miłość szpiega” i „Małżeństwo na bezdrożach”.

BALTYKI: „Teraziawsze” i „Światło w ciemności”.

Skład 3786
spożywczy dobrze zaprowadzony z powodu choroby sprzedam. **Gospodarz**, Świętojańska 16.

Parcele (7103)
w Toruniu przy ulicy urzędzonej na sprzedaż. Oferty „PAR” Toruń pod „262”.

Fryzjerstwo (3833)
zaprowadzone tanio sprzedam. **Plac Piastowski** 19.

Restauracja (6447)
z pełnym wyszynkiem, w śródmieściu Gdyni, dobrą klientelą, z powodu choroby właściciela na sprzedaż. Oferty Dziennik Bydgoski **Gdynia**, pod „5000”.

Kolonialkę
sprzedam. Wiadomość Dziennik. (7110)

Sprzedam
w miasteczku pow. wyrzyski, dom czynszowy wart 30 tys. albo wydzierżawie skład z mieszkaniem, nadający się na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwo. Adres Dziennik. (7134)

KUPNA

Kupię
formę do rur cementowych 0,90 i ciężarowy samochód. Oferty filia Dziennika „Forma”. (3835)

POSADY WOLNE

Fryzjerka (7184)
z wodną ondulacją, potrzebna zaraz lub i maja. **Koźmiczkowski**, Kartuzy.

PRAWDZIWE ZDARZENIE W ILUSTRACJACH NOWY, ŁATWY SPOSÓB ZDOBYCIA ŚWIEŻEGO I MŁODEGO WYGLĄDU

O godz. 6-ej, po ciężkiej pracy, ma ona zmęczoną, pomarszczoną twarz.

O g. 6,45 stosuje ten nowy, magiczny puder „4 w jednym” o lektrostatycznym zespoleniu ze skórą — takim, jakie ma magnes z igłą lub kawałkiem stali.

O g. 7-ej wygląda już młodo i świeżo, mając cudowną cerę. Brzydkie polysk nosa i twarzy usunięty całkowicie — nawet wszystkie mniejsze zmarszczki znikły. Po jednym zastosowaniu puder ten trzyma się ze względu na jego lektrostatyczne zespolenie ze skórą.

Dzięki temu lektrostatycznemu zespoleniu ze skórą, puder przylega tak równo do skóry, że jest zupełnie niewidoczny. Najbliższe nawet przyjaciółki nigdy się nie domyślą, że cudowna cera Pani nie jest wyłącznie zasługą Jej naturalnej urody. Na powietrzu, w słońcu i podczas deszczu, kąpieli morskiej lub gry w tenisa, w murach, podczas tańca w najbardziej dusznej sali balowej, zawsze może Pani zachować fascynującą piękną cerę o ślicznej matowości. Puder ten opiera się

wilgoci, jak również poceniu się. Nigdy nie tworzy grudek lub pian. Proś o Puder Tokalon, spreparowany według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego pudru Tokalon — magiczny puder „4 w jednym” o lektrostatycznym zespoleniu ze skórą — patentowany. Szczegółowy wynik gwarantowany lub zwrot pieniędzy.

Gratis. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie **Lukasową Kaszkę Piękności**, zawierającą **Krem Tokalon** (różowy i biały), oraz rozmaite odcienie **Podru Tokalon**. Należy przesłać 50 groszy w znaczkach na swrot przesyłki, opakowania i innych kosztów do firmy **Ontax**, oddział 10 — B. Warszawa, ul. Traugutta 3.

- Mechanik**
do składu rowerów całkowitym utrzymaniem, potrzebny. **Ostrowski**, Chełmno. (7109)
- Malarka**
lub malarz do ozdób choinkowych może się zgłosić. **Pharmachemia**, Sienkiewicza 11. (7150)
- Stużaca**
potrzebna. **Długa** 30. (7173)
- Mistrza**
murarskiego do budowania domu potrzebuję. **Ul. Pomorska** 11 m 5, godziny 17—19. (3840)
- Potrzebna**
panienka do bufetu i obsługi gości. **Jagiellońska** nr 34. (7159)
- Chłopiec**
do posyłek dobrej rodziny. **Poznańska** 32—3. (7177)

Bufetowa
zaraz potrzebna. **Kawiareria Bristol**. (3838)

Stużaca
uczciwa potrzebna **Cieszkowskiego** 4—3. (3847)

POSADY POSZUKUJĄ

Posady
zaraz poszukuje obeznaną w tartaczniowie i składnicy drzewa, 6 lat kierownicze stanowisko. Miejscowość obojętna, wymagania skromne. Oferty filia pod „M. C.”. (3839)

Starsza
szuka zajęcia do dzieci, lub samotnych, szyje, włada polskim niemieckim. „Podupała” filia. (7164)

Szofer (3861)
inteligentny szuka posady. Wiadomość: Dziennik.

MIESZKANIA SZUKA

Pokój
kuchnią od 1. V. Of. pod „Emeryt wojskowy” Dz. Bydgoski. (7148)

DZIERŻAWY

Piekarnia
w dobrej okolicy zaraz do wydzierżawienia. **Ar ent**, Staniszewo, powiat Kartuski. (7111)

Ubikacja
muruwana. **Pod Blankami** 20. 3792

Skład
do wydzierżawienia. **Hetmańska** 1. 3796

Piekarnia (7160)
w pełnym biegu, przy rynku, z mieszkaniem zaraz albo później do wydzierżawienia. Oferty do **Dzien. Bydg. „Pom. 5000”**

Skład 7163
2 pokoje kuchnia, dzierżawa 50 złotych, do objęcia 300 zł. **Telefon** 3750.

Duża
ubikacja biurowa z 3 oknami, z osobnym wejściem, zaraz do wynajęcia. **Gdańska** 32. 7191

Należy do dobrego tonu posiadać

6940)

wózek dziecięcy
z firmy **A. Hensel**
wł. Sierpiński i Kasprzak
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 4.

Pomocnika
do składu kolonialnego, starszego, obeznanego z branżą i niemieckim poszukuję. Zgl. filia **Dzien. Bydg. „Pomocnik”**. (3834)

Fryzjerka
żelazkowa, wodna, zaraz lub 1. 5. podać warunki (stała). **Piechocki**, Wrzesnia. (7158)

Fryzjer
damsko - męski, trwała wodna, żelazkowa, dobry fachowiec może się zgłosić. **Helena Derechowa**, Znin. (7175)

Stużaca
poszukuje się. **Jasna** 31, skład kolonialny. 7156

Stużaca
uczciwa, rzetelna z gotowaniem, do wszelkich prac potrzebna zaraz. **Pomorska** 37, restauracja. (7146)

Ekspedientki
dziennej z branży rzeźniczej poszukuje **Józef Feczner**, **Chełmża**, ul. **Chełmińska**. (7176)

Furmanów
do wózki drzewa poszukuję zaraz. **Tartak Marjańska**, **Toruńska** 95, 3836

Rutynowaną (7170)
ekspedientkę rzeźniczo-wędliniarską przyjmę zaraz. Zgłoszenia sił fachowych z odpisami świadectw, fotografią, skierować tylko listownie pod adresem firmy **Teodor Rożkowski Gdynia**, **Świętojańska** 13a **Wynagrodzenie** według umowy.

Przychodnia
potrzebna. **Jagiellońska** 45 **piekarnia**. (7166)

Fryzjer
damsko-męski na trwałą i wodną zaraz potrzebny. **Truskawski**, **Mrocza**, **Rynek**. (7174)

Stużaca (3885)
z wioski potrzebna. **Jezuicka** 18, restauracja.

Krawcowa
samotną na stałe zaraz ewtl. zamieszkaniem. **Sw. Trójcy** 27—1. (7180)

Ucznia (3862)
przyjmie. **Rybka**, mistrz **krawiecki**, **Dworcowa** 31.

Wielki wybór drzewek owocowych
oraz krzewów, włośkich orzechów, moreli i brzoskwiń, drzewek oraz krzewów ozdobnych, wysokopiennych, niskich i pnących róż, winorośli i t. d.

Jul. Ross
Zakład ogrodniczy
ulica **Grunwaldzka** 20
Tel. 3048 (6994)

Otwierajcie szafy!
Przeglądajcie garderobę!
Najlepiej odzież wiosenna
czyści chemicznie i farbuje

BARWA KAŁAMAJSKI
Filia w Bydgoszczy
ul. **Gdańska** 27.
3926

Zawiadomienie.
Podaję do wiadomości, że **przeniosłem SKŁADNICĘ WĘGLI** z ul. **Bocianowo** na ul. **Podolską** 11, tel. 3220.
I proszę moich Szan. Odbiorców o łaskawe (dalsze) poparcie (3841) **Józef Rugowski.**

Lokale
nadające się na biura, składnice i t. p. **odda** od zaraz **BANK BYDGOSKI**, **Mostowa**. (7198)

POKOJE WOLNE

Pokoje
dwa umeblowane dla młodzieży szkolnej ewtl. z utrzymaniem. **Unii Lubelskiej** 7, m. 3 (przy dworcu gl.) 7016

Pokój
umeblowany. **Ks. Skorupki** 39—3. (7149)

Pokój
słoneczny inteligentnej osobie tanio. Adres wskazać **Dziennik**. (3837)

Pokój
słoneczny z łazienką. **Król**, **Jadwigi** 6, m. 6. (7141)

1 lub 2
słoneczne pokoje i piętro elegancko umeblowane. **Gdańska** 127, m. 2. (7015)

Pokój
umeblowany. **Stary Rynek** nr 21, m. 6. (7165)

Umeblowany
kuchnią. **Wzgórze** **Dąbrowskiego** 8. (7154)

RÓŻNE

Pluskowy
karaluchy i wszelkie inne robactwa domowe tepimy radykalnie elektrycznym systemem. „**Parex**” **Gdańska** 36, tel. 2106 (3860)

„**Ego**”
tylko odciski radykalnie usuwa. Sprzedaż w drogeriach. (3848)

30 zł. nagrody
za zwrot skradzionego w **Ubezpieczalni Społecznej** roweru firmy „**Saturn**”, nr ramy 105.711, dwusiodłkowy, wraz reflektorem i dynamo firmy „**Daimon**”. Zgłoszenia **E. Haman**, **Poznańska** 4, tel. 18-99. (7200)

Wspólnika
szukam z 2 do 3.000.— przy współpracy możliwość wyuczenia elektrotechniki. **Dziennik Bydgoski** „**Byt**”. (7171)

U LEKARZA.

— No, panie Szulc, dobrze że pan przyszedł. Już najwyższy czas...
— Ja to rozumiem, panie doktorze, dziś każdemu są potrzebne pieniądze.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetryowy na stronie 7-linowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 kam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20%, zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialny: Witold Wasielewski w Gdyni; za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy.